The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".

Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones EM 8-0792, EM 8-3239.

WEDNESDAY, FEBRUARY 21, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 14. TREŠDIEN, 1962. GADA 21. FEBRUĀRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

Māc. Elmārs Caune.

1. Mozus grām. 41. 15: Tad faraons teica Jāzepam: Es esmu sapņojis sapni, un nav neviena, kas to izskaidro.

STĀSTS PAR SAPNI

Katram no mums būs atmiņā kāds sapnis. Ir divējādi sapņi: tādi, kuŗus Dievs mums uzsūta miegā, un tādi, kuŗus sapņojam nomodā.

Pirmie sapņi rādās, kad miegā mūsu smadzenes noskalda sakrājušos dienas iespaidus un refleksijas. Nereti tie izraisās fantastiskās formās un sapnī mēs sevi redzam kā cirkus būdā greizo spoguļu priekšā.

Gadās gan, ka esot brīviem no jebkādas apkārtnes iespaida — sapnī uz mums runā Dievs, paceldams laika priekškara maliņu pāri dienām, nedēļām vai gadiem, kas vēl nāks. Dievam nav mūsu laika mēru un zīmju, tagadne, pagātne un nākotne Dievā ir viena esamība.

Šādus sapņus ir sapņojuši pravieši, dzejnieki un citi, kuŗus Dievs ir izraudzījis kādam nolūkam.

Daudz savādāki ir nomoda sapņi. Tos sapņojam ar sirdi. Sakāmvārds saka: Kas nav sapņojis, tas nav dzīvojis. Nomoda sapņi ir skaisti, bet dažubrīd arī bīstami. Viņi ir kā rozes, kas saldi smaržo un dailī zied, bet reizē ir ērkšķiem pilnas. Nomoda sapņi neduras pirkstos, bet sirdī, — duras un sāp.

Jo tālāk aizsoļoju no zeltainās jaunības dārziem, jo mazāk sapņu nāk man līdz.

Bet jo ilgāk ar mācītāja talāru plecos ap mani ir daudz citu ļaužu, jo vairāk mani soļi ved cauri citu siržu salauztiem sapņiem. Izskatās tā, ka dienām un gadiem ejot, mēs savus sapņus kā dārgas kristalla vāzes nogāžam no dzīves galdiem un saminam druskās ar ikdienas rūpju zābakiem. Bieži man jādomā par Skalbes pasaku laumiņu, kas sēž un kā sasistas lauskas mēģina lāpīt saplēstās dzīves.

Patiesi, laimes nav daudz šai pasaulē un vilšanās draudzībā un mīlestībā ir smaga. Staigājot pa sapņu drumstalām — man gribas noliekties un pacelt savās rokās ne vienu vien no tām. Man gribas runāt uz to, kas dārgo trauku nogāzis zemē, jeb zemē nogāztu atradis pie savām kājām: Draugs, kamdēļ tu mīlēji sapni, kamdēļ nemīlēji cilvēku pašu? Tad daudz vieglāk būtu.

Cilvēku nekad nevar atvietot ar sapni par cilvēku. Tas tūliņ rada augļigu zemi, kur sadīgst nākamo sāpju sēkla. Mēs nonākam pie tā, ka mīlestības vietā sākam mīlēt paši savu sapni par mīlestību.

Un sapnis par mīlestību izsapņots sāp daudz vairāk kā mīlestība pati, jo tā, ja ista: „panes visu, piedod visu un apklāj visu." Neviens sapnis to nespēj.

Taču, lai kādus filozofiskus spriedumus mēs nerunātu par sapņu sāpēm, tādas ir vienmēr bijušas un būs, jo sapņotāji dzims kā dzimuši no karāļu pilīm līdz nabaga ļaužu būdiņām. Ar saviem sapņiem tie padaris pasauli skaistāku, tāpat kā cietēji ar savām sāpēm padara mīlestību svētāku.

Atstājot savus individuālos sapņus un problēmas, mēs nonākam pie sapņiem, kas ir kopēji mums visiem. Es zinu, ka mums ir divi sapņu dārzi, kur mūsu ceļi satiekas un satek no visām debess pusēm.

Uz viena sapņu dārza sētas sēž dzejnieks un dzied: „Es sapni par dzimteni pagalvī likšu." Un no šī sapņu dārza vitoliem un bērziem skan sētai pāri ganiņa stabule: Tec, saulīte, pagaid' mani, ko es tevīm pasacīšu" . . . Un vēl pie otra sapņu dārza, tiekamies, ja ne visi, tad daudzi, daudzi. No šī dārza vārtiem mums pretī skan svētvakara zvana dzidrā mēle, ieliedama dvēselē līganu mieru, un pāri visam mirdz baltā torņa krusts. Šis sapņu dārzs ir mūsu dzimtenes baznīca.

Kamēr uz pirmo lielo sapni vēl jāgaida, otrs arī svešumā kļūst par īstenību. To mēs esam paņēmuši līdz no liepu un kļavu apjoztiem pagalmiem; paņēmuši līdz savās sirdīs un ceļam par jaunu.

Šis dārzs ir lielu sapņu dārzs. Viņā ieejot, mēs nedrīkstam vairs mīlēt savus mazos sapņus. Sapņus par to, kādam tam ir jābūt, ko mēs būtu mierā cienīt, sastrādāt, godināt un mīlēt. Te nav svarīgi vairs, kādi mēs katrs esam, kas mums katram patīk, kas nepatīk, bet svarīgi ir tas, kādi visi kopā mēs gribam būt. Un kādus Pestītājs grib redzēt mūs. Šai sapņu dārzā mums jāmīl vienam otru ar visām nelaimēm, vājumiem un sāpēm, ko negribēti darām viens otram. Tad mūsu draudzes neizniks, tad viņām pāri nepārstaigās svešas mēles un svešu garu sludinājumi. Tad mūsu draudzes vēl pieaugs, kaut citi, ar sapni zem skaidu spilvena, atstāj mūs arvien lielākā skaitā. Tad mēs katrs savu latviešu draudzi kā lielāko dārgumu paņemsim līdzi vislielākā sapņu dārzā, kur būs asras izraudātas, kur dvēseles mūžībā skatoties, atpakaļ uz šo zemi mēs sapratīsim, ka viss it viss bijis tikai stāsts par sapni.

Jāņa Tīdemaņa glezna Ģimetne. Mākslinieka 65 gadu jubilejas izstādi atklās 24. februārī, pl. 11,30 Sv. Jāņa draudzes namā.

Alžīrijas karš tuvojas noslēgumam

Franči panāk vienošanos ar alžīriešu nacionālistu nemiernieku pagaidvaldību. Speciālās armijas organizācijas nemieru gaidās de Golls pastiprina garnizonus Alžīrijā un Oranā. Fancis Pauers nevar pastāstīt nekā jauna. Zviedrija gatavojas atbalstīt Rapacka plānu Eiropai.

Pēc slepenām sarunām kaut kur Francijas un Šveices pierobežā franču un alžīriešu pārstāvji panākuši vienošanos kara pārtraukšanai Alžīrijā. Slepeno sarunu rezultāti tagad nodoti caurskatei alžīriešu pagaidvaldībai Tunisijā un, nerodoties nekādiem neparedzētiem sarežģījumiem, vairāk kā septiņu gadu ilgais Ziemeļafrikas karš var apstāties jau visdrīzākā laikā.

Franču un alžīriešu slepenās sarunās nolēma, ka zināmu laiku Alžīriju pārvaldīs kā franču, tā moslemu ierēdņi. Pēc zināmā laika perioda noslēgšanas Alžīrijā notiks vispārēja nobalsošana, kuŗā noskaidrosies, vai Alžīrija arī nākotnē paliks Francijas sastāvdaļa, vai iegūs pilnīgu neatkarību — ar noteiktām garantijām eiropiešiem.

Alžīrijas nākotnes nobalsošana, protams, būs tikai formalitāte, jo jau šodien ir skaidri zināms, ka moslemu vairākums izvēlēsies patstāvību, neatkarīgu no Francijas. Līdz tam laikam, tomēr, vēl aiztecēs daudz ūdeņu un plūdīs daudz asiņu. Franču slepenā armijas organizācija visiem spēkiem turpina savu neatkarīgo politiku pret prezidentu de Gōllu un Alžīrijas neatkarību. Alžīrijā dzīvojošais eiropiešu miljons ir pilnīgi šīs armijas organizācijas iespaidā. Pēdējā gan ar labu, gan jaunu piespiež eiropiešu kolonistus padoties saviem plāniem.

Kamēr slepenās organizācijas virskundzība Alžīrijā, vismaz pār eiropiešu kolonistiem, ir nenoliedzama un, spriežot pēc rezultātiem, nepārprotama, Francijā pašā slepenās organizācijas sekotāju skaits sāk mazināties. Organizācijas terrors un slepkavības, kā arī nākotnes izredzes, kas de Golla opozicionāru uzvaras gadījumā var nozīmēt tikai ilgā, dārgā un asiņainā Alžīrijas kaŗa turpināšanos, lēnām, bet noteikti sāk ievest franču pilsoņu domāšanu prezidenta de Golla politikas sliedēs. Arī Alžīrijā stacionētā franču armijā slepenai organizācijai ir daudz vairāk ienaidnieku nekā sekotāju. Caurmēra francūzim, jo sevišķi tādam, kas vienīgi Alžīrijas kaŗa dēļ gadiem ilgi bijis spiests dienēt armijas rindās, katrs atrisinājums liekas nesamērīgi pievilcīgāks nekā kaŗa turpināšana. Un Francijā, tāpat kā visur citur pasaulē, caurmēra cilvēki ir vairākumā.

Alžīrijas pamieram tuvojoties, prezidents de Golls nebūt nav pārliecināts, ka tas atnāks bez trokšņa un asinsizliešanas. Eiropiešu kolonisti un slepenās armijas organizācijas dalībnieki var vienmēr mēģināt pēdējo izmisīgo soli — apvērsumu. Tanku un policijas pieblīvētā Parīzes jau tagad vairāk atgādina kādu brunoto spēku koncentrācijas punktu nekā straujo, gaišo, skaļo, jūsmīgo un romantisko Francijas galvaspilsētu. Slepenās armijas organizācijas pārsteigumu gaidās de Gollam lojālu spēku pārvaldības militāros cietokšņos tiek pārvērstas arī Alžīrijas un Oranas pilsētas Alžīrijā.

Tagad, kad apvērsumam būs nobriedusi slepenā armijas organizācija, prezidents de Golls būs gatavs, lai šādu mēģinājumu likvidētu un nostabilizētu ilgus gadus iecerēto mieru Alžīrijā.

FRANCIS PAUERS MASKAVĀ SACĪTO ATKĀRTO

Atgriešanās no apcietinājuma Padomju Savienībā amerikāņu spiegu lidotājam Francim Garijam Pauēram nenozīmēja normālas dzīves atsākšanu. Driz vien pēc īsas tikšanās ar dzīvesbiedri Franci savā aizgādniecībā paņēma Sav. Valstu slepenais dienests, lai vienreiz par visām reizēm noskaidrotu U-2 lidmašīnas avārijas iemeslus pie Sverdlovskas 1960. gada 1. maijā.

Bet Francim nav nekā jauna ko pastāstīt. Viņš tikai atkārto Maskavā sacīto un pat šeit amerikāņu presē parādās pretrunīgas ziņas — ka viņš notriekts no 68.000 pēdu vai virs 62.000 pēdu, augstuma. Amerikāņu militārie lietpratēji visu laiku neticēja, ka krievu raķetes spētu šādu augstumu sasniegt.

Otrkārt, ja Pauers notriekts virs 62.000 pēdām, kādēļ viņš trāpījuma laikā nav atradies noteiktā maksimuma augstumā. Tikpat pretrunīgas ziņas, kas stāsta par Pauera likteni, apgalvo, ka U-2 lidmašīnas maksimālais augstums tuvojas 98.000 pēdu robežai. Pauers atkal it kā apgalvo, ka lidojot ar 68.00 pēdu augstumu viņš jau būtu sasniedzis U-2 lidaparāta maksimuma spējas.

Ir ļoti iespējams, ka daļa patiesības nav zināma pat ne pašam Paueram Ir tikpat ļoti iespējams, ka daļu patiesības amerikāņu slepenais dienests nekad neizpaudīs. Un ir tikpat ļoti iespējams, ka cietumā sēdot, krievi palīdzējuši Paueram patiesību aizmirst, to aizstājot ar savu versiju. Kādēļ gan citādi parasti nepiekāpīgie un nelokāmie Maskavas varas viri būtu pēkšņi padevušies brīvības vārtu pavēršanā kādam amerikāņu spiegu lidmašīnas lidotājam. Nenoliedzams, viņi bija tie kas, apmaiņā, saņemot plkv. Abelu, ieguva daudz vairāk nekā amerikāņi atgūstot Paueru. Ja Paueru atbrīvoja, tad krieviem bija iemesls to darīt!

V. Upeslācis vadīs Baltijas federāciju

Baltijas federācija Kanadā Toronto igauņu namā 15. februārī noturēja gadskārtējo pilnsapulci. Bija kuplā skaitā ieradušies visu triju tautu delegāti.

Federācijas līdzšinējais prezidents H. Kulangu (ig.) ziņoja par darbu notecējušā gadā. Viens no lielākiem sarīkojumiem bijis 14. jūnija piemiņas akts, kuŗā runājis bij. pavalstniecības ministrs J.Pikersgils, bet programmu izpildījuši visu triju tautu mākslinieki. Federācijas prezidijs apmeklējis Kanadas ministru prezidentu J. Difenbēkeru viņa vizītes laikā Toronto un viņam iesniedzis memorandu nolūkā panākt grozījumus nelabvēlīgākos likumos, izsakot arī priekšlikumus šīs zemes aizsardzībai.

Augstskolu sanāksmēs Baltijas tautu studenti piedalījušies diskusijās par Baltijas tautu brīvības tiesībām un izdalījuši federācijas sagatavotas skrejlapas, kuŗās komūnisti apsūdzēti kolonializmā. Šī akcija izraisījusi mūsu naidnieku, sevišķi „drauga" Abrahama Feinberga dusmas. Tā ir labākā liecība, ka akcija bijusi sekmīga.

Federācijas vadība centusies iespējami izcelt Baltijas tautu stāvokli un par to informējusi Kanadas sabiedrību un politiskos darbiniekus.

Uz sanāksmes brīdi federācijas kasē ir $706,- atlikums.

Par Baltijas sieviešu padomes darbu ziņoja J. Herma (ig.). Arī šis sektors bijis iespējami apkopts, sevišķi tur, kur bijušas nepieciešamas dāmu čaklās rokas.

Revizijas komisijas vārdā ziņojumu sniedza T. Kronbergs (latv.) atzīstot kases, dokumentācijas un lēmumu izpildīšanas kārtību par pareizu..

Par federācijas prezidentu tekošam gadam ievēlēja Viktoru Upeslāci, par viņa vietnieku Adolfu Svenni un sekretāru Uldi Uisku, visi latviešu delegāti. Par prezidenta vietniekiem ievēlēja H. Kulangu (ig.) un J. Simanovičus (liet.). Par prezidija locekļiem J. Trieflidu (ig.). Kasiera amatu pildīs Dr. M.Anisis (liet.), bet revizijas komisijā darbosies T. Kronbergs (latv.), L. Puurits (ig.) un B. Buntinas (liet.).

Baltijas sieviešu padomes prezidijs 1962. gadam konstruējies sekojošā sastāvā: prezidente A. Kopmane (latv.) pr. vietn. — L. Krasta (latv.), S. Butkeviciene (liet.), I. Kehkla ig.), sekretāre L. Ploriņa (latv.), kasiere S. Barauskas (liet.), prez. loc. O. Riisna ig.). Baltijas sieviešu padomes 10 gadu darbības atcere notiks 5. maijā Toronto igauņu namā.

Pilnsapulce pārrunāja turpmākās darbības plānus un nolēma otrā izdevumā iespiest antikomūnistiskās skrejlapas ,kas mūsu pretiniekiem nepatīk. Pēc pilnsapulces delegāti pakavējās draudzīgās pārrunās pie igauņu dāmu pasniegtās kafijas tases.

LIETUVAS VALSTS SVĒTKI TORONTO

Svētdienas pēcpusdienā Toronto internacionālā institūtā bija pulcējusies šejienes lietuviešu kolonija ar saviem viesiem, lai atzīmētu Lietuvas atjaunošanas 44. gada dienu. Pēc Ņujorkas viesa Dr. Trimakas referāta svētku dalībniekus uzrunāja Ontario premjērs J. Robarts. Nodevis sveicienus lietuviešiem, premjērs gaŗākā runā pakavējās pie Ontario parlamenta un valdības darba. Viņš uzsvēra likuma par pilsoņu tiesībām (human rights) drīzu pieņemšanu un tā nekavējošu iedzīvināšanu provincē. Beigās premjērs izteica cerības, ka Lietuva līdz ar Latviju un Igauniju, kas bija pirmie komūnisma agresijas upuri, reiz atgūs brīvību un neatkarību.

Toronto pilsētas galva N. Fīlips nesa pilsētas sveicienus, gan atkārtoti savā runā jaukdams lietuviešus ar ukraiņiem, kas audiencē izraisīja jautrību.

Latviešu un Latvijas ģenerālkonsula R. Braisona sveicienus nodeva LNAK valdes pr dis J. Niedra. Sarunā ar Ontario premjēru viņš augsto viesi lūdza klātieni kādā no nākošiem lielākiem sarīkojumiem.

Svētku aktā piedalījās arī provinces sekretārs J. Jaremko, Igaunijas konsuls R. Markus, daudzi federālās un provinces parlamenta locekļi. Programma bija ļoti daudzpusīga — tautas dejas, solo dziesmas un izcils jauktā koŗa sniegums.

TORONTO KATOĻU DRAUDZES JAUNĀS AMATA PERSONAS

Par Toronto katoļu draudzes priekšnieku un katoļu vienības vadītāju izraudzīts Pēteris Zvidrs, par viņa vietnieku V. Miklaševičs, sekretāru A. Stikuts, kasieri A. Rēķis. V. Miklaševičs arī uz priekšu vadīs vienības īpašuma pārvaldi. Visā drīzumā tiks sasaukta saimnieciskās kopas pilnsapulce nākamās vasaras darbības plāna izstrādāšanai un zemes gabalu iznomāšanas no teikumu pieņemšanai. Dāmu komiteju arī turpmāk vadīs T. Dubrovska.

ZVIEDRIJA AIZSTĀV NO ATOMIEROČIEM BRĪVAS JOSLAS RADĪŠANU EIROPĀ

Uzklausot Zviedrijas ārlietu ministra runu pag. nedēļas nogalē, negribot jājautā, vai padomju spiediens pret Skandināviju pag. gada beigās patiesi nesis augļigu ražu.

1961. gada 1. septembrī sāktās atomieroču mēģinājumu sērijas laikā Maskava paspēja izsēt politiskus un militārus draudus pret Somiju, Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm — Holandi, Dāniju un Norvēģiju un mūžīgi neitrālo Zviedriju kas pat netieši nepieder nevienai militārai grupai.

Pagājušās nedēļas nogalē, aizstāvot visā pasaulē pazīstamo poļu ārlietu ministra Rapacka plānu atomieročiem brīvas joslas radīšanai Eiropā, Zviedrijas valdība deklarēja, ka arī tā vēlētos redzēt šādas joslas radīšanu.

Zviedriem gan bija savi noteikumi. Pašreizējo nostāju Stokholma varētu mainīt, ja lielie nespēj vienoties par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu, un ja plāni atomieročiem brīvas joslas izveidošanai nav iesniegti Apvienotajās Nācijās līdz 1963. gada beigām. Ar laiku, kā redzams, zviedri neskopojas. Tāpat šoreiz neskopojas arī ar kādu komūnistu plāna atbalstīšanu, kas citkārt Eiropā piedzīvojis tikai pavisam vēsu sagaidīšanu.

Līdz šim ārlietu ministra Rapacka plāna lietā nekas nav darīts. Padomju Savienības nostāja atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas un šīs pārtraukšanas pārraudzības jautājumos vienmēr radījusi tādu atmosfairu, kuŗā Rapacka plānam nav bijušas ne mazākās cerības uz atzīšanu un īstenošanos. Šādas cerības nepastāv arī šodien.

BAZNĪCAS KONCILS OKTOBRĪ

Otrs Vatikāna un pirmais oikumēniskais koncils pēdējos simts gados tiks svinīgi atklāts š. g. 11. oktobrī Romā. Tas pulcēs ap 3.000 kardinālu, biskapu un teologu nopietnām baznīcas stāvokļa un vajadzību pārrunām. Sis 21. koncils kristīgās baznīcas vēsturē.

Ne tikai Romā, bet visā plašā pasaulē kristīgie gatavojas lielajam notikumam. Kā novērotāji jau tagad Romā darbojas angliķāņu, pareizticīgo un citu denomināciju pārstāvji. Daudzi optimisti domā, ka šis lielais koncils izvedīs plašas reformas katoļu baznīcas dzīvē un radīs veselīgu pamatu kristīgo baznīcu apvienošanai. Ņazistot pašlaik valdošā pāvesta Jāņa XXIII ciešo apņemšanos un pūles darboties šinī virzienā, gribas stipri cerēt, ka neskaitāmās denomināciās saskēlušies kristieši atradīs kādu pieņemamu bazi tuvākai sadarbībai. Pašlaik, kad pasaulei pāri veļas materiālisma un ateisma vilnis, tam būtu milzīga nozīme.

LATVIJA

Nr. 14. TREŠDIEN, 1962. GADA 21. FEBRUĀRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktas domas var nesaskanēt redakcijas viedoklim.

Jūs „brīvie un laimīgie" padomju ļaudis

Okupētās Latvijas „Ciņā" partijas norīkotā nebūšanu novēršanas pažarnieku komanda izdomāja veidu. (?) Ko viņi atraduši?:

„Drūmas ziņas pienāk no Saldus rajona Nīkrāces padomju saimniecības. Te 31 traktors, bet mēneša sākumā strādāt varēja tikai 18. Pagāja 10 dienas, — vēl divus saremontēja. Kas būs ar pārējiem?

Diemžēl, šāds stāvoklis nav Nīkrācē vien. Rajonā vairāk nekā pussimts traktoru, kas vēl nekust no vietas. Remonta tempi pārāk lēni, lai droši varētu teikt: pavasara darbiem sākoties, viss būs kārtībā.

CIECERE VEIKALS PAR TUVU

Kolhozā „Druva" nav nojumes, kur glabāt mašinas. Tālab grūti uzglabāt techniku, tomēr šejienieši dara visu, kas viņu spēkos. Gumijas riteņi un siksnas noņemti un atrodas noliktavā. Mašinas kārtīgi saeļļotas, uz paliktņiem.

Pavisam cita aina kolchozos „Ciecere" un „Ārājs." Brauc kur braukdams, visur redz likteņa varā pamestas lauksaimniecības mašinas.

— Kāpēc inventārs netīrs? — iautājam kolchoza „Ārājs" mechaniķim Jēkabsonam.

— Veikals par tuvu, — skan atbilde. — Vīri bieži iedzeŗ.

LAIKS RIT UZ PRIEKŠU, DARBS STĀV UZ VIETAS.

Kolchozs „Vārpa". Te jau ilgāku laiku var redzēt izjauktu „DT - 54." Cik hektāru tas būtu paspējis apart!

Arī kolchozā „Ciecere" vienu kāpurķēdnieku labo jau otru mēnesi. Tiesa, ar rezerves daļām nav viegli, taču par to vajadzēja domāt agrāk.

Lauktechnikas Skrundas iecirkņa darbnīcās pie kādas mašīnas rosās „Ziedoņa" traktorists J. Saveļjevs.

— Būtu jau sen ārā no darbnīcām, ja mācētu cienīt laiku, — viņš iesāk savu bēdu stāstu.

Kad pienākusi norunātā diena un traktoru vajadzējis nogādāt uz darbnīcu, Lauktechnikas Saldus rajona nodaļas vadība paziņojusi, ka nevar atsūtīt speciālu platformu traktoru pārvešanai ar automašīnu. Bet cita veida transportēšana pa asfaltētiem ceļiem aizliegta.

Tā pagājis krietns laiks. Beidzot pēc vairākkārtīgas zvanīšanas „problēmu" atrisinājuši. Bet strādāt iznākot pavisam maz: kamēr mechaniķus atgādājot no kolchoza uz darbnīcu, puse dienas pagalam.

Laiks rit uz priekšu, bet darbi Lauktechnikas Saldus rajona nodaļas iecirknī arvien vairāk atpaliek no grafika . . . Te vajadzēja atrasties 7 traktoriem no apkārtējiem kolchoziem, bet atgādāti tikai 5. Un pat ar šādu samazinātu slodzi darbnīcās netiek galā.

JĀATLEJ ČUGUNA BUKSES

Ne jau pirmo gadu remontu traucē rezerves daļu trūkums. Bet metodes, ar kādām mēģina šo robu aizlāpīt, ir brīžiem ļoti savādas.

— Pasūtījām Liepājas metalizstrādājumu kombinātā 200 čuguna bukses, — stāsta Skrundas iecirkņa vadītājs E. Strautiņš.

Tik tālu būtu labi — skrundniekiem pietiks. Bet ko daris Saldū? Citos republikas rajonos? Vai patiešām katram jāgādā tikai par sevi?

Nav šaubu, ka detaļu sagādāšanā daudz kustīgāka varētu būt Lauktechnikas republikas apvienības vadība. Tās pašas čuguna bukses taču varēja pasūtīt visiem rajoniem uzreiz. Atlietas lielākā skaitā, tās maksātu daudz lētāk.

Pašlaik uz traktoru rūpnīcām no mūsu republikas izsūtīti īpaši, kā saka, bikstītāji. Harkovā atrodas kāds Saldus starprajonu bāzes atbildīgs darbinieks. Vai tomēr nebūtu pareizāk domāt par šiem jautājumiem laikus un nebarot suņus, kad vilks aitās?

AINA NAV PIEVILCĪGA

Kolchoza „Ziedonis" kūlēji jau sen ilgojas, lai I. Preikšs beigtu labot savu „DT - 28."

Traktorists to apzinās un ir ļoti sarūgtināts, ka darbi ieilguši:

— Nav mana vaina. Teicu mechaniķim, lai pārved no Saldus ātrumkārbas dakšiņu. Viņš pasūtījumu izpildīja. Tikai detaļa izrādījās nederīga. Kamēr apmaina, vairākas dienas pagāja. Tagad tāda pat bēda ar sajūga vārpstu. Veselu sprīdi gaŗāka nekā vajadzīgs.

Dodamies noskaidrot starpgadījumu uz Lauktechnikas starprajona bāzes noliktavu.

— Šādi gadījumi ir iespējami, — skaidro šejienieši. — Paskatāties, kādos apstākļos strādājam.

Patiešām, aina nepievilcīga. Daudzas daļas samestas kaudzē sētā un pat ar visrūpīgāko eļļošanu bojājas.

— Noliktavā tās sabāztas kur kuŗa.

— „DT - 28" sajūga vārpstu? Tūlīt paskatīsimies.

Izrādās, ka noliktavā ir abas detaļas — gan vecā izlaiduma traktoram, gan modernizētam. Bet kā izvairīties no kļūdām, ja plauktos grūti ievest kārtību?

Šādas lietas nenotiktu, ja celtnieki būtu turējuši savu solījumu un uzbūvējuši noliktavas. Bet starpkolchozu celtniecības organizācijas vaditāji tik nosaka arvien jaunus terminus, un nav neviena, kas viņus sauktu pie kārtības.

Komentāri lieki.

SĀKĀS AR PUSSTOPU

Jūrmalas pilsētas tautas tiesnesis R. Krauze turpat „Ciņā" pastāsta:

„Jāņa Kļaviņa dzīvē tā nebija parasta diena. Tā bija viņa pirmā darba diena.

Strauji pukstošu sirdi sešpadsmit gadus vecais jaunietis devās uz celtni Ķemeros, Mičūrina ielā 2, kur viņu darbā bija norīkojis Jūrmalas pilsētas celtniecības un remonta pārvaldes darbu vadītājs Pāvels Bondarenko.

Darba vietā viņš ieradās mazliet samulsis, sasveicināšanās izskatījās tāda kautrīga, jo Jānis liels runātājs nekad nav bijis.

„Ko, jaunais! Nu tad liec tik pusstopu galdā! Bez tā pa kājām nemaisies! Tāda mums tā parasta!" — bravurīgi ierunājās kāds no vecajiem.

Pusstopu? Tas Jānim līdzi nebija . . . Kas viņam sešpadsmit gadīgajam puikam pusstopu deva! Taču roka kabatā sataustīja mātes doto trisrubļu naudas zīmi... Bravurīgais strādnieks izsmējīgi raudzījās un ar zīmīgu skatienu it kā teica: „Nu, velc, velc laukā!"

„Varens puisis šis tukumnieks!" pēc tam, kad Jānis atdeva savu ceļanaudu pusstopam, kāds draudzīgi uzsita viņam uz pleca. Un brīdi Jānim pat šķita, ka uz viņu raugās kā uz pieaugušu. It kā pašapziņa pacēlās . . . Un tomēr — pirmās darba dienas skaistums Jānim bija aptumšots.

Iedzeršanas notika arī nākošajās dienās; radās dažādi „iemesli." Vecākie biedri pacienāja arī Jāni. Kad viņš gribēja atteikties, tie zoboja: „Ko tu, memmitis esi vai īsts puika!"

Kādu sestdienu strādnieks Liepa jau rīta pusē ieteicās: „Šodien lāgā negribas strādāt, pastrādās pirmdien!" Šim priekšlikumam labprāt atsaucās arī otrs strādnieks Vilnis Teilonis. Parādījās kārtējā degvīna pudele.

„Un tu, knēveli, domā, ka mums vienmēr tev jāmaksā," nicinoši uzrunāja Jāni viņa vecākai biedrs, pasniegdams degvīna glāzi.

„Kaut kas jādara! Kur ņemt naudu?" reibumā sāka domāt jaunietis. „Tikai dažus rubļus" . . . — un tad ienāca prātā kāda doma. Daži soļi . . . un Jānis Kļaviņš nostājās uz nozieguma ceļa. Turpat netālu Ķemeru 3. sanatorijas telpās atpūtnieks Šuvalovs pat nepamanīja, ka no viņa uzvalka kabatas pazuda pāris rubļu.

Protams, šai sestdienā neviens jaunceltnē nestrādāja. Bet pirmdien? Arī nē.

„Švaka dūša. Mazais, gādā naudu", jau no paša rīta kāds rūca.

Ceļš uz dušas telpām iemits, otrais gājiens vieglāks. Šoreiz Jānis nozaga pulksteni un 50 rubļus. Nepaspēja vēl Jānis Liepa un Vilnis Treilonis atvērt nopirkto degvīna pudeli, kad viņu jaunais biedrs nokļuva milicijas rokās.

Protams, Jāni Kļaviņu Jūrmalas pilsētas tautas tiesa par izdarītām zādzībām notiesāja. Bet vai tikai tas vainīgs, kas zaga? Katram taču skaidrs: nebūtu Jānis Kļaviņš pavedināts uz iedzeršanu, nebūtu viņam vajadziga nauda pusstopiem, — viņš nezagtu. Māte tad nesēdētu tiesas zālē ar drēbju sainīti, ko dot līdzi dēlam, ja viņu apcietinās . . . Dēls būtu mātei pasniedzis savu godīgi nopelnīto algu un iemācījies tikoto celtnieka amatu.

Tagad Jāņa Kļaviņa darba biedri nepasniedza vis roku, lai iemācītu amatu, bet gan, lai iespiestu jaunieša saujā degvīna glāzi.

ANGLIJA PAREĢO LIELVALSTU VALDĪBU GALVU KONFERENCI

BRITU MINISTRU PREZIDENTS NEPIEKRĪT 18 VALSTU GALVU SALIDOJUMAM ATBRUŅOŠANĀS KONFERENCES ATKLĀŠANAI. MEKMILLENS APAKŠNAMĀ AIZSTĀV ASV ATOMPOLITIKU. RIETUMU SABIEDROTIE PAVEĻ DURVIS LIELVALSTU VALDĪBU GALVU KONFERENCEI VASARAS SĀKUMĀ. ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMU ATSĀKŠANA KĻŪST NEIZBĒGAMA.

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO LONDONAS

Angļu parlaments, vecākais Eiropas demokratijas pamatakmens Temzas krastā, Londonā, atgādina darbīgu bišu stropu. Tuvākās dienās vai nedēļās tur tiks izšķirta Anglijas valdības politika attieksmē uz atomieroču mēģinājumu atsākšanu — sadarbībā ar Sav. Valstīm, atbruņošanās konferenci Ženēvā un iespējamām trīs lielvalstu valdību galvu sarunām šā gada maija vai jūnija mēnešos.

Ugunis vakaros deg vēlu Dauninga ielā 10, kur ministru prezidents Mekmillens apspriežas ar saviem kabineta ministriem, kaldina konservatīvo partijas stratēģiju nākamās dienas cīņām ar strādnieku opoziciju apakšnamā.

Visós svarīgākos punktos, kuŗu pieņemšana vai noraidīšana starptautiskā forumā viegli vien varētu veidot pasaules nākotnes seju, Sav. Valstis un Anglija panākušas absolūtu vienošanos. Ne tā britu parlamentā, kur strādnieki turpina savu neatlaidīgo cīņu pret atomieroču mēģinājumu atsākšanu un pārāk nelokāmo sabiedroto nostāju pret Padomju Savienību.

Apskatot dažādos disputa punktus katru atsevišķi, Londonas politisko lietpratēju uztverē paveras sekojoša aina.

Pirmkārt, Padomju Savienība gribētu, lai marta mēnesī paredzēto astoņpadsmit nāciju atbruņošanās konferenci ievaditu šo valstu valdību galvu sarunas. Sav. Valstis un Anglija tam nepiekrīt, baidoties, ka Hruščeva orātora dāvanas un nekad nepildītie solījumi varētu nosvērt vairākuma domāšanu pret Rietumu interesēm. Pravda tai pašā laikā, un ne bez pamata, aizrāda, ka Sav. Valstu un Anglijas pretestība nebūt nenozīmē, ka valdību galvu salidojumam nepiekrīt arī pārējie. Starp rindiņām lasot, Pravda liek pat saprast, ka arī citu valstu pretestības gadījumā Hruščevs Ženēvas atbruņošanās konferencē varētu ierasties personīgi — kā padomju delegācijas vaditājs. Tādā gadījumā, un no tā Londona un Vašingtona gribētu izvairīties visiem spēkiem, Ženēvā neizbēgami ierastos arī prezidents de Golls, viņam sekotu viens otrs cits un Maskava būtu panākusi savu.

Rietumi Ženēvas atbruņošanās konferenci gribēja sākt ar ārlietu ministru sarunām. Hruščevs sabiedrotos pārsolīja, ārlietu ministru vietā prasot valdību galvu tikšanos. Tagad pienākusi Rietumu kārta solīt, un sagaida, ka angļi un amerikāņi krieviem piedāvās trīs lielvalstu valdību galvu konferenci, savos pagaidplānos, kas, protams, nebūt vēl nav galīgi, apejot Francijas prezidentu. Prezidents de Golls, kuŗa mugurkauls pret komūnismu līdz šim izrādījies stingrāks nekā Kenedijam vai Mekmillenam, tiek apiets arī vēl kādā citā jautājumā — kopīgā atomieroču izmēģināšanā.

Angļi un amerikāņi vienojušies par šādu mēģinājumu atsākšanu Ziemsvētku salā, Klusā okeanā, un, pirmo reizi, paredzētie atmosfairas mēģinājumi notiks tiešā angļu un amerikāņu zinātnieku sadarbībā, atstājot franču ārpus pārējo divu sabiedroto uzticības loka.

Atomieroču mēģinājumu atsākšanas jautājums pašreiz ir visnopietnākais, ko ministru prezidentam Mekmillenam nākas izcīnīt parlamentā. Spēcīgā strādnieku partijas opozicija ir katēgoriski pret to. Katēgoriski pret to principā un arī tādēļ, ka šādiem mēģinājumiem sākoties pirms Ženēvas atbruņošanās sarunām, šīs sarunas varētu pavisam droši norakstīt zaudējumos jau tagad.

Vēl vairāk, Padomju Savienība ir piedraudējusi, ka Rietumiem sākot atomieroču mēģinājumus atmosfairā, jaunu mēģinājumu sēriju sāks arī krievi. Un arī to angļu sociālisti negrib pieredzēt.

Līdzšinējās apakšnama debatēs par atomieroču mēģinājumiem Ziemsvētku salā ministru prezidents sociālistiem skaidru atbildi vēl nav devis. Tas ir, nav devis atbildi par sākuma datumu. „Šādu mēģinājumu sagatavošana prasa zināmu laiku," paziņoja Mekmillens, atļaujot sociālistu partijas deputātiem pašiem minēt, vai zināmais laiks būs pagājis jau pirms Ženēvas konferences, tās laikā, vai pēc konferences.

Īsumā mazliet vēl atgriežoties pie eventuālās trīs lielvalstu valdību galvu konferences, labi informētu Londonas politisko aprindu vārdā jāaizrāda, ka Francijas prezidents de Golls, lai kādas arī nebūtu viņa likstas Francijā un Alžīrijā, nekad nepiekritīs skatītāja lomai. Gluži savādāk, ja par valdību galvu tikšanos runātu tikai Pad. Savienība un Sav. Valstis, prezidentam Kenedijam reprezentējot kā Anglijā. Diemžēl, šāds stāvoklis nav Nīkrācē vien. Rajonā vairāk nekā pussimts traktoru, kas vēl nekust no vietas. Remonta tempi pārāk lēni, lai droši varētu teikt: pavasara darbiem sākoties, viss būs kārtībā.

CIECERE VEIKALS PAR TUVU

Kolhozā „Druva" nav nojumes, kur glabāt mašinas. Tālab grūti uzglabāt techniku, tomēr šejienieši dara visu, kas viņu spēkos. Gumijas riteņi un siksnas noņemti un atrodas noliktavā. Mašinas kārtīgi saeļļotas, uz paliktņiem.

Pavisam cita aina kolchozos „Ciecere" un „Ārājs." Brauc kur braukdams, visur redz likteņa varā pamestas lauksaimniecības mašinas.

— Kāpēc inventārs netīrs? — iautājam kolchoza „Ārājs" mechaniķim Jēkabsonam.

— Veikals par tuvu, — skan atbilde. — Vīri bieži iedzeŗ.

LAIKS RIT UZ PRIEKŠU, DARBS STĀV UZ VIETAS.

Kolchozs „Vārpa". Te jau ilgāku laiku var redzēt izjauktu „DT - 54." Cik hektāru tas būtu paspējis apart!

Arī kolchozā „Ciecere" vienu kāpurķēdnieku labo jau otru mēnesi. Tiesa, ar rezerves daļām nav viegli, taču par to vajadzēja domāt agrāk.

Lauktechnikas Skrundas iecirkņa darbnīcās pie kādas mašīnas rosās „Ziedoņa" traktorists J. Saveļjevs.

— Būtu jau sen ārā no darbnīcām, ja mācētu cienīt laiku, — viņš iesāk savu bēdu stāstu.

Kad pienākusi norunātā diena un traktoru vajadzējis nogādāt uz darbnīcu, Lauktechnikas Saldus rajona nodaļas vadība paziņojusi, ka nevar atsūtīt speciālu platformu traktoru pārvešanai ar automašīnu. Bet cita veida transportēšana pa asfaltētiem ceļiem aizliegta.

Tā pagājis krietns laiks. Beidzot pēc vairākkārtīgas zvanīšanas „problēmu" atrisinājuši. Bet strādāt iznākot pavisam maz: kamēr mechaniķus atgādājot no kolchoza uz darbnīcu, puse dienas pagalam.

Laiks rit uz priekšu, bet darbi Lauktechnikas Saldus rajona nodaļas iecirknī arvien vairāk atpaliek no grafika . . . Te vajadzēja atrasties 7 traktoriem no apkārtējiem kolchoziem, bet atgādāti tikai 5. Un pat ar šādu samazinātu slodzi darbnīcās netiek galā.

JĀATLEJ ČUGUNA BUKSES

Ne jau pirmo gadu remontu traucē rezerves daļu trūkums. Bet metodes, ar kādām mēģina šo robu aizlāpīt, ir brīžiem ļoti savādas.

— Pasūtījām Liepājas metalizstrādājumu kombinātā 200 čuguna bukses, — stāsta Skrundas iecirkņa vadītājs E. Strautiņš.

Tik tālu būtu labi — skrundniekiem pietiks. Bet ko daris Saldū? Citos republikas rajonos? Vai patiešām katram jāgādā tikai par sevi?

Nav šaubu, ka detaļu sagādāšanā daudz kustīgāka varētu būt Lauktechnikas republikas apvienības vadība. Tās pašas čuguna bukses taču varēja pasūtīt visiem rajoniem uzreiz. Atlietas lielākā skaitā, tās maksātu daudz lētāk.

Pašlaik uz traktoru rūpnīcām no mūsu republikas izsūtīti īpaši, kā saka, bikstītāji. Harkovā atrodas kāds Saldus starprajonu bāzes atbildīgs darbinieks. Vai tomēr nebūtu pareizāk domāt par šiem jautājumiem laikus un nebarot suņus, kad vilks aitās?

AINA NAV PIEVILCĪGA

Kolchoza „Ziedonis" kūlēji jau sen ilgojas, lai I. Preikšs beigtu labot savu „DT - 28."

Traktorists to apzinās un ir ļoti sarūgtināts, ka darbi ieilguši:

— Nav mana vaina. Teicu mechaniķim, lai pārved no Saldus ātrumkārbas dakšiņu. Viņš pasūtījumu izpildīja. Tikai detaļa izrādījās nederīga. Kamēr apmaina, vairākas dienas pagāja. Tagad tāda pat bēda ar sajūga vārpstu. Veselu sprīdi gaŗāka nekā vajadzīgs.

Dodamies noskaidrot starpgadījumu uz Lauktechnikas starprajona bāzes noliktavu.

— Šādi gadījumi ir iespējami, — skaidro šejienieši. — Paskatāties, kādos apstākļos strādājam.

Patiešām, aina nepievilcīga. Daudzas daļas samestas kaudzē sētā un pat ar visrūpīgāko eļļošanu bojājas.

— Noliktavā tās sabāztas kur kuŗa.

— „DT - 28" sajūga vārpstu? Tūlīt paskatīsimies.

Izrādās, ka noliktavā ir abas detaļas — gan vecā izlaiduma traktoram, gan modernizētam. Bet kā izvairīties no kļūdām, ja plauktos grūti ievest kārtību?

Šādas lietas nenotiktu, ja celtnieki būtu turējuši savu solījumu un uzbūvējuši noliktavas. Bet starpkolchozu celtniecības organizācijas vaditāji tik nosaka arvien jaunus terminus, un nav neviena, kas viņus sauktu pie kārtības.

Komentāri lieki.

SĀKĀS AR PUSSTOPU

Jūrmalas pilsētas tautas tiesnesis R. Krauze turpat „Ciņā" pastāsta:

„Jāņa Kļaviņa dzīvē tā nebija parasta diena. Tā bija viņa pirmā darba diena.

Strauji pukstošu sirdi sešpadsmit gadus vecais jaunietis devās uz celtni Ķemeros, Mičūrina ielā 2, kur viņu darbā bija norīkojis Jūrmalas pilsētas celtniecības un remonta pārvaldes darbu vadītājs Pāvels Bondarenko.

Darba vietā viņš ieradās mazliet samulsis, sasveicināšanās izskatījās tāda kautrīga, jo Jānis liels runātājs nekad nav bijis.

„Ko, jaunais! Nu tad liec tik pusstopu galdā! Bez tā pa kājām nemaisies! Tāda mums tā parasta!" — bravurīgi ierunājās kāds no vecajiem.

Pusstopu? Tas Jānim līdzi nebija . . . Kas viņam sešpadsmit gadīgajam puikam pusstopu deva! Taču roka kabatā sataustīja mātes doto trisrubļu naudas zīmi... Bravurīgais strādnieks izsmējīgi raudzījās un ar zīmīgu skatienu it kā teica: „Nu, velc, velc laukā!"

„Varens puisis šis tukumnieks!" pēc tam, kad Jānis atdeva savu ceļanaudu pusstopam, kāds draudzīgi uzsita viņam uz pleca. Un brīdi Jānim pat šķita, ka uz viņu raugās kā uz pieaugušu. It kā pašapziņa pacēlās . . . Un tomēr — pirmās darba dienas skaistums Jānim bija aptumšots.

Iedzeršanas notika arī nākošajās dienās; radās dažādi „iemesli." Vecākie biedri pacienāja arī Jāni. Kad viņš gribēja atteikties, tie zoboja: „Ko tu, memmitis esi vai īsts puika!"

Kādu sestdienu strādnieks Liepa jau rīta pusē ieteicās: „Šodien lāgā negribas strādāt, pastrādās pirmdien!" Šim priekšlikumam labprāt atsaucās arī otrs strādnieks Vilnis Teilonis. Parādījās kārtējā degvīna pudele.

„Un tu, knēveli, domā, ka mums vienmēr tev jāmaksā," nicinoši uzrunāja Jāni viņa vecākai biedrs, pasniegdams degvīna glāzi.

„Kaut kas jādara! Kur ņemt naudu?" reibumā sāka domāt jaunietis. „Tikai dažus rubļus" . . . — un tad ienāca prātā kāda doma. Daži soļi . . . un Jānis Kļaviņš nostājās uz nozieguma ceļa. Turpat netālu Ķemeru 3. sanatorijas telpās atpūtnieks Šuvalovs pat nepamanīja, ka no viņa uzvalka kabatas pazuda pāris rubļu.

Protams, šai sestdienā neviens jaunceltnē nestrādāja. Bet pirmdien? Arī nē.

„Švaka dūša. Mazais, gādā naudu", jau no paša rīta kāds rūca.

Ceļš uz dušas telpām iemits, otrais gājiens vieglāks. Šoreiz Jānis nozaga pulksteni un 50 rubļus. Nepaspēja vēl Jānis Liepa un Vilnis Treilonis atvērt nopirkto degvīna pudeli, kad viņu jaunais biedrs nokļuva milicijas rokās.

Protams, Jāni Kļaviņu Jūrmalas pilsētas tautas tiesa par izdarītām zādzībām notiesāja. Bet vai tikai tas vainīgs, kas zaga? Katram taču skaidrs: nebūtu Jānis Kļaviņš pavedināts uz iedzeršanu, nebūtu viņam vajadziga nauda pusstopiem, — viņš nezagtu. Māte tad nesēdētu tiesas zālē ar drēbju sainīti, ko dot līdzi dēlam, ja viņu apcietinās . . . Dēls būtu mātei pasniedzis savu godīgi nopelnīto algu un iemācījies tikoto celtnieka amatu.

Tagad Jāņa Kļaviņa darba biedri nepasniedza vis roku, lai iemācītu amatu, bet gan, lai iespiestu jaunieša saujā degvīna glāzi.

VIŅA BOJĀEJU NOKLUSĒJA

Pagājušā mēneša 27. dienā latviešu Jēkabam Alksnim, ja vien viņš būtu vēl dzīvajo vidū, Maskavā svinētu lielisku 65. g. dzimšanas dienu.

Alksnim nebija lemts piedzīvot šādu vecumu, jo pavisam neparastos apstākļos, jau 1937. gadā, izbeidzās viņa dzīves gaitas.

Lielajā latviešu komūnistu likvidēšanas akcijā 1937. gadā pats Staļins parakstīja nāves spriedumu vīram, kas, vārda tiešā nozīmē, iedeva spārnus Padomju Savienības bruņotiem spēkiem.

Es nedomāju, ka šodien, kaut vismazākā apbrīnā, latvieši atzīmētu Sarkanās gaisa flotes 2. ranga komandiera Jēkaba Alkšņa nāves dienu.

Patiesībā par ģenerāleiltn. Jēkaba Alkšņa nāvi vēl līdz pagājušam gadam trūka jebkādas autoritātīvas ziņas.

Tikai patelcoties uz Rietumiem pārbēgušā čekista Granovska liecībai, kas ceļā no Lielpājas uz Stokholmu izšķīrās drāmatiskos apstākļos meklēt patvērumu Zviedrijas galvaspilsētā, Savienoto Valstu sūtniecībā, pasaulei nāca zināms, ka latvietis Jēkabs Alksnis vēl pēdējā minūtē paspēja izvairīties no čekas cietumiem un noslēdza rēķinus ar dzīvi apstākļos, ko Kremlis tik ilgus gadus bija noklusējis.

Teorētiski mēs varētu pieņemt, ka Alksnim, vēl šodien dzīvam esot, nenoliedzami būtu bijusi nozīmīga loma vēl šodien, kad Chruščevs ar līdojumiem pasaules telpā izmisīgi mēģina iebaidīt zemes visā pasaulē, kas nekad nepadosies Kremļa iebaidīšanas taktikai. Varbūt, ka tainī Alksnis būtu bijis tas, kas palīgā ņemot Maskavas spiegu sagādāto informāciju šodien plānotu kāda suņa jeb „sarkanā ērgļa" ceļojumu uz mēnesi.

Nesen, destaļinizācijas akcijas ietvaros, Sarkanās armijas lapa Sarkanā zvaigzne ziņoja, ka Alkšņa izņemšana no apgrozījuma 1937. g. ir bijis viens no lielākiem Staļina noziegumiem.

Okupētās Latvijas kompartijas avīzē Ciņā, ne jau bez Maskavas ziņas, tā saucamais Pad. Sav. varonis atvaļināts aviācijas ģenerāleitnants Beļakovs rakstā Padomju debesu sardzē pastāsta, cik gudrs, labs, uzticīgs un ģeniāls ir bijis kādreizējais politruks, latviešu komūnists Alksnis.

Beļakovs piemin Jēkaba Alkšņa drosmi tāllidojumos, viņa organizatoriskās spējas, sasniegtos rekordus un mēs nzzinām arī, ka ģen. leitn. Alksnis ir bijis tas, kas personīgi noorganizējis pirmo sarkanās gaisa flotes lidojumu pāri ziemeļpolam uz Sav. Valstīm.

Vai tā ir ironija, ja Beļakovs mēģina apgalvot, ka 1937. gadā Alkšņa plānotais un arī reālizētais lidojums uz Ameriku esot bijis domāts Sav. Valstu un Padomju Savienības draudzīgu attiecību stiprināšanai.

Zīmīgi ir, ka šī raksta autors tomēr ne ar pušplēstu vārdu nepiemin Alkšņa krišanu nežēlastībā. Protams, ka Beļakovs izslavējis Alkšņa nopelnus Sarkanās aviācijas izveidošanā, nepiemin arī to, ka tieši 1937. gadā šis latviešu komūnists dzīvoja vienā namā ar Ņikitu Chruščevu.

Pāri Maskavas upei lielajā debesskrāpī tajā laikā dzīvoja visi ievērojamākie Padomju varas vīri.

Pēc A.Beļakova raksta izriet, ka ģenr. leitn. Alksnis minētajā gadā varētu būt šķīries no šīs pasaules vējabaku, smagu iesnu vai kādas citas nelāgas slimības dēļ.

Kas gan notika patiesībā?

Tagad brīvajā pasaulē nokļuvušais padomju slepenā dienesta aģents Granovskis, varbūt ir vienīgais aculiecinieks Alkšņa nāvē. Brīdī, kad čeka ieradās apņemt pats šī laikraksta dibinātājs cietināt ģen. leitn. Jēkabu Alksni, vīrs, kas patiesi bija iedevis spārnus Sarkanai gaisa flotei, vēl laikus zināja, ko čeka tam paredzējusi. Viņš neatvēra sava dzīvokļa durvis, bet gan logu. Dažus mirkļus vēlāk viņa nedzīvais ķermenis gulēja krastmalas ielas asfaltētāju strādnieku priekšā. Tikai gaišpelēkais formas tērps liecināja, ka pašnāvnieks ir visaugstākais Sarkanās gaisa flotes virsnieks. Ilgi nebija jāgaida, kad līķim piesteidzās dusmu un baiju pārņemtie čekisti.

Čekistu komandieris izšķīrās ātri: „Jūs, biedri," viņš uzsauca pie smagā asfalta veltņa stūres sēdošam strādniekam, „pārlaižiet savu mašīnu vienu jeb divas reizes pāri šī nelgas līķim — ietaupīsim bēres."

Tāds bija Sarkanās armijas gaisa flotes komandiera patiesais gals. Mēs varam iedomāties arī veltņa vaditāja un pārējo strādnieku — aculiecinieku likteni.

Granovskis, kas toreiz vēl bija pusaudzis, pazuda kāpņu telpā un, ļoti iespējams, ka kādreiz Kanadā vai Sav. Valstīs, kādā ukraiņu tautas godadienā, jums blakus atsēžas virs iesirmiem matiem, kas šodien ir vienīgais ģen. leitn. bojāejas liecinieks. Es nedomāju, ka iepazīstoties viņš jums teiks: mans vārds ir Vasīlijs Granovskis.

Aleksandrs.

PĀRŅEMT BRITU KOPVALSTS VADĪBU IETEIC KANADAI

(A. P.) Kam būs bijusi izdevība sekot Anglijas laikrakstiem, būs ievērojis, ka kopš valdības nodoma piesaistīt arī Angliju Eiropas 6 valstu kopīgā tirgus ūnijai, plaši izplatītais svētdienas laikraksts Sunday Express bez pārtraukuma nepiekusis un bieži vien visai asos rakstos uzbrūk valdībai par šī soļa speršanu. Laikraksts uzsver, ka šāda saistīšanās valsts saimnieciskai dzīvei nekādu labumu nedos, un tās rezultātā sagaidāma arī dzīves dārdzības celšanās. Vai tas ir vienkāršs bieds, vai šai opozicijai vēl kādi citi dziļāki motīvi, to neņemos spriest, bet ilgstošie un savā saturā aizvien „stiprāki" kļūstošie raksti uz šādām domām pavedina.

Pēdējās svētdienas, 11. februāŗa, izdevumā šai lietā vārdu ņēmis pats šī laikraksta dibinātājs lords Biverbruks (kuŗa dzīves vieta, ja nemaldos, ir Kanādā), un pirmajā lapas pusē izcilus vietā un izciliem burtiem iespiestā rakstā ziņo, ka jau kopš pus gadu simteņa viņš kopā ar dažām vēl iespaidīgākām personām esot mēģinājis pārliecināt angļu konservātīvo partiju par pašas britu impērijas kopīgā tirgus nepieciešamību, resp. brīvu tirdzniecību kopvalstī apvienoto valstu starpā. Šīs domas īstenošana gan prasītu no dažām dominijām zināmus upurus, bet tie būtu mazāki par tiem, ko prasīs Eiropas valstu kopīgā tirgus ūnija.

Lords B. ziņo, ka pēc viņa plāna visas tirgū nākošās impērijas zemju ražotās pārtikas vielas būtu brīvas no muitām, jo muitoti tiktu tikai citu zemju ražojumi. Angļu konservātīvo partija šim ierosinājumam tomēr neesot piekritusi, norādot, ka šis plāns saturot sevī zināmu patēriņa nodokli („stomach tax"). Un tagad šī pati konservātīvo partija meklējot kopīgu tirgu ar Eiropu, neraugoties uz to, ka tas nozīmēšot 10 proc. nodokli uz pārtikas vielām, kas ievestas no visām zemēm, tātad arī no tām, kas pieder pie britu kopvalsts.

Lorda B. raksts noslēdzas ar šādu visai zīmīgu brīdinājumu: „Mēs turpināsim ciņu, bet, ja mēs šo ciņu pret neprātību zaudējam, tad mums paliek pēdējā cerība, ka, varbūt, Kanada būs ar mieru pārņemt britu kopvalsts vadību, ko britu valdība taisās uzdot."

NOPIETNI PĒTIJUMI KOEKSISTENCES JAUTĀJUMĀ

„THE ECONOMICS OF COMPETITIVE COEXISTENCE", National Planning Association izdevums, 8 sējumi.

Par sadzīvošanu un saimniecisko sacensību starp brīvo pasauli un komūnistu sarkano satrapiju ir jau parādījušās ļoti daudzas grāmatas, bet šis kapitālais darbs ir, liekas, lielākais šāda veida pētījums, kas paveikts brīvajā pasaulē. Tas ir kollektīvs vairāku pētnieku darbs, kas apskata Vācijas stāvokli starp austrumiem un rietumiem, komūnistu saimniecisko stratēģiju, Japānas, Ķīnas un rietumu attiecības, Indijas attīstību, cietzemes Ķīnas saimniecisko stratēģiju, Padomju augšanas iespējas ,Afganistānu un noslēgumā plaši iztirzā koeksistences saimniecisko izaicinājumu, pakavējoties arī pie jautājuma, kā uz to reaģēt. Šis darbs ir par plašu, lai to varētu kaut aptuveni atstāstīt īsas recenzijas robežās ,bet to var ieteikt visiem, kas grib nopietni pētīt šo mūsu dienu kardinālo jautājumu. Aks

JAUNI PĀRMETUMI DE GOLLAM

Britiem ir liela antipātija pret ģenerāli de Gollu jau kopš kaŗa laika (kad pie bēdīgi slavenās konferenču galdiem tika „izpārdotas" Eiropas tautas . . .), jo de Golls vienmēr ir dedzīgi aizstāvējis savu pārliecību un savas tēvijas intereses un prestižu. De Golls ir principu cilvēks, un viņa nelokāmā sekošana principiem neiederas britu elastīgajā diplomātijā. Kopš de Golls ir nostājies pie Francijas stūres, britu prese vienmēr ir meklējusi dažādus „grēkus" viņa rīcībā. Viņa lielākais grēks britu acīs ir — nevēlēšanās pašreizējā brīdī meklēt izlīgumu ar krieviem. Pēdējā laikā ir atrasts jauns grēks: viņam pārmet nopietnas gribas un enerģijas trūkumu, lai nodibinātu mieru un kārtību Francijā un Alžīrijā.

Skotijas lielākā (un pie tam konservātīvi noskaņotā) avize ir pat veltījusi veselu ievadrakstu Francijai, kas ir ieturēts ļoti asos toņos: „Franču Alžīrijas" (O.A.S.) piekritēji tur ir nosaukti par Francijas „nacistiem"; viņa terrora akti Eiropas sirdī apdraudot Francijas kaimiņus un aptraipot Francijas godu, kuŗu de Golls vienmēr esot centies aizstāvēt (acīm redzama ironija). Ja ģenerālis nevarot savaldīt „7000 gangsteŗus", tad viņam esot jāatdod sava vieta koālicijas valdībai.

Asais raksts radās kā atbalss uz notikumiem Parīzē, kad policija izklīdināja pret terroristu organizāciju vērstās demonstrācijas. Pēc saņemtajām ziņām demonstrāciju sarīkošanā lielu lomu spēlējuši komūnisti. Raksta autors domā, ka demon

ļaudis

jās dienās; radās dažādi „iemesli." Vecākie biedri pacenāja arī Jāni. Kad viņš gribēja atteikties, tie zoboja: „Ko tu, memmītis esi vai īsts puika!"

Kādu sestdienu strādnieks Liepa jau rīta pusē ieteicās: „Šodien lāgā negribas strādāt, pastrādās pirmdien!" Šim priekšlikumam labprāt atsaucās arī otrs strādnieks Vilnis Teilonis. Parādījās kārtējā degvīna pudele.

„Un tu, knēveli, domā, ka mums vienmēr tev jāmaksā," nicinoši uzrunāja Jāni viņa vecākais biedrs, pasniegdams degvīna glāzi.

„Kaut kas jādara! Kur ņemt naudu?" reibumā sāka domāt jaunietis. „Tikai dažus rubļus" . . . — un tad ienāca prātā kāda doma. Daži soļi . . . un Jānis Kļaviņš nostājās uz nozieguma ceļa. Turpat netālu Ķemeru 3. sanatorijas telpās atpūtnieks Šuvalovs pat nepamanīja, ka no viņa uzvalka kabatas pazuda pāris rubļu.

Protams, šai sestdienā neviens jaunceltnē nestrādāja. Bet pirmdien? Arī nē.

„Švaka dūša. Mazais, gādā naudu", jau no paša rīta kāds rūca.

Ceļš uz dušas telpām iemits, otrais gājiens vieglāks. Soreiz Jānis nozaga pulksteni un 50 rubļus. Nepaspēja vēl Jānis Liepa un Vilnis Treilonis atvērt nopirkto degvīna pudeli, kad viņu jaunais biedrs nokļuva milicijas rokās.

Protams, Jāni Kļaviņu Jūrmalas pilsētas tautas tiesa par izdaritām zādzībām notiesāja. Bet vai tikai tas vainīgs, kas zaga? Katram taču skaidrs: nebūtu Jānis Kļaviņš pavedināts uz iedzeršanu, nebūtu viņam vajadziga nauda pusstopiem, — viņš nezagtu. Māte tad nesēdētu tiesas zālē ar drēbju saini, ko dot līdzi dēlam, ja viņu apcietinās . . . Dēls būtu mātei pasniedzis savu godīgi nopelnīto algu un iemācījies tikoto celtnieka amatu.

Tagad Jāņa Kļaviņa darba biedri nepasniedza vis roku, lai iemācītu amatu, bet gan, lai iespiestu jaunieša saujā degvīna glāzi.

TUMI DE GOLLAM

rus", tad viņam esot jāatdod sava vieta koalīcijas valdībai.

Asais raksts radās kā atbalss uz notikumiem Parīzē, kad policija izklīdināja pret terroristu organizāciju vērstās demonstrācijas. Pēc saņemtajām ziņām demonstrāciju sarikošanā lielu lomu spēlējuši komūnisti. Raksta autors domā, ka demonstrācijās izpaudies pamatots tautas sašutums pret terroristiem, kaut arī tanīs plaši piedalījušies komūnisti. Viņš pārmet de Gollam, ka pēdējais savās lielajās simpātijās pret armiju vērsoties asāk pret šādām it kā komūnistu inspirētām demonstrācijām nekā pret terroristu organizāciju, kuras priekšgalā esot daži franču armijas ģenerāļi. Rakstā ir pat izteikts apgalvojums, ka armija un civilā pārvalde esot tāpat saindētas ar terroristu aģentu iefiltrēšanos un propagandu . . . kā tas bijis 1940. gadā! . . . Izteikti arī pārmetumi franču tiesai par pārāk maigu izturēšanos pret apvainotajiem ģenerāļiem.

Neviens no šiem de Golla kritiķiem neņem vērā faktu, ka ģenerāļa de Golla stāvoklis patlaban ir ļoti delikāts un ka armija ir spēks, ar kuŗa domām de Golls ir spiests rēķināties.

Ironisku smaidu izsauc raksta autora sašutums, ka terroristi gribot par katru cenu paturēt zemi, „kas tiem nepiederot" (t. i. Alžīriju), kas runājot pretim elementāriem cilvēcības principiem. Ka terroristu kustība ir tuvredzīga, šovinistiska un apdraud Franciju (un pat Eiropu), par to nav divu domu. Bet vai Eiropā nav valstis, kas arī tura savās rokās plašas zemes, kas tām nepieder, bet raksta autors un viņa kollēgas britu presē nebūt neuztraucas par to! . . .

A.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Daudzpusīgas personības jubileja

ĒRIKAM ŽILINSKIM 50 MŪŽA GADI

Mūža brieduma cēlienu sasniedzis jurists, mākslinieks un DV darbinieks Ēriks Žilinskis, kas šā mēneša sākumā Londonā, Anglijā, nosvinēja 50. dzimšanas dienu. Jubilārs piedzimis Jēkabpilī, 1912. gada 6. februārī kā advokāta dēls. Otrā pasaules kara beigās ltn. Žilinskim izdevies nokļūt Zviedrijā un izbēgt tam drūmajam liktenim, kas piemeklēja citus 130 latviešu leģionārus 1945. gada janvārī.

Meklēdams drošāku apmetni, Ž. kopā ar grupu citu bēgļu 1946. gada vasarā vecā zvejas laivā 8 dienās šķērsoja Ziemeļjūru un ieradās Anglijā, kur radis mājvietu Londonā.

1943. gadā Latvijas universitātē Ž. ieguvis tieslietu maģistra gradu. No 1947. gada strādā Latvijas sūtniecībā Londonā. Šeit referēdams par mūsu problēmām, piedalījies cittautu un arī mūsu trimdinieku sanāksmēs un sarikojumos.

Žilinskis trīsdesmito gadu vidū Rīgā mācījies gleznieciību pie K. Visotska un mākslas vēsturi pie B. Vipera. Mūsu sirmajā metropolē izstādēs piedalījies, sākot ar 1941. gadu. Tur pirmā patstāvīgā izstāde notikusi 1943. gadā. Britu salās patstāvīgas izstādes notikušas 1959. g. Birminghamā, turienes DVF nodaļas sarikojumā, un 1960. gadā — Lidsā Kultūras dienu ietvaros. Kopīgās izstādēs piedalījies Stokholmā, Londonā un dažās citās pilsētās Anglijā. Pievērsies portretiem un krāsu studijām — šajos žanros gūstot atzīmējamus panākumus. Daudzi darbi atrodas privātās rokās.

Ē. Žilinskis kopš Daugavas Vanagu fonda dibināšanas 1947. gada 21. decembrī, piederēdams iniciātoru grupai, ir ne tikai nepārtraukti palicis uzticīgs DV mērķiem un darbam, bet ir, izņemot kādus divus gadus, visu laiku darbojies DVF zemes valdē.

Visilgāk jubilārs tomēr kalpojis kā kultūrāli sabiedriskās dzīves vaditājs. Tas nozīmējis dažādu turneju organizēšanu nodaļu sarīkojumiem.

Ēriks Žilinskis ir devis un ziedojis domas un darbus Latvijai, darījis bagātāku gleznieciību, ir bijis, ir un vēl daudzus gadus būs viens no DV organizācijas redzamākiem pārstāvjiem.

Lai koptās intereses un centieni — vainagojas tālākiem panākumiem!

Jānis Frišvalds

Videvuds Kļava

ŠAUTRAS

Uz mani neredzamas šautras skrien.
Es dzirdu gaisā viņu sanēšanu
un tad es manu, ka tās atkal maldās.

Vai šāvējs nezina,
ka vienas šautras tiek, lai mērķi atrastu?
Vai tikai rotaļādamies
viņš izšauj saišķiem tās?

Uz mani neredzamas šautras skrien.
Es klausos viņu daudzbalsīgā koŗi.
Bet viena klusu nāks
un to es nedzirdēšu.
Tai piederu,
tik tā ir mana.
Uz mani neredzamas šautras skrien.

ATKLĀTA JURA SOIKANA DARBU SKATE

Nesen kādā plašā latviešu organizāciju sanāksmē man pārsteigumā nācās konstatēt, ka debatēs par mūsu šīsdienas kultūru sekmētājiem latviešu sabiedrībā, ne ar zilbi nepieminēja to, ko aizvadītajos gados un vēl šodien šajā novadā veic DV organizācija.

Es nedomāju, ka tas notika kādu man nezināmu nolūku dēļ. Vēl grūtāki būtu pieņemt, ka iemesls bija nezināšana.

Nemaz nepakavējoties pie DV atsevišķo nodaļu svētīgā darba kultūras druvā tālākos centros, ikvienam taču ir zināms, ka tieši šeit, Toronto pilsētā, DV Toronto nodaļa var lepoties ar augstvērtīgiem mākslas sarīkojumiem un, veicinot latviešu kultūru, daudzos gadījumos šejienes nodaļa nav vairījusies nest arī materiālus upurus. Daugavas Vanagi arī turpmāk nebaidīsies sniegt roku māksliniekiem pārliecībā, ka latviešu sabiedrība vienmēr būs atsauciga un pareizi novērtēs organizācijas centienus.

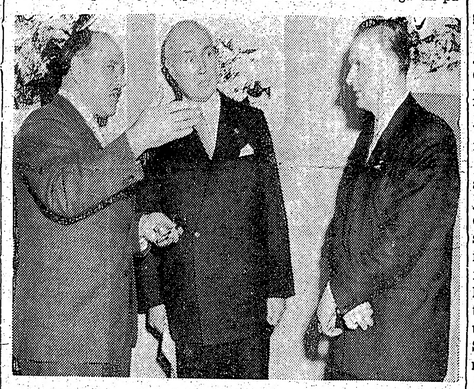

KLMA priekšsēdis Ed. Dzenis, ģenerālkonsuls R. Braisons un DV Toronto nodaļas priekšnieks R. Puriņš iepazīstās ar J. Soikana skates darbiem.

Pagājušā nedēļas nogalē, pateicoties DV Toronto priekšnieka R. Puriņa un kult. daļas vaditājā Ancāna pūlēm, torontiešiem bija dota iespēja iepazīties ar Vācijā dzīvojošā gleznotāja un grafiķa Jura Soikāna oriģinālā darbu skati. Šis izstādes nozīmīgumu pasvitroja Latvijas ģen. konsula R. Braisona atkārtotais cieņas apliecinājums mūsu latviešu mākslinieku uzņemoties goda protektora pienākumus.

Sestdien izstādes atklāšanā bija klāt vairāk kā 70 mākslas draugi, to vidū KLNA valdes priekšsēdētājs J. Niedra, preses biedrības priekšniece B. Šenkēviča un daudzi citi, kam latviešu māksla ir sirds lieta.

Pēc ģenerālkons. R. Braisona atzinīgiem vārdiem izstādi atklājot, latviešu mākslas apvien. prdis Ed. Dzenis iepazistināja izstādes apmeklētājus ar Soikāna interesanto darbu skati. Izstādē redzami 32 mākslinieka darbi, kas visi darināti melni baltā technikā, lietojot drukas krāsas un paletes nazi. Šī technika ir J. Soikāna paša radīta un tā ir pirmā šāda veida izstāde Toronto.

Skates atklāšanas dienas vietsus laipni uzņēma namatēvs R. Puriņš. Nodaļas vanadzes bija rūpējušās par tradicionālo vīna glāzi, pašu cepumiem un tasi labas kafijas.

Lai gan izstāde bija paredzēta tikai 17. un 18. februārim, bet tomēr pirmās dienas panākumu dēļ šīs skate pagarināta un mākslas draugiem būs pieejama nākošā un aiznākošā sestdienā un svētdienā. Visi darbi ir pārdodami un to cenas svārstās no $35 līdz $60, un mākslinieks rīkotājiem ir atļāvis saviem cieniītājiem nākt pretim ar nomaksas terminiem.

A. Ķegumnieks.

Rakstnieku sanāksme Skotijā

Edinburgas festivāla rīkotāji arvienu cenšas sniegt kaut ko jaunu, vēl nebijušu, lai padaritu svētku spēļu programmu daudzpusīgāku interesantāku — un līdz ar to pievilktu jaunus apmeklētājus. Šogad paredzēts vēl vairāk paplašināt festivāla jau tā visai plašo apjomu. Laikā no 20. līdz 24. augustam Edinburgā notiks plaša rakstnieku sanāksme. Ir uzaicināti apmēram 50 rakstnieki no 11 valstīm, — gan tikai tādi, kas ieguvuši plašāku ievērību pēdējos gados. Vairums no tiem ir arī apsolījuši ierasties.

Uzaicināti ir š. g. Nobela prēmijas laureāts serbs Ivo Andričs, amerikāņu rakstnieks V. Fokners (Folkner), kuŗš saņēma Nobela prēmiju. 1949. gadā, — tātad 2 Nobela prēmijas laureāti. Kas attiecas uz pārējo valstu pārstāvjiem, tad visvairāk ir aicināti franču rakstnieki, jo . . . vai nu mums tas patīk, vai nē — jaunie virzieni literātūrā un mākslā vēl arvien nāk no Francijas, un pēckara literātūrā Francija var uzrādīt vislielākos sasniegumus. No Francijas gaida ierodamies „ekisistenciālisma tēvu" Sartru, viņam ļoti tuvu stāvošo Simonu de Bonuāru, „literātūras brīnumbērnu" Fransuāzi Sagan, franču romāna jaunās strāvas pārstāvjus Rob - Grijē, Nataliju Saroti, M. Bitoru, Kl. Simonu u. c. No Itālijas ir uzaicināts Alberto Maravia, kuŗš ar saviem diezgan pārdroši sacerētajiem romāniem ir izsaucis dzīvas pārrunas publikā un presē — arī ārpus Italijas robežām. No Vācijas pagaidām ir uzaicināts tikai viens.. rakstnieks — Heinr. Boels, kuŗš ir pazīstams ar saviem ļoti drūmos, asos toņos izteiktiem romāniem, veltītiem kara pēdējam posmam un pēckaŗa Vācijas problēmām (pazistami ir viņa romāni „Kur tu biji, Ādam?" „Māja bez sarga", „Biljards pusdesmitos" u. c.).

Ir ielūgti arī rakstnieki no komūnistu zemēm, piemēram, no Padomju Savienības Šolochovs un Ilja Ērenburgs, no Polijas — Mareks Hlasko, kas savos darbos apbrīnojami nesaudzīgi atklāj komūnistiskās Polijas ēnas puses (piemēram, romānā „Astotā nedēļas diena").

Konferencē piedalīsies, protams, vesela rinda „pašu māju", t. i. angļu un skotu rakstnieku, kā, piemēram, L. Darels (Durrell), kas ir pazīstams ar savu Aleksandrijai veltīto romānu sēriju un, kā stāsta, šogad bija velti kandidējis uz Nobeļa prēmiju. No britu rakstniekiem piedalīsies arī Gr. Grīns (Grahame Greene), Ald. Hakslijs (Huxley) — ar saviem ļoti īpati sarakstītiem romāniem, Vladimirs Nabokovs, kas gan nav britu izcelsmes rakstnieks, kā to rāda viņa vārds, bet ir ieguvis ievērību ar savu romānu „Lolita". Vēl sevišķi jāatzīmē angļu rakstnieks Džons Veins (Wain), kas arī polemizēja angļu presē ar Krievijas rakstnieku savienības sekretāru Gurkovu par saviem negātivajiem novērojumiem Padomju Savienības apmeklējumā (Gurkovs ir pazīstams literātu aprindās kā Pasternaka un viņa draudzenes Ivinskajas neaudzīgs vajātājs). Ir uzaicināts arī pazīstamais britu salu pacifists un „sēdētāju" demonstrāciju rīkotājs filozofs Bertr. Rasels (Russell). Jācer, ka viņš Edinburgas sanāksmē neaģitēs pret bumbām un nerīkos sēdēšanas demonstrāciju . . .

Interesanta ir konferences programma. Pirmā diena būs veltīta jautājumam par starpību starp britu - amerikāņu un Eiropas kontinenta valstu romāniem. Kā runātāji šini jautājumā uzstāsies V. Fokners, Nat. Sarote, Fransuāze Sagana, Ald. Hakslijs u. c. Otrā diena būs veltīta Skotijas rakstniecībai, trešā diena — jautājumam „Romāns kā politisku, reliģisku un filozofisku ideju platforma", piekam runās Sartrs, Rob - Grijē u. c. Ceturtā dienā notiks debates par cenzūras ierobežojumiem. Runās L. Darels, Bertr. Rasels un no komūnistu zemēm Mareks Hlasko u. c. Piektās dienas programmā būs romāna stils un tā attīstība nākotnē. Heinr. Boells, M. Bitods un citi. oktnē. Kā runātāji paredzēti I. Ērenburgs (vai arī Solochovs), Jāpasvitro, ka konferences sēdes nebūs slēgtas, un tanīs varēs nokļūsities arī publika, jo tiks pārdotas ieejas kartes. Konferences rīkotāji paredz, ka lielā universitātes zāle, kur sanāksme notiks, būs stāvgrūdām pilna (tāpat kā tas bija pagājušā gadā, kad Edinburgu apmeklēja 2 franču „jaunās strāvas" rakstnieces — N. Sarote un Marg. Dirā). Tas ir iespējams, jo festivālu apmeklē daudz ārzemnieku — arī no Eiropas kontinenta, daudz jaunatnes — un to starpā vēl arvien ir daudz tādu „savādnieku", kas interesējas par literātūru! . . . Bez tam, ņemot vērā uzaicināto literātūras „zvaigžņu" dažādos uzskatus un temperamentu, debates paredzamas visai interesantas un, varbūt, pat vētrainas — sevišķi trešās un ceturtās dienas programmā. Tātad būs kaut kas arī sensāciju mīlētājiem! . . .

Kā visās lielajās sanāksmēs dalībnieki varēšot noklausities runas tulkojumos dažādās valodās (šis ērtības pa daļai būšot pieejamas arī publikai).

Konferences iniciātori cer, ka sanāksme dos vietējiem skotu rakstniekiem plašāku iespēju sastapties un debatēt ar ārzemju rakstniekiem, paplašinot skotu rakstnieku citādi šauri nacionālo redzes aploku. Tie cer arī, ka konference modinās interesi par literātūru plašākā publikā, un ka izdosies, varbūt, atdzivināt Skotijā tās vecās literārās tradicijas (Skotija ir Valtera Skota, Bernsa un Stivensona zeme!). Tā kā sanāksmē piedalīsies rakstnieki no zemēm ar dažādiem politiskiem režīmiem, dažādu pagātni un literārām tradicijām ,tad līdz ar to tiks vēl vairāk pasvitrots Edinburgas festivāla internacionālais raksturs. Ideālistiski noskaņotie festivāla dibinātāji īsi pēc pasaules kaŗa vēlējās, lai Edinburgas festivāls būtu tilts un vienotāja saite starp dažādām tautām kaŗa un naida saplosītajā pasaulē.

(Nobeigums 8. lpp.)

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ MĀJAS

ATMIŅAS.

9. turpinājums

Kādu citu gaidīt? — Mums nevajaga nevienu citu gaidīt. Mums vajaga tikai dzīvot pēc tiem likumiem, kuŗus Kristus mums ir devis un atstājis. Maldās tie, kas saka, ka šiem likumiem cilvēce esot sekojusi jau divus gadu tūkstošus. Pat divi dienas cilvēce nav pilnīgi pakļāvusies Kristus bauslībai! Ja cilvēki būtu to darījuši, mūsu dzīve būtu daudz gaišāka. Un daudz laimīgāka . . .

☆

Tikko esmu beidzis uzmetumu svētrunai, atnāk mācītājs Alberts Ozols. Atnes sliktas, satraucošas vēstis. Saņēmis aicinājumu nekavējoties ierasties S.S. Kad aizgājis, viņam paziņojuši, ka visu konfesiju mācītājiem - cittautiņiekiem neesot atļauts noturēt dievkalpojumus un strādāt par dvēseļu kopējiem Vācijā. Ar lielu neatlaidību Ozolam beidzot izdevies S.S. viru pierunāt, lai atļauj noturēt vismaz jau izsludinātos dievkalpojumus Adventa laikā un Ziemsvētkos.

Vienojāmies, ka Alberts Ozols nekavējoties brauks uz Berlīni un uz Laušu, kur apmeties archibīskaps. Mēs nedrīkstam padoties. Kas mums paliks pāri, ja mums atņems arī Dieva vārdu?

☆

Pagājušā naktī ir uzsnidzis sniegs. Brīnišķīgi skaistas tagad izskatās egles aiz mūsu loga.

Vai arī dzimtenē snieg?

15. decembrī 1944.

☆

Katru dienu tagad kauc trauksmes sirēnas. Šodien tālumā bija dzirdama apmēram stundu ilga, nepārtraukta dunēšana. Rīnd kundze pārnāk no darba satraukta un noraizējusies. Esot smagi bombardēta Ausiga. Ieteic mums jau tagad nonest čemodānus pagrabā.

Ar māmuļu norunājam, ka pagrabā neiesim. Pagrabs tik viegli celtā ēkā, kāda ir tā, kuŗā dzīvojam, nevar dot nekādu glābiņu vai patvērumu.

Nosmakt zem drupām nav vieglāk kā mirt, ēkai sagāžoties.

Dievs, kādi zvēri gan ir kļuvuši cilvēki! Šie uzlidojumi pilsētām ir lielākais kauna traips cilvēces vēsturē. Daudzreiz domāju, kā, kaŗam beidzoties, jutīsies tie lidotāji, kas apzināsies, ka uz viņu sirdsapziņas dus simtiem un tūkstošiem sieviešu un bērnu dzīvības?

Rollgases nometnes iemītniekus dzenot trauksmes laikā uz klinti izkaltu alu.

Vai mēs atkal kļūsim par alu laikmeta cilvēkiem?

16. decembrī 1944.

☆

Horsta Vesela ielā 18. decembrī sāks darboties skola latviešu bēgļu bērniem. Pagaidām gan tikai tiem, kas ir no 14 līdz 16 gadus veci.

Varu šo priecīgo vēsti paziņot dievlūdzējiem.

Dievkalpojuma laikā, izdalot svēto vakarēdienu, paliek pavisam nelabi. Ar mokām nodziedu beigu liturģiju. Un tad jūtos tik noguris, ka tikko spēju kājās nostāvēt.

☆

Vakarā, krēslas stundā, kāds zvana pie durvīm. Māmuļa iet atvērt. Dzirdu pazīstamas balsis. Atnācis Viksnu tēvs ar znotu Mintautu Egliti — pirmie manas draudzes locekļi, ko sastopu svešumā. Ak, tavu prieku! Tavu gavilēšanu! Tik mīļus ciemiņus pavisam nebijām gaidījuši! Nu valodas sprēgā vienā sprēgāšanā! Tik daudz ir ko jautāt, stāstīt, atcerēties . . .

Viksnas tēvs, laimīgi smaidot, paziņo priecīgu vēsti: jaunai Zemitānu saimniecei, ceļā esot, atradies brašs puika! Lai tik gatavojoties uz kristībām!

Ir jau vēla stunda, kad šķiramies. Nenāk miegs. Domāju par tiem, kas palikuši dzimtenē. Un par tiem, kas izklīduši svešumā. Cik brīnišķīgi gan ir ceļi, ko Dievs mums kādreiz liek izstaigāt!

Dažreiz Viņš liek mums izšķirties, lai mēs reiz atkal īsteni varētu sastapties, glabājot sirdī prieku par tiem, ko esam atraduši.

17. decembrī 1944.

KURP MĒS EJAM?

Amatbrāļi ir atnākuši mani apciemot. Sēžam mūsu istabiņā. Un klausāmies jaunākās vēstis, ko Alberts Ozols atvedis no Laušas, kur sastapies ar archibīskapu.

Nekā iepriecinoša viņam nav ko teikt. Archibīskaps esot ļoti neapmierināts ar to, kā vācu iestādes dažās vietās izturoties pret latviešu bēgļiem. Gatavojot kādu iesniegumu Reichskancelejai. Vācijā līdz šim esot ieradušies 136 mācītāji. Vācu iestādes norādot, ka totālais kaŗš prasot visu viriešu iesaistīšanu „dzimtenes" (?) aizsardzībā, un tamdēļ arī bēgļu mācītājiem būšot jāstrādā kaŗa rūpniecībā.

19. decembrī Lausā zemes klēpī guldīts Mārtiņa draudzes mācītājs Stange. Mans draugs, prāvests Pauls Rozenbergs ar ģimeni nokļuvis līdz Rīgai. Tur, kā bija apņēmies, viņš palicis Mārtiņa draudzes mācītāja mājās, lai sagaiditu savu likteni.

„Rozenbergs bija īsts Dieva cilvēks," stāstījumā noklausījies, domīgi saka mācītājs Zirāks: „Mūsu gaitas gāja kopā jau studiju gados. Viņa ticība bija liela. Un viņš neatzina kompromisus. Viņam būs grūti zem komūnistu varas."

Jā. Paulim Rozenbergam būs grūti. Viņš nemeklēja vidusceļu un nekad nerunāja pusvārdos. Vienmēr sacīja patiesību, kaut arī zināja, ka par to dažreiz nāksies ciest.

„Varbūt, ka žīdu lieta nāks Rozenbergam par labu," ieminas Ansis Kiršfelds, jaunākais mūsu pulciņā: „Aizstāvot žīdus, prāvests ir skaidri parādījis, ka viņš nesadarbojās ar vāciešiem."

Arī es esmu tādās pat domās. Janvārī mums abiem bija jāierodas mobilizācijas komisijā, Skriveros. „Vai iesi?" — jautāju prāvestam. „Man nenāk ne prātā to darīt," Rozenbergs atbildēja: „Saskaņā ar Latvijas likumiem, es, kā mācītājs, esmu no kaŗa dienesta atbrīvots. Citus likumus es neatzīstu."

Tā mēs prātojam, atceroties tos amatbrāļus, kas palikuši dzimtenē. Un nejauši atkal esam pieskārušies jautājumam, kas, laikam, mūs visus katru dienu nodarbina, kas uzmācas mums pat naktīs, kad, no miega pamodušies, nevaram aizmigt un raugamies tumsā, ko vēl dziļāku padara istabas aizklātie logi. Šis jautājums skan: vai mēs, mācītāji, drīkstējām bēgt? Vai mums nevajadzēja palikt uz vietas, savās draudzēs, pie saviem cilvēkiem?

„Uz šo jautājumu atbildi dot mēs šodien vēl nevaram," saka T. Zirāks, kuŗa valoda vienmēr ir nosvērta, pārdomāta. „Katram ir jārīkojas tā, lai viņš varētu atbildēt Dievam par to, ko darījis."

„Dievam un savai sirdsapziņai," piebilst A. Ozols: Gaidīt noradījumus no citiem nebūtu pareizi, jo šādos laikmetos, kāds ir pašreizējais, neviens īsteni nezina, kā pareizāk rīkoties."

Tā mēs nezinām savu grūtsirdīgo domu pavedienu. Un atzīstam, ka mums tomēr jālūdz piedošana no Dieva. Un no tiem nedaudziem kristiešiem, kas palikuši mūsu draudzēs, un kuŗiem mēs, varbūt, būtu vajadzīgi.

Mēs runājam par Kurzemi un tiem, kas cīnās Kurzemes ielenkumā. Vāciešī rietumu frontē ir sākuši lielu ofensīvu. Liekas, guvuši arī panākumus. Vai uzbrukums sāksies arī Kurzemē?

„Kurzemē ir palikuši tie, kas tic Latvijai. Un mēs?" Rādu vēstuli, ko raksta kāds paziņa, kas apmeties Spundelmühlē. „Man kādreiz ir kauns, ka esmu latvietis" — vēstulē teikts: „Gribējam 18. novembrī sanākt kopā un pāris stundu pakavēties atmiņās. Bet tūdaļ atradās mūsu vidū latvieši, kas sāka aģitēt pret 18. novembŗa sarikojumu. Iznākšot tikai nepatikšanas. Kāds trakulis vēl sākšot dziedāt „Dievs, svētī Latviju". Un ko tad? Vācu iestādes ņemšot jaunā. Visi dabūšot ciest, un labuma nebūšot nevienam. Tā mūsu mazā grupiņa sašķēlās" — nobeidzas vēstule: „un 18. novembrī sēdējām katrs savā kaktā klusi un nobijušies . . . "

Bēdīgi. Atliek tikai cerēt, ka tādu „latviešu" mūsu vidū nebūs daudz . . .

Kad draugi ir aizgājuši, uzrakstu Mārim vakara lūgšanu:

„Dieviņ, mani mazu redzi,
Mani mīļi pasargā,
Nāc, un miegā mani sedzi,
Sapnī aizved Latvijā."

21. decembrī 1944

☆

Māmuļa pārnāk no pilsētas un pārnes zēniem svētku dāvanas: lielu koka zirgu, klucīšus un dažādas bilžu grāmatas. Arī maisiņu ar āboliem.

Vācu aprūpes iestādes apdāvinot visus bēgļu bērnus. Esam pārsteigti par tādu uzmanību. Dāvanas bērniem esot gatavojuši kaŗa invalīdi. Cik tas ir sirsnīgi!

Šī mazā cilvēcības lāsīte spoži iemirdzas pie grūstošās milestības katedrāles sabumbotā portāla.

Māmuļa gatavojas svētkiem. Uzpoš istabu. Pārnes zaļu un smaržīgu egliti. Svecītes nekur nevarot nopirkt, bet tās apsolīja dzivokļa saimniece . . . Ir, skumji . . . un tomēr tāda kā svētku sajūta ir ienākusi sirdī un istabā . . . Bet — cik lielā pretrunā šis laiks ir ar tiem vārdevaņģelijā! . . . diem, kas lasāmi Ziemsvētku Kaut varētu aiziet kaut kur projām. Un neredzot postu un ciešanas, sagaidīt to brīdi, kad māte noliecas pār šūpuli, kuŗā dus Dieviškais Bērns . . .

Jo — nav miera pašam sevī.

Nav miera pasaulē . . . trauksmes sirēnas šodien gaudo vienā gaudošanā. Katru brīdi varam sagaidīt uzlidojumu.

(Turpinājums sekos)

ROTAI NEPIECIEŠAMI TAUTAS TĒRPI

Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņa Rota pilnsapulce notika svētdien, 4. februārī, latviešu baznīcas blakus mājā. Piedalījās 19 jaunieši. Sapulci vadīja Dainis Asaris. Protokolēja Modris Zandbergs.

Sapulces dalībnieki noklausījās valdes priekšnieka Arnolda Smiltnieka valdes darbības ziņojumu, pārskatu par pulciņa darbību nolasīja Modris Zandbergs, bet Dainis Asaris nodeva izsmeļošu un loti pilnīgu pārskatu par Rotas financiālo pusi. No pārskatiem izrietēja, ka pulciņa valde un pulciņš visumā darbojies sekmīgi, bet ne bez trūkumiem. Rota darbojusies samērā aktīvi. Pēdējā gadā notikuši 3 pulciņu vakari, Ziemsvētku eglītes vakars un divi izbraukumi ar samērā lielu dalībnieku skaitu. Pag. vasarā sarīkots apvienoto jaunatnes pulciņu līgo vakars, bet rudenī gadskārtējā balle. Abi sarīkojumi, pateicoties jauniešu un labvēļu atsaucībai, izdevušies labi un deva pulciņam materiālu ienākumu. Pulciņā gan manāms zināms interešu trūkums par notiekošo. Jaunais vijolnieks J. Raminš spēlēja H. Villana Sonātas Nr. 2 1 daļu un Masnē Meditāciju, apniecinādams panākumus lociņa tehnikā un izpildījumā.

Mācītājs A. Lūsis savā svētrunā pieminēja, ka trimdā latviešiem vēl joprojām lielākā organizācija ir ev. - luteriskā baznīca, kur latvietis zina, ka sastaps citus latviešus un dzirdēs latviešu valodu. Otrs faktors, kas pulcina latviešus, ir dziesma. Ja reiz trimdā apstātos darboties latviešu baznīca un apklustu latviešu dziesma, latviešu tautas daļa trimdā kā nacionāla vienība beigtu pastāvēt.

Koncerta beigu posmā Kalvis skaistā izpildījumā dziedāja E. Šenfelda savdabīgi komponēto Dievnamā (V. Strēlertes teksts), kā arī B. Skultes un E. Dārziņa dziesmas. J. Ciruļa Ave Maria koncerta apmeklētāji, godinot nule aizgājušā komponista piemiņu, noklausījās, kājās piecēlušies.

Koncerts izskanēja ar luterāņu baznīcas himnu, atstājot katrā klausītājā apmierinātību un prieku par skaistu, noskanīgu sniegumu.

„Piecīši", kas latviešu publikā, it sevišķi jaunatnes aprindās, guvuši lielu popularitāti ar saviem vieglā žanra programmas priekšnesumiem, ar nepacietību gaiditi ierodamies Toronto. Vēl palikušas tikai nepilnas divas nedēļas, kad sestdien, 3. martā, plkst. 7.00 vakarā, Jarvis Collegiate Institūta zālē viņus redzēsim un dzirdēsim — „Mēs atkal jokojam" programmas izpildījumā.

Gaidito sarīkojumu organizē Toronto latviešu jaunatnes darba kopa savā pr-ka Norberta Sebra vadībā, bet vakara atbildīgās vadītājas pienākumus šoreiz uzņēmusies Lienīte Rode.

Tehnisko darbu kārtošanā palīdzēs arī skauti. Sarīkojumam visas vietas rezervētas. Ieejas kartes jau dabūjamas Lotus un Callas puķu veikalos.

Materiālais atlikums veltīts 2. latviešu jaunatnes svētku organizēšanas vajadzībām. O. K.

HAMILTONA

Latviešu ev. - lut. Kristus draudzes dāmu komiteja sarīko sestdien, š. g. 3. martā, plkst. 7.00 vakarā baznīcas apakšējās telpās Toronto Daugavas Vanagu teātra vēsīzrādi ar lietuviešu lugas tulkojumu „Gatavības apliecība". Ieeja $ 1.50. Bērniem — brīva.

MONTREALA

Latviešu biedrības pilnsapulce notiks 25. februārī plkst. 5.00 p. p., 1220 Mountain St., skolas telpās. Kā biedri, tā interesenti mīļi aicināti. Notiks biedrības amatpersonu vēlēšanas, darbības pārskats, jautājumi un ierosinājumi.

Latviešu biedrības nākošais referātu vakars notiks 27. februārī, plkst. 8.00 vakarā, Westmount YMCA's kluba telpās, 4585 Sherbrooke St., West. Temats: A. Voitkusa jaunā grāmata Bet es Jums saku, par ko referēs Bicka un Kr. Ozoliņš.

Tradicionālais plkv. Kalpaka atceres vakars, apvienots ar latviešu leģiona piemiņu, notiks 10. martā, plkst 7.30 vakarā, Victoria Hall telpās. Priekšlasījumu par O. Kalpaku lasīs viņa jaunības dienu līdzgaitnieks J. Saliņš, būs arī citi priekšnesumi un deja. Vakaru rīko Daugavas Vanagu Montreālas nodaļa.

Montreālas latviešu kreditsabiedrība uzsākusi darbību, un tās birojs atvērts katru pirmdienu no plkst. 7.00 līdz 9.00 vakarā, 2112 Claremont Ave., Apt. 16 (Latviešu grāmatnīcas telpās), un to vadīs A. Mežgaile. Bez noguldījumiem un aizdevumu pieprasījumiem birojā var pieteikties arī jauni biedri. Par biedru kreditsabiedrībā nolēmusi iestāties Montreālas latviešu biedrība, reizē izdarot arī noguldījumu. mo.

Daugavas Vanagu Montreālas nodaļa š. g. 10. februārī, 5550 Parka avēnijā, YMCA's telpās bija sasaukuši savu gadskārtējo biedru pilnsapulci. Par sapulces vadītāju ievēlēja inž. K. Dekšņi, sekretāru — Antu Niedri.

Montreālas nodaļā pašreiz skaitās 85 vanagi un 35 vanadzes. Kasieris A. Zariņš ziņoja, ka nodaļas financiālais stāvoklis ir labāks kā pagājušajā gadā. Ievērības cieniga ir bijusi tautiešu atsaucība sakarā ar Ziemassvētku kartīšu izplatīšanu, kas jūtami pacēla materiālo pusi. Ziņojumu par sarīkojumiem sniedza sarīkojumu daļas vaditājs J. Belinskis, bet par Vanadžu darbību ilggadīgā nodaļas vanadžu pr-ce Tamāra Gaile.

Pēc ziņojumiem sekoja vēlēšanas un aklamācijas kārtībā par nodaļas priekšnieku ievēlēja līdzšinējo Jāni Norveli. Par priekšnieka palīgu un aprūpes daļas, kā arī kultūras daļas vaditāju ievēlēja bij. Latvijas armijas pulkvedi lāčplēsi R. Veckalniņu. Par nodaļas sekretāri ievēlēja Antu Niedri, bet par kasieri Ainu Burtonu. Nodaļas biedrziņa pienākumus, kā līdz šim, uzticēja J. Belinskim, kam piekrit arī sarīkojumu vadība.

Tāpat aklamācijas kārtībā par vanadžu priekšnieci ievēlēja Tamaru Gaili ar palīdzēm — Ainu Burtonu, E. Kirstuku, I. Grāpēnu.

Revīzijas komisijā ievēlēja A. Zeltiņu ar paligiem A. Zariņu, J. Gributu. Uz Daugavas Vanagu delegātu sanāksmi Hamiltonā pilnsapulce izvēlēja pašu nodaļas priekšnieku J. Norveli.

Pārrunājot svarīgākos nākotnes uzdevumus un lēmumus pilnsapulce izlēma, ka nodaļai jāiestājas jaundibinātajā Montreālas latviešu kreditsabiedrībā. Tāpat pilnsapulce izteica vēlēšanos piesaistīt vairāk abonentu Daugavas Vanagu laikrakstam Latvija Amerikā, un šajā sakarībā lūdza visus nodaļas biedrus darīt visu iespējamo, lai paceltu DV KV izdevuma abonentu skaitu.

Pilnsapulce izteica pateicību DV organizācijas laikraksta Latvija Amerikā vadībai par nacionālo nostāju un pastiprinātu cīņas izpausmi pret komūnismu.

Pieņēma budžetu 1962. gadam 1.000,- apmērā bet izdevumu summu noteica uz $700,-.

Sapulce ritēja raiti un lielā vienprātībā.

BRAMPTONA

Bramptonas Daugavas Vanagu nodaļas kārtējā pilnsapulce notika 17. februārī J. Verļa laiku saimniecībā.

Ziņojumu par iepriekšējā gada darbību sniedza valdes pr-dis J. Ronis. Noturētas 7 valdes sēdes, izvestas 2 ziedojumu vākšanas akcijas un notikuši 4 sarīkojumi.

Kā ziedojumos, tā arī no sarīkojumu atlikumiem ienācis vairāk kā iepriekšējā darbības gadā. Biedri savas saistības kārtojuši labi un pašlaik nodaļā skaitās 49 vanagi un 14 vanadzes.

Plašākas debates notika sakarā ar Bēru fonda iemaksām. Pilnsapulce, kurā piedalījās 17 balstiesīgi biedri, aizstāvēja viedokli, ka iemaksas KV jāizdara nevis pēc pašreizējās kārtības — noteiktu summu pa gada ceturkšņiem, bet par katru miršanas gadījumu atsevišķi.

Jaunajā valdē ievēlēja: J. Roni (valdes pr-dis), J. Verli (pr-ža vietn.), V. Martinsonu (sekr.) A. Kudrašovu (kasieris), E. Roni (biedrzinis); kandidāti: A. Plūdums un K. Dārznieks.

Revizijas komisijā darbosies J. Uluks, V. Leiports un A. Andersons; kandidāti — P. Upenieks un J. Siks.

Par nodaļas delegātu DVK delegātu sanāksmē 24./25. februārī Hamiltonā vienbalsigi izraudzīja J. Siku.

Pilnsapulcē piedalījās DV KV pārstāvis un par nopelniem DV darbā pasniedza atzinības rakstu Elzai Kudrašovai.

JĀNIS CIRULIS GULDĪTS ZEMES KLĒPĪ

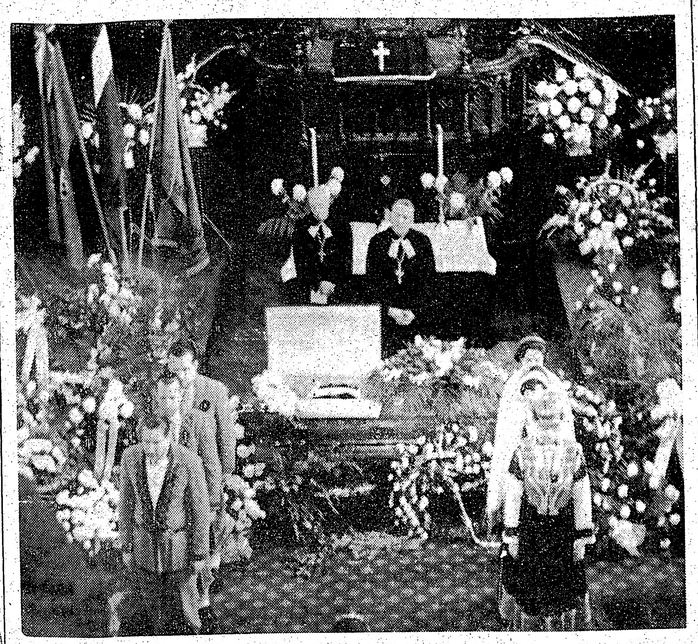

Komponista J. Ciruļa izvadīšana no Sv. Andreja baznīcas.

Mirušā komponista un rakstnieka Jāņa Ciruļa izvadīšana pēdējā gaitā izvērtās par iespaidīgāko sēru dienu, kādu jebkad Toronto latviešu sabiedrība piedzīvojusi.

Piektdien Rosar bēru namā māc. A. Čops pie ziedos slīgstošā nelaika šķirsta noturēja svētbrīdi. Dziedāja Dainas koris dir. J. Pālena vadībā un dubultkvartets Kalvis. Imants Sakss atskaņoja sēru mūziku.

Sestdien šķirstu pārveda uz Sv. Andreja baznīcu.

Pie šķirsta nostājās Dainas koŗa goda sardze. Jau agrā rīta stundā baznīcā sāka pulcēties aizgājēja draugu un cienītāju skumjā saime, lai teiktu pēdējās ardievas cildenam latvietim, kas sirdzu milestību bija iekaŗojis paša pazemībā.

Sēru dievkalpojumu bērnieku pārpildītajā baznīcā vadīja māc. A. Čops un māc. E. Pavasars. Dziedāja Dainas koris un viesturieši, sēru mūziku atskaņoja komp. T. Ķeniņš.

Neaizmirstams bija bridis, kad pirms svētbrīža no aizgājēja atvadījās Toronto latviešu ģimnazijas audzēkņi.

Kapos izjustus izvadīšanas vārdus aizgājējam veltīja māc. A. Čops un māc. E. Pavasars. Dziesmu svētku rīcības komitejas, Dainas koris un Toronto koncertapvienība, kuŗu darbā J. Ciruļis bija pielicis savu roku un sirdi, bija pirmie ardievu teicēji. Māc. A. Lūsis nelaikam kapā lidzi deva sauju dzimtenes smilšu. Sekoja organizāciju vadītāju, draugu un cienītāju atvadvārdi, krāšņi vainagi un ziedi.

Šajās diženajās un skumjajās bērēs visa latviešu sabiedrība apliecināja, ka tā zaudējusi sirsnīgu latviskās mūzikas kopēju. J. Ciruļa vairs nav mūsu vidū. Viņa piemiņa lai nezūd!

K.

MIRIS PĒTERIS VALPĒTERIS

Š. g. 5. februārī pēc grūtām ciešanām no latviešu saimes Edmontonā šķīrās Pēteris Valpēteris. Viņa grūtā slimība bija kaŗa grūto dienu mantojums.

8. februārī tuvākie draugi un paziņas P. Valpēteri izvadīja uz pēdējo dusas vietu Edmontonas grieķu - katoļu kapsētā.

Pēteris Valpēteris bija dzimis 1917. gada 15. jūnijā Maskavā. Viņa pēdējā dzīves vieta Latvijā bija Rīgā.

Nelaikis atstāj sievu Eriku un dēlu Āri, kas dzīvo Edmontonā. Tā kā nelaikis ilgu laiku pavadīja slimnīcā un izcieta vairākas smagas operācijas, viņa ģimene nonāca grūtos materiālos apstākļos. Lai šo stāvokli palicējiem atvieglotu, Edmontonas latviešu saime vāca ziedojumus. Par latviešu sniegto atbalstu nelaika dzīvesbiedre izsaka sirsnīgu pateicību.

Z. Čaks

Ceturtā preses konference Pigbridžā

Sakarā ar paredzamo lielo karnevālu, pēc kārtas septīto Pigbridžā, ik gadus jau laikus tiek sasaukta neoficiāla preses konference, lai tautas masas informētu par grandiozo gadskārtas un tradiciju pilno sarīkojumu šai Pigtaunas pievārtē. Ir paklīdušas baumas, ka Pigbridžu pieskaitīšot Pigtaunas daudzajām priekšpilsētām, bet tāda doma uz visstingrāko jānoraida. Nebūtu taču nekādas loģikas, ja tādu pilsētu, kur jau kopš desmit gadiem nav ripojis neviens tramvajs, pievienotu tādam tramvajtaunam par priekšpilsētu.

Preses konference pēc veca paraduma tiek sasaukta bez Augusta Nopūtas atļaujas un viņa klātbūtnes. Šai gada starplaikā Pigbridžā notikusi vēl viena mazāk aprakstīta preses konference ar iedzimto un kaimiņu tautu pārstāvju piedalīšanos, kā arī ar antifrīza lietošanu un citām izdarībām. Šajā preses konferencē šo vielu nelietos.

Preses konferenci atklāj precīzi, laikā, ar 20 minūšu novēlošanos. Galvenais runātājs paskaidro Pigbridžas karnevāla lielo nozīmi cilvēku dzīvē un uzsver, ka šis ir pēc kārtas 7. karnevāls, kas ir ļoti mazs skaitlis, salīdzinot ar Mozus gada grāmatām, bet trimdas apstākļos tas ir atzīmēšanas cienīgs cīpars. Uz šo sarīkojumu tautieši jau gatavojas mēnešiem ilgi, lai karnevāla vakarā varētu spīdēt visā savā izdomu krāšņumā. Runātājs ar cieņību piemin Pigbridžas autoru Augustu Nopūtu un ierosina to ievēlēt par goda pilsoni, kā arī apsveic viņu vecā tēva gadā, ko klātesošie apsveic jūsmīgiem aplausiem.

Karnevāls, kā parasti, notiek pašā pilsētas centrā, lai to būtu vieglāk atrast, vislepnākā viesnīcā, glaunākajā zālē. Par jauniem sienu zīmējumiem rūpējas un jau sviedriem vaigā raujas Zete Palete, kas jau iegādājusies vairākus galonus svaigas krāsas no pašu tautiešu krāsu veikala Bartona ielā un vairākas simtu loksnes zīmējamā papīra. Runājot par sienu gleznām, te būtu atzīmējams, ka karnevāla dalībniekiem un apmeklētājiem uz vistingrāko aizliegts nest mājās šos zīmējumus, un tāpēc karnevālā dežurēs vairāki uzraudzības iestāžu darbinieki maskās. Šie zīmējumi būs vajadzīgi arī vēl 8. karnevālam Pigbridžā. Vēl pie sienu darbiem būtu atzīmējams kāds punkts un paragrāfs, ko tomēr par dziļu nožēlošanu nav atļauts darīt vispārībai zināmu, lai varbūt neizietu tāpat kā Amerikas astronautam. Tas lai paliek karnevāla noslēpums, un kas būs klāt, tas redzēs pats, kas nebūs, tas nekā. Jāatcerās tikai viens, kad Pigbridžā notika nesenā mākslas izstāde, kā arī tas, kas to rīko. Par tālākām karnevāla izdarībām nav ko runāt, teica runātājs. Deju mūzika būs, pazdzērieni un paēdieni būs, kā arī daži naudas izspiešanas paveidi, bet tikai nedaudzi — sakarā ar pastāvošo bezdarbu. Goda kartes un brīvkartes netiks izsūtītas, tāpat biļetes nepiesūtīs pa pastu mājās, bet ikviens, kam būs divi baki pie rokas, tiks iekšā laists, vienalga, maskā vai bez tās. Tas tāpēc, lai kasierim pie kases būtu vieglāk naudu sarēķināt.

Pēc galvenās runas sekoja jautājumi: Vai maskas godalgos?

Būs ļoti daudz balvu, un par galveno tiesnesi aicināts O. Grauds, ar pieaicinātiem speciālistiem dažādos jautājumos. Balvas lielāko tiesu dāvinājuši saimniecisko pasākumu īpašnieki. Arī balva no LA Pigbridžas pārstāvja. Lielākā balva sagaidāma no centra.

Vai karnevālu sāks ar polonēzi?

Rikotāji par to ir domājuši, bet tā kā jaunā paaudze to neprot dejot, tad rīkotāji karnevālu paredzējuši atklāt ar tvistu.

Kāds vispārējais sabiedriskais stāvoklis Pigbridžā?

Ar nelielām pārmaiņām. Biedrībai jauns priekšnieks, DV tas pats vecais. Latviešu namam lielā dzelzs sija nav ielikta un kāda tautieša izraidīšana no nama tam par labu nenāk. Citādi viss kārtībā. Latviešiem ir pašiem sava banka un tautiešiem sirsnīgi ieteicams naudu uz priekšu vairs zeķēs neglabāt.

Uz redzēšanos sestdien, 24. februārī, pl. 7.00 Pigbridžas karnevālā.

G.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

Darbu uzsācis Lietuvas konsulāts Toronto

Pēc iepriekšējā Lietuvas konsula nāves ilgāku laiku šis postenis bija vakants. Tagad par konsulu Toronto iecelts Dr. Jonas Zmuidzinas, 153 Evelin Ave., Toronto 9, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

23. februārī — Mākslinieku karnevāls „Elles ratos" Columbus zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 5.00 p .p.
3. martā — Čikāgas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
3. martā Kalpaka atceres vakars. DV Toronto nod. sarīkojums.
3. martā — Pankūku balle Lansdowne Assembly zālē, T.L.K. Vienības sarīkojumā.
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavibas apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
13. martā — Sv. Andreja b-cas telpās referāts Demokratijas un kristietības krize.
16. martā plkst. 8.00 vak., Sv. Andreja baznīcas zālē Veras Leinvēberes klavieŗu koncerts.
17. martā, plkst. 7.30 vakarā TLB kostīmu vakars „Sadzivošanās" Ungāru kluba telpās, 245 College ielā, Toronto.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
24. martā plkst. 6.00, Leaside Memorial Garden telpās Jaunās Gaitas literārais kokteilis.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
1. aprilī, plkst. 5.00 p.p. Sv. Andreja b-cas zālē Irmas Kajakas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas audzēkņu pēcpusdiena.
7. aprilī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprilī — Omartija kundze, Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
28. aprilī — teātŗa izrāde „Pilnsapulce Čučičingā" ar M. Vētru.
14. aprilī — Viestura koŗa koncerts TLB sestdienas skolai, Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.
6. maijā — Ģimenes diena TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.
3. jūnijā — izlaiduma akts TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

HAMILTONĀ

24. februārī — DV karnevāls Pigbridžā.

SV. KATARINES

17. martā — Latviešu medneku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE
GREENWOOD PRINTERS

Izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudz. latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvērību, kāzu, jubileju, organizāciju sarīkojumu un cita veida sarīkojumu ielūgumus, programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitatē jātbilst kontinenta prasībām, lūdzam rakstīt Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtinājumiem no A. S. V. "Air Mail Parcel Post".

Sveicam
PĒTERI GĀDIGU
50 gadu jubilejā!
DV TORONTO NOD.

KANADĀ

TORONTO

Dainas koris aicinās piedalīties mākslinieciskās programmas daļā 15. martā, kad Toronto par komūnisma apkaŗošanu Masarika zālē runās federālās valdības tieslietu ministrs H. Fultons.

DV teātris kā nākošo jaunie-studējumu paredzējis Teodora Zeltiņa komēdiju „Deguns". Režisors būs J. Jurševskis.

Mūsu darba biržas ietvaros varam piedāvāt pastāvīgu darbu gumijas fabrikā sievietei vai arī vecākam vīrietim. Alga $50,- nedēļā. Darbs nav grūts. Firmai Koto - Flex vajadzigi virpotāji. Pieteikties rakstiski ar mūsu redakcijas starpniecību.

Gleznotāja J. Tidemaņa 65 gadu jubilejas izstādi sestdien, 24. februārī, plkst. 11,30 Sv. Jāņa draudzes namā atklās LNAK pr-dis J. Niedra. Izstādes goda protektori ir federālās valdības parlamenta loceklis A. Malonijs ar kundzi.

22. februārī Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē notiks gaidu draudzības dienas. Tajās piedalīsies baltiešu gaidu vienības.

Lietuviešu valsts svētku atceres gadījumā Kanadas lietuviešu apvienība bija rīkojusi pieņemšanu, kuŗā Lietuvas atbrīvošanas komitejas priekšsēdis Dr. Antanas Trimakas referēja par politisko notikumu attīstību pasaulē un Baltijas valstu izredzēm nākotnē. Latviešu vārdā lietuviešus apsveica LA red. A. Kundrats.

Toronto ieradies latviešu inženieris N., kas ziņo, ka lielais Montreālas uzņēmums Courtland Ltd. paredzējis Rigā būvēt jaunu tekstilfabriku. Firma šajā pasākumā ieguldīšot 19,6 milj. dolaru.

Svētdienas pēcpusdienā Sv. Jāņa draudzes rīkotajā garīgajā koncertā Sv. Jāņa baznīcā bija pulcējies prāvs apmeklētāju skaits.

E. Ozolas - Timermanes prelūdijai sekoja Kalvja vienpadsmit viri, dziedot pa vienai J. Vitola, A. Kalniņa, J. Norvila un V. Baštika dziesmai, kuŗas Kalvis, J. Dzeguzes vadībā, sniedza rūpīgā darbā izveidotā priekšnesumā un labi saliedētās balsīs.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APP. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

Darbu uzsācis Lietuvas konsulāts Toronto

Pēc iepriekšējā Lietuvas konsula nāves ilgāku laiku šis postenis bija vakants. Tagad par konsulu Toronto iecelts Dr. Jonas Zmuidzinas, 153 Evelin Ave., Toronto 9, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

23. februārī — Mākslinieku karnevāls „Elles ratos" Columbus zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 5.00 p. p.
3. martā — Čikāgas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
3. martā Kalpaka atceres vakars. DV Toronto nod. sarīkojums.
3. martā — Pankūku balle Lansdowne Assembly zālē, T.L.K. Vienības sarīkojumā.
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātra Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
13. martā — Sv. Andreja b-cas telpās referāts Demokratijas un kristietības krize.
16. martā plkst. 8.00 vak., Sv. Andreja baznīcas zālē Veras Leinvēberes klavieru koncerts.
17. martā, plkst. 7.30 vakarā TLB kostīmu vakars „Sadzīvošanās" Ungāru kluba telpās, 245 College ielā, Toronto.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
24. martā plkst. 6.00, Leaside Memorial Garden telpās Jaunās Gaitas literārais kokteilis.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
1. aprilī, plkst. 5.00 p.p. Sv. Andreja b-cas zālē Irmas Kajakas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas audzēkņu pēcpusdiena.
7. aprilī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprilī — Omartija kundze, Vašingtonas teātra viesizrāde.
28. aprilī — teātra izrāde „Pīlnsapulce Čučičingā" ar M. Vētru.
14. aprilī — Viestura koŗa koncerts TLB sestdienas skolai, Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.
6. maijā — Ģimenes diena TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.
3. jūnijā — izlaiduma akts TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

HAMILTONĀ

24. februārī — DV karnevāls Piņģridžā.

SV. KATARINES

17. martā — Latviešu mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

DV ASV DARBĪBA PAG. GADĀ

Tautieši pareizi novērtējuši DV darbu.

DV ASV valdes sēdē Čikagā 11. februārī bez pr-ka A. Vanaga piedalījās V. Aparjods, P. Ozoliņš, J. Utinans, V. Lagzdiņš, Edg. Peniķis, jaunatnes lietu referents J. Peniķis un Čikagas apvienības priekšnieks U. Vītols. Vicepriekšsēdis V. Hāzners savus, uz valdes darību attiecīgos, ieskatus bija piesūtījis rakstveidā.

Sēdi atklājot, priekšnieks A. Vanags raksturoja DV darbību sēžu starplaikā, pasvītrojot un apliecinot pagājušā gada DV sekmīgo darbību, kas turpinājusies ar neatslābstošu aktivitāti, tai pašā laikā izsakot cerības, ka arī 1962. gadā organizācijas darbība būs tikpat nozīmīga un nemainīga. Gadu maiņā daudzās apvienībās notikušas gada sapulces, kas noritējušas sadarbības un saderības zīmē. Vairākās apvienībās nomainījušies daži valdes locekļi, bet visumā pārvaldes sastāvs palicis līdzšinējais.

Kasieris P. Ozoliņš ziņoja, ka Ziemsvētku ziedojumu akcijā, neskatoties uz saimniecisko kļusumu, kas daudzās vietās jūtami skāris arī latviešus, pārsniegti visi līdzšinējie rezultāti. Pavisam saņemts $14.007,02. Lielākās summas ienākušas no Klīvlendas apv. — $2.214,50, Ņujorkas apv. — $1.496,25, Čikagas — $1.302,00, Milvoku apv. — $1.233,00 un Minesotas apv. — $1.100,00.

Pa apvienībām saņemtās summas sadalās sekojoši: Baltimore — $200,00, Bostona $418,00, Čikaga $1.302,00, Detroita $540,00, Demoina $187,20, Filadelfija $923,95, Grand Rapidi $577,00, Indianapole $279,00, Kalamazū $330,00, Klīvlenda $2.214,50, Linkolna $407,75, Longvjū $100,00, Milvoki $1.233,-, Minesota $1.100,00, Ņujorka $1.496,25, Ņudžersija $238,50, Ročestra $270,00, Vašingtona D. C. $636,50 un Ziemeļkalifornija — $933,37.

No kopām un pilnvarniekiem saņemts $243,00, bet biedrības draudzes un individuāli ziedotāji iesūtījuši DV ASV valdei $377,-.

1961. gadā aprūpei nodotas šādas summas: Vācijai $4.170,38, Austrijai $1.300,00, tālās zemēs $7.100,95, dažādās vietās $265,96 un ASV $5.500,00, tā ka kopējais devums aprūpei pārsniedz $18.000.

Kultūrālo pasākumu (skolu un jaunatnes organiz.) un sporta atbalstam no biedru naudām un sarīkojumu atlikumiem izdoti apm. $4.000,00, līdz ar ko DV ASV devums aprūpei un dažādiem pabalstiem sasniedz $22.000.

Tautiešu kāpināta atsaucība liecina, ka tie novērtējuši DV paligdzības darba svētību un neliedz savu atbalstu aprūpējamo labā. Zemes valde sirsnīgi pateicās visiem atsaucīgajiem ziedotājiem par cildeno līdzdalību aprūpējamo tautiešu ciešanu mazināšanā.

Aprūpes daļas vadītājs J. Utinans sīkāki pakavējās pie aprūpes līdzekļu sadales, uzsverot,ka pateicoties ASV tautiešu atsaucībai, DV ASV valde varēja apmpusi no nosūtītiem palīdzības saņiem segt ar DV ASV līdzekļiem. Uz viņa ierosinājumu valde piešķīra 3 personām līdzekļus 11 balstus un piešķīra līdzekļus 11 palīdzības saņiem. Apskatot pag. g. rudenī Klīvlendā veiksmīgi izvesto kartupeļu novākšanas talku, kas apv-bai palīdzības darbam devusi $1.000,-, J. Utināns uzsvēra, ka par šādu talku veikšanu dažādās darba nozarēs jādomā arī turpmāk un šis jautājums pētams arī citās apvienībās. Tālāk apr. d. vaditājs ziņoja, ka p. g. neredzīgo invalīdu vajadzībām.uz Vāciju nosūtītas 6 skaņu lentas ar koncertu atskaņojumiem un teātŗa noraidījumiem. Uz viņa ieteikumu valde atjaunoja „Mazputniņa" abonēšanu Vācijā un Austrijā aprūpējamo bērnu vajadzībām.

Zemes valdes uzdevumā pag. gadā DV Linkolnas apvienība izdeva „Latvijas atbrīvošanas kara vēstures" 1. daļu, kas ieguvusi tautiešu uzmanību. Grāmata plaši pieprasīta un tās izdošana saimnieciski reālizējusies. Pašlaik DV Linkolnas apv-ba sagatavo grāmatas 2. daļas izdošanu.

Sekretārs V. Lagzdiņš ziņoja, ka 1961. g. DV ASV iestājušies 179 jauni biedri, līdz ar ko kopējais biedru skaits uz š. g. 1. janvāri ir 1881, no kuŗiem 400 ir vanadzes. Biedru skaita ziņā priekšgalā ir Milvoku apv-ba ar 201 biedriem, tālāk — Ņujorkas apvba ar 199 biedriem un Čikaga ar 195 biedriem.

Informācijas daļas vadītājs E. Peniķis sniedza īsu pārskatu par DV ASV vēstures materiālu vākšanas rezultātiem. Lielākā daļa apvienību jau materiālus iesūtījušas, bet pārējās apv-bas vēl strādā pie datu sakopošanas.

Valde plašāk pārrunāja jautājumu par DV CV sēdi 1962. gada vasarā, Eiropā un nolēma delegātu uz sēdi nesūtīt, bet visus uz valdes sēdi attiecīgos jautājumus un ierosinājumus kārtot ar CV sarakstes ceļā.

(Nobeigums 6. lpp.).

PIENSAIMNIECĪBAS CELMLAUZIS J. DREIMANIS — 75-GADNIEKS

23. februārī Elizabetē, Ņudžersijā, uz 75 mūža gadiem atskatās Latvijas piensaimniecības celmlauzis Jānis Dreimanis, ar kuŗa vārdu cieši saistās Latvijas piensaimniecības attīstība.

J. D. dzimis Liepājas apriņķa Vecpils pagasta Varkaļos, kā lauksaimnieka dēls, bet tēvam drīz vien vietējais barons mājas atņēma, un ģimenei nu klājas grūti. Pēc pamatskolas beigšanas J. D. drusku sapelnija naudu un iestājās lauksaimniecības skolā Krievijā, kuŗas kursu beidza 1907. gadā. Strādādams Rūjienā kopā ar agr. A. Alberingu un vēlāk ar K. Ulmani, J. D. iekrāj naudu un, lai papildinātos piensaimniecībā, dodas uz Karalaučiem piensaimniecības institūtu, kur kursu beidz 1912. gadā. Pēc tam līdz 1914. g. viņš vada lielo Rūjienas piensaimniecību, no kuŗienes iesaukts 1. pasaules karā. No 1918.-1921. g. vada jaunorganizēto Ķijevas pilsētas piensaimniecības farmu, no kuŗienes 1921. g. atgriežas Latvijā.

No 1922.—1926. g. darbojies par Liepājas, Aizputes un Kuldīgas apriņķu piensaimniecības instruktoru, šajā laikā nodibinādams pāri par 50 koppienotavu un noturēdams daudz priekšlasījumu par lopkopību un piensaimniecību.

1927. gadā zemkopības ministrija aicina J.Dreimani uz valsts sviesta kontroles pārvaldi, kur viņš darbojas kā viens no tās inspektoriem, kuŗiem bija jāapbraukā Latvijas koppienotavas, tās jārevidē un jādod tām arī attiecīgi norādījumi un padomi, kā iegūt labākas kvalitātes sviestu, lai nodrošinātu sviesta eksportu, kas dotu valstij vairāk ārzemju valūtas, jo sviests toreiz bija galvenā valsts eksporta prece.

1928. gadā J. Dreimani Liepājas pilsētas valde uzaicina par pilsētas farmas „Sauldruvas" vaditāju. Arī še viņš parādīja izcilas darba spējas un viņa 15 g. vaditā farma uzrādīja labas sekmes. No 1937.—1941. g. viņš bija arī Liepājas pilsētas valdes locekļis, vadidams saimniecības nodaļu. Bez tam viņš bija Liepājas Lutera draudzes priekšnieks, un viņa laikā baznīcā tika ierīkota jauna apsildes sistēma un izdaritas arī citas labierīcības .

1950. gadā J. Dr. kopā ar sievu Inu un dēlu Haraldu ieceļoja Sav. Valstīs un drīz vien dabūja darbu Elizabetē, St. Markus ev.-lut. baznīcā, kā sekstons, un šo amatu pilda vēl tagad. Ar viņa palidzību šeit nodibinājās arī latviešu ev. - lut. draudze, kuŗā viņš darbojas par valdes sekrētāru.

Daudziem tautiešiem J. D. ir sagādājis galvojumus ieceļošanai Amerikā un pirmā laikā uzņēmis tos pie sevis.

Vēl daudz baltu dieniņu jubilāram! **Agr. Fr. Grava**

IGAUŅU RŪPES PAR JAUNATNI

Amerikas igauņus nodarbina tās pašas problēmas, kas nodarbina arī mūs. 3. un 4. februārī Ņujorkā notika konference, lai apspriestu igauņu jaunatnes lietas — kā organizēt jaunatni, kā labāk iemācīt igauņu valodu u. t. t. Apspriedēs piedalījās 66 delegāti no 35 igauņu organizācijām. Bija pārstāvēta Igauņu nacionālā komiteja, igauņu skolas, skauti, jaunatnes pulciņi, studenti, sportisti. Konference bija labi noorganizēta un tā deva labus rezultātus. Bija arī pārstāvji no Kanadas.

Pretēji latviešu organizācijām, igauņiem nav īpašu jaunatnes organizāciju, bet gandrīz pie katras igauņu organizācijas pastāv jaunatnes pulciņš. Ar to panāk jaunās un vecās paaudzes ciešāku sadarbību.

Tuvākā laikā paredzēts rīkot „Igauņu dienas Ziemeļamerikā", kuŗās pulcēsies sportisti, tautas deju ansambļi, vingrotāji un citi Igauņu teātris Ņujorkā uzsācis kursus jaunajiem aktieŗiem. Kursos piedalās 24 jaunieši, viņu cāurmēra vecums ir 20 gadi. Kā pasniedzēji darbojas ievērojamākie igauņu aktieŗi, mūzikas un dejas speciālisti.

LAIKRAKSTA ABONEMENTU

jūs variet pieteikt arī pa tālruni. Toronto apgāda numurs ir EM 80 792

Viesuļvētra pāri Ziemeļanglijai

(VĒSTULE NO BRADFORDAS, ANGLIJĀ)

(A. P.) Pēdējā laikā jau citām likstām piemeklētā Bradfordas pilsēta kopā ar visu Ziemeļangliju nesen (naktī uz 12. februāri) piedzīvoja bargu viesuļvētru, kas virzoties pāri ar apm. 120 jūdžu studas ātrumu un plosoties visu nakti, atstāja aiz sevis milzu postažu. Laikraksti to dažuviet salīdzina ar kara laika postījumiem pēc gaisa uzbrukuma. Laimīgā kārtā cilvēku upuŗu skaits nav liels — negaiss prasījis 3 dzīvības, toties materiālā plāksnē zaudējumi, droši vien, sniegsies vairākos miljonos. Vēl visi zaudējumi nav reģistrēti un aplēsti, bet domā, ka visā Ziemeļanglijā bojātu māju skaits sniegsies dažos simts tūkstošos. Šis lēsums gan izklausās mazliet pārspīlēts, bet laikam jātic vien būs, jo, piem., no vienas pašas Bradfordas pašvaldībai piederošiem 10.000 īres namiem ap 2.500 vieglāki vai smagāki bojāti, 10 jūdzes attālajā Lidsas pilsētā no 50.000 šādiem namiem cietusi esot apm. ceturtā daļa. Un kur tad vēl paliek visi privātie īpašumi, uzņēmumi, fabrikas. No namiem visvairāk cietuši jumti, kas vietām pilnīgi izārdīti vai pat nocelti, nogāzti arī dūmeņi ar visām televizijas un radio antennām, dārzu žogi salauzīti, krāšņumu koki un krūmi aplauziti, daudzu veikalu lielie skatlogi izsisti. Kādu noplēšanai paredzētu pilsētas kvartālu nācās nožogot, jo viesuļvētra, gāžot mūŗus un mājas sienas, še strādājusi pati pēc „sava plāna un grafikas".

Kādā Bradfordas futbola laukumā, kuŗā tikai nesen bija uzcelti četri 120 pēdu augsti masīvas dzelzs konstrukcijas starmešu torņi, vētras pieveikti sagāzās trīs, bojājot arī skatītāju tribīnes. Netālajā Otlejas pilsētas slimnīcā divām nodaļām vētra nakti nocēla jumtus, un slimniekus steidzami izvietoja pa pārējām nodaļām. Un kas var saskaitīt negaisa gāztos kokus, aizsprostotos ceļus, sapostītos elektrības un telefona vadus, apgāztos un bojātos automobiļus, salauztās karavānes. Vēl varētu pieminēt, ka Bradfordas - Lidsas lidlaukā negaiss pacēlis gaisā un aiznesis apm. 100 metrus tālāk kādu lidmašīnu, kāds vētras brāziens pilsētā pacēlis gaisā arī kādu 35 g. v. sievieti, triecot to pret apgaismojuma stabu. Sievietes ievainojumi laimīgā kārtā tomēr nav smagi.

Var puslīdz droši teikt, ka tā bija nakts, kad gandrīz neviens negulēja, baidīdamies par savu un savu namu drošību. No daudziem namiem, kas likās vairāk apdraudēti, policija un ugunsdzēsēji iedzīvotājus drošības dēļ izvāca un darba pilnas rokas bija arī visu slimnīcu personāliem, pārsienot un apkopjot ievainotos.

Var būt, ko jūsu kontinenta izpratnē šī Ziemeļanglijas viesuļvētra tāda vētriņa vien izliksies jo esat piedzīvojuši dižākas trakošanas no orkāniem, taifuniem un tornādo, kas pie tam bieži vien nokristīti dailskaņigos sieviešu vārdos, kā, piem., 1960. g. postīgais orkāns Donna. Būtu interesanti zināt, kur un kādā brīdī šādas kristības tiek sarikotas, jo orkāns bieži vien vēl veidošanās stadijā vai arī vēl gabalā, bet vārds tam jau zināms. Vai vispāri nebūtu pieklājīgāki, ja šādu trakojošu dabas stichiju nokristītu kāda stiprāka dzimuma vārdā, kaut vai Džona, vai arī Džima, jo grūti jau iedomāties kādu Paulīni vai Žaneti „saradotu" ar trakojošu orkānu, jo pēc dabas abas dāmas taču ir cēlas un miermīlīgas dvēseles.

Trakā nakts ir beigusies. Varam priecāties, ka esam palikuši sveiki un veseli. Laiks, kuŗu šinī zemē parasti strostojam un bieži pat lādam, tomēr mūs ir žēlojis.

Karalis, slota un astronauts

Izklausās gandrīz kā pasakā, kur gan šādi pretstati varētu atrasties? Un tomēr — šīs rindas nav tikai fantazija, bet kāda raiba vakara īstenība Daugavas Vanagu namā Bostonā. Bija nesen masku balle. Raibā dzīve! Te savienojās neiespējamais ar iespējamo — galīgie kontrasti.

Dejoja arābu karalis — vesela sensācija! Ja to redzētu pats karalis Sauds, viņš, varbūt, gardi nosmietos, kāds izdevies prototips! Bostoniešiem karalis Sauds nav svešs. Ziemsvētku laikā šis neaprobežotais monarchs še ārstēja savu kunģi un acis. Arī dažas latvietes, kas strādāja slimnīcā, redzēja karali rāmi un drūmi soļojam savu miesas sargu ielenktu.

Ap karali šoreiz nav miesas sargu, tikai viņa padomnieks soļo blakus un tālāk gailis ar sarkanu seksti. Vientuļa dejo milzīga apmēra bērza slota. Cigāns pātago savu sievu . . . Pedro ar ūdens rozi, jūrnieks ar piķa dāmu, klauni, nerri. Pēdējo maskas pirktas veikalos, bet citas darinājuši paši, un tāpēc liela oriģinālitāte. Viņi arī vairāk gūst apbrīnas. Ai, šī raibā dzīve! Divas jaunietes lec tvistu klaidoņu kostīmos. Nekur neiet tā kā masku ballē.

„Kas ir šī piķa dāma?" To nezina neviens. Maskas nerunā. Viņas grīb būt neitrālas, kaut gan daži zvejo balsis - zīmītes, lai iegūtu tās vairāk, un, varbūt, pat kādu godalgu. Tad no skatuves kāds sauc: „Iznākt maskai tādai un tādai skatuves priekšā". Atklājas tikai godalgotās maskas, citas paliek inkognito. Godalgotās sasarkušas, uzvarošī smaida — vai tāpat nav dzīvē? Un tad zālē ieskrien baltos palagos divi nāves vēstneši, gandrīz sašausminājamies. Kā tik labsajūtas pilnā vakarā var rādīties tādi rēgi? Vai tas bija ar nolūku? Kas daļas: mēs uzsaucam, lai dzīvo uzvarētājas!

Plīst baloni pie griestiem. Cik vienkārši — pieliec tikai degošu cigaretes galu, un — paukš!

Vēl pastardiena nav atnākusi — mēs ballējam un ballēsim tālāk. Tas ir mūsu laiks, tā ir mūsu izdevība, tik nieciga un maza.

Ilgi vērojis šo masku promenādi ir Daugavas Vanagu priekšnieks, rotkalis Oļģerts Kutcers. Jaunībā viņš ir pāstaigājis tālus laukus, kur sniga sniegi un nāves eņģelis lidinājās kaŗa bunkuros. Arī viņš ir cietis, ber šovakar apmierinās smaida. Karalis, slota un astronauts, ūdens roze un čigāns, visi smaida . . .

Osvalds Akmentiņš

AMERIKĀŅU AVĪZES RAKSTA PAR DAĻI EPERMANI

Sakarā ar Daces Epermanes oficiālo apstiprināšanu Ņujorkas ģenerālprokurora asistentes amatā, kas notika 13. februārī, vairākas Ņujorkas avizes ievietojušas attiecīgus rakstus ar uzņēmumiem.

„New York Herald Tribune" raksta, ka 1950. g. maijā 12 gadus vecā zilacainā bēgle no Latvijas Dace ar kuģi ieradās Ņujorkas ostā, kur to sagaidīja fotografi un reportieri. Fotografiem toreiz ļoti patika viņas garās blondās bizes. Viņa bija pēc skaita 150.000-tā pārvietotā persona, kas ieradusies ASV. Dažas dienas pēc ierašanās Amerikā viņa ar saviem vecākiem un brāli Juri devās uz Vašingtonu, kur to pieņēma prezidents Trumans ASV galvas pilsētas 150 gadu jubilejas svinībās. Toreiz Dace paskaidroja reportieŗiem, ka gribot kļūt ārste. Epermaņu ģimene apmetās uz dzīvi Tonavandā, N. Y., kur ģimenes galva Bernhards Epermanis, kādreizējais Latvijas bankas vicedirektors, atrada grāmatveža darbu kādā uzņēmumā. Laika sprīdī starp ierašanos Amerikā un viņas iestāšanos Bafalo universitātē Dace mainīja savus uzskatus par medicīnu, nogrieza savas bizes un sāka studēt tieslietas. Viņa beidza studijas 1961. gadā.

Tagad viņas darba vieta ir ģenerālprokurora L.Lefkovica birojā. „Fakts, ka esmu vienīgā sieviete iestādē, kur pārējie 7 jurisšti ir vīrieši, mani netraucē," viņa paskaidroja. Viņa gaidot ar lielu interesi savu pirmo lietu tiesā, bet viņa neesot nervoza. Viņa nebija nervoza arī 1960. g. Čikagā, kad republikāņu salidojumā viņa teica priekšā karoga zvēresta tekstu.

Savienotas VALSTIS

NJUJORKA

● Dace Epermane, kas ieradās ASV 1950. gadā un dzīvoja Bafalo, 13. februārī Ņujorkā sāka darboties kā Ņujorkas valsts prokurora asistente sūdzību nodaļā. Dace pag. gadu decembrī beidza Bafalo unīversitātes tieslietu skolu. Viņa bija advokātu balles karaliene un pie Bafalo universitātes bija ievēlēta par Ziemas karnevāla karalieni. Daces Epermanes birojs tagad ir 270 Brodvejā, Ņujorkā.

● DV kārtējā mēneša sanāksme sestdien, 24. februārī, plkst. 8.00 vakarā, Jorkvilles telpās. Māc. R. Zariņš referēs par rakstiem vecajā ortografijā, demonstrējot arī paraugus.

● Flautista Arnolda Šturma un pianistes Veras Leinveberes koncerts 24. martā, plkst. 8,15 Bruklinas mūzikas akadēmijas zālē. Programmā puse latviešu komponistu pirmatskaņojumi. **V. I.**

● Labas amerikāņu kritiķu atsauksmes bija Latvijas konservātorijas kādreizējā audzēkņa Viktora Babina un viņa dzīvesbiedres Vitjas Vronskas klaviera koncertam 13. februārī Karnegija zālē Ņujorkā. Koncertā bija mākslinieku sudrabkāzu programma, un pēc amerikāņu atsauksmēm tas bija skaists mūzikas vakars ar brīnišķiem divu klavieŗu priekšnesumiem. Programmā bija Mocarta, Rachmaņinova, Debisi, Saugeta, Lista un Šūberta darbi. Bargie kritiķi velti atzinīgus vārdus mākslinieķiem, bet zālē dažās vietās bijusi slikta akustika, kaut gan šinī zālē notiek visi Ņujorkas ievērojamākie koncerti. **I.**

GRAND RAPIDI, MIČ.

● Dr. Ferdinands Valdmanis, kas strādā par rentgenologu Batrvorta slimnīcā, iesaukts aktīvā kaŗa dienestā un stacionēts Fort Noksā, Kentakijā. Dr. F. Valdmanim jau pirms iesaukšanas bija piešķirta majora dienesta pakāpe.

● Brīvās latviešu balss raidījumu komiteja rīko š. g. 3. martā raibo vakaru ar priekšnesumiem un deju Eagle kluba telpās, 430 Front N. W. Sākums plkst. 7.30 vakarā.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu bēŗu fonda sapulce notika 11. februārī pēc kārtējā dievkalpojuma Burtona ielā, latviešu draudzes baznīcas sabiedriskajās telpās, un to vadīja fonda valdes priekšsēdis agr. V. Poga, bet protokolēja A. Valdmanis. Ņemot vērā nelabvēlīgos laika apstākļus, sapulcē piedalījās samērā mazs dalībnieku skaits 22. Valdes priekšsēdis sniedza pag. gada darbības pārskatu ,no kuŗa izrietēja, ka fonda darbība ir stabila, un, ieskaitot noguldījumus kasē, uz 1962. gada 1. janvāri ir 6.800 dol. Darbības gadā bijuši 7 miršanas gadījumi un piederīgiem apbedīšanas izdevumu segšanai ik reizes izmaksāts 500 dol. Aktīvo biedru skaits 575. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza A. Eversons un viņa atzinums bija, ka grāmatas vestas rūpīgi un dartība ritējusi saskaņā ar noteikumiem. Bija dažas īsas, bet lietiškas debates, kas skāra gan fonda iekšējo darbību, gan apvienošanos ar līdzīgiem iestādījumiem kaimiņu pilsētās. Valdē ievēlēja visus līdzšinējos: V. Pogu, K. Tālbergu, A. Valdmani, J. Celmiņu un A. Grīnbergu, bet revīzijas komisijā A. Eversonu, J. Ezergaili un J. Šoku. Sapulce ilga pusotras stundas.

● 9. februāŗa vakarā pēc atgriešanās no kino apmeklējuma pēkšņi ar sirdstrieku miris šīs kolonijas tautietis Emils Zirnītis. Viņš bija dzimis 1904. g. 4. maijā, Ligatnē, studējis dabas zinības Latvijas universitātē un ilgāku laiku strādājis uzņēmumā Farmācija. Grand Rapidos ieceļošanas sākuma gados E. Zirnītis strādāja vairākās mēbeļu fabrikās, bet pēdējā laikā par grāmatvedi kādā naudas iestādē. Nelaikis dažus gadus agrāk slimoja ar sirdi, bet tagad jutās labi, un vēl nedēļu iepriekš bija piedalījies korporācijas Patria konventa sanāksmē Kalamazū. Vairāk kā gadu atpakaļ aizsaulē tika aizsaukta arī viņa dzīvesbiedre. Pēc aizgājēja sēro 2 meitas, māsa Anglijā u. c. radi un draugi. E. Zirnītis bija korporācijas Patria loceklis. **V. Z.**

KALAMAZŪ

● „Pēdējos 4 gados biedru skaits pieaudzis par 56 un pašreiz Latviešu biedrība apvieno 154 biedrus," dzirdējām no biedrības priekšnieka J. Grotēna ziņojuma 11. februāŗa gadskārtējā biedru sapulcē Latviešu namā. Sapulcē tomēr piedalījās tikai 23 biedri un lielākās grūtības radīja dienas kārtības punkts — amatu personu vēlēšanas, kad līdzšinējie darbinieki vairs nevēlējās darboties. Citas idejas neradās, kā „vecajiem" vajadzēja apzināties savu pienākumu un kandidēt atkal. Par biedrības pr-ku ievēlēja līdzšinējo J. Grotēnu, bet valdē līdzšinējos O. Reinvaldu, Art. Ravu, B. Gertsonu, A. Elksni, M. Sviķi un no jauna A. Poli, J. Kalniņu un K. Sedliņu. Par dāmu komitejas priekšnieci — H. Poli, (līdzšinējo), bet par locekļēm — K. Gertsoni, M. Sviķi, L. Zāģeri un no jauna O. Kupsi. Revizijas komisijā: J. Karpu, R. Ozolu un J. Venneri.

Sarīkojumu daļas vad. O. Reinvalds, ziņojot par kultūrālām lietām, minēja, ka pag. gadā biedrība sarīkojusi 5 koncertus, 4 gleznu izstādes, 2 aktus, 2 teātŗa izrādes, Līgo svētkus un 3 saviesīgus vakarus. J. Grotēns, ziņojot par sasniegumiem un ieguvumiem, pieskārās arī negātīvajām parādībām, kas novērotas pie biedrības nama un apkārtnes lietotājiem. Šī gada budžetu sapulce pieņēma $1350,00 apmērā. Pirmo reizi bija redzams sapulces telpās lielais Latvijas ģerbonis, kuŗu biedrībai darinājis un dāvinājis jaunais gleznotājs J. Rinkuss.

● No uzstādītiem kandidātiem uz Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes padomes vēlēšanām 25. februārī, vairāk kā viena trešdaļa ir jauni, kuŗi līdzšinējā padomē nedarbojās. Vēlēšanu zīmītes tiek izsūtītas draudzes locekļiem, bet vēlēšanu dienā, kad arī paredzēta draudzes locekļu sapulce, tās jāiemet vēlēšanu urnā. Padomē jāievēl 30 locekļi. **V.**

25 gadi dziedinātāja darbā un kalpojot sirgstošam cilvēkam

Iekšķīgo slimību speciālists Dr. Voldemārs Jansons Ņujorkā šinīs dienās atskatās uz 25 gadiem, kas pavadīti, kalpojot sirgstošam cilvēkam. Viņš dzimis Liepājā un ļoti sekmīgi beidzis Latvijas universitātes medicīnas fakultāti 1936. gadā. Jau studiju laikā iekšķīgo slimību profesora Dr. med. V. Klimenko ietekmēts, izšķīries, ka turpinās speciālizēties šinī medicīnas nozarē, kuŗai palicis uzticīgs līdz šodienai. Iekšķīgo slimību speciālista gradu Dr. V. Jansons iegūst 1943. gadā un vēlāk papildinās iekšķīgās slimībās Minchenē, Vācijā un Sav. Valstīs Bostonā un Ņujorkā.

Dzimtenes posmā viņš ārsta darbu uzsāk savā dzimtajā pilsētā Liepājā, kur speciālizējās iekšķīgās slimībās, papildinās Rentgena diagnostikā Rīgā un vēlāk tiek iecelts par iekšķīgo slimību nodaļas vaditāju Jelgavas kaŗa slimnīcā. Kaŗa laikā, pretodamies Jelgavas vācu okupācijas varas iegribām ,pārceļās uz Rēzekni, kur darbojās par iekšķīgo slimību nodaļas vaditāju Rēzeknes apriņķa slimnīcā. Bez šiem pienākumiem viņu aicina noorganizēt tuberkulozes apkaŗošanu Rēzeknes apgabalā.

Jau ģimnazista gados V. Jansons raksturots kā organizātors un šīs dotības viņš parādījis savā darbā vēlākos gados. Bijis L.U. medicīnas fakultātes studentu biedrības priekšnieks, Latvijas universitātes koŗa priekšnieks, medicīnisko priekšmetu lektors armijas štāba militāri fiziskās audzināšanas kursos, Latvijas ārstu biedrības Jelgavas nod. sekretārs un Rēzeknes tuberkulozes klīnikas vaditājs. Otrā pasaules kaŗa laikā mobilizēts Latviešu legiona, un viņam uzdod noorganizēt divizijas lazareti, nozīmējot par tās priekšnieku. Kaŗam beidzoties, Dr. V. Jansonu ieceļ par iekšķīgo slimību nodaļas vaditāju Gincburgas slimnīcā,Bavārijā. Pēc ierašanās Sav. Valstīs Dr. V. Jansona pirmais darba posms norit Masačuzetas valsti, kur strādā par iekšķīgo slimību ārstu Veterāņu slimnīcā Bostonā, līdz izšķiras pārcelties uz pastāvīgu dzīves vietu Ņujorkā, kur tagad paša namā praktizē savā speciālitātē, apmeklē pacientus 6 vietējās slimnīcās. Dr. V. Jansons papildinājies pie Kolumbijas universitātes elektrokardiogrāfijā un pēdējos gados jaunākos sasniegumos plašu un sirds slimību ārstēšanā. Pagājušā gadā beidzis studijas radio - izotopu pielietošanā medicīnā. Ievēlēts par starptautiskās iekšķīgo slimību speciālistu apvienības(Societe Internationale de Medicine Interne) locekli. **Valters Zirnītis**

JŪLIJS BORGS MIRIS

14. februārī Ņujorkā piepeši miris dziedonis Jūlijs Borgs. Viņš bija Liepājas operas solists. Arī trimdā viņš bieži uzstājās koncertos. Viņš atstāj dzīvesbiedri un meitiņu.

Nāve pārsteidza Borgu 14. februāŗa rītā, kad viņš tīrīja sniegu no savas automašīnas, lai dotos no Ņujorkas uz Babilonu, kur tas strādāja Risberga uzņēmumā. Nāves cēlonis ir sirdstrieka.

LASĪTAJU VĒSTULES

MANTOŠANAS LIETAS

ASV un neatkarīgās Latvijas brīvvalsts tirdzniecības līgums, kas nolīgts uz t. s. vislielākās labvēlības principa, pielikumā satur noteikumus ne vien par abu līgumslēdzēju valstu pilsoņu mantošanas lietu nokārtojumu, bet tanī pat kaŗaklausības lietas paredzētas, viena otras pilsoņus neiesauc kaŗa dienestā u. t. t.

Visur un vienmēr ir tiesību princips, starptautiskie līgumi stāv pāri pašas valsts likumiem, un nav dzirdēts, ka Latvijas pilsoņiem (pavalstniekiem) netiktu atzītas viņu tiesības, ko līgums paredz, tamdēļ atsaukšanās uz kāda ASV štata vietējiem mantošanas noteikumiem (piem. Dienvidkalifornijas) neiztur kritiku Latvijas pilsoņiem. Pāri štata likumiem stāv ASV un Latvijas brīvvalsts savlaicīgi noslēgtais, minētais konsulārais līgums.

Mag. iur. E. Lapiņš.

ZELTA KVIESI

Atļaujos atgādināt dziesmiņeka teiktos vārdus — „Ja ikviens tik zemē sētu vienu graudu veselu, kas gan izskaitīt tad spētu zelta kviešu krājumu".

Ar maz izņēmumiem visas latviešu organizācijas Toronto vienojušās pielikt visas iespējamās pūles un līdzekļus, lai uzceltu sadarbības apliecinājumu — LATVIEŠU VIENĪBAS NAMU.

Jau vairākus mēnešus organizāciju vadošie darbinieki, ikdienā strādādami katrs savu kārtējo maizes darbu ,nesavtīgi ziedojuši neskaitāmas stundas vakaros, svētdienās, pat naktīs. Nama organizācijas projektu veidošanai un saskaņošanai, darbinieki ir daudz upurējušies, taču ne priekš sevis, bet latvietibai.

Visas pazīmes rāda, ka, ja negadīsies kāda sadarbībai kaitīga skabarga, tad tuvākā laikā visi projekti jau būs tā novērtēti, ka tos katrs varēs apskatīt.

Tas nenozīmē, ka mums jāgaida uz projektu gatavību. Nē. Sēšana jāsāk iespējami ātri, jau šodien: katram pēc apziņas un spējām jāpērk akcijas un jāpieteic akciju pirkšana uz nomaksu.

Patikami atcerēties ievērības cienīgu notikumu pirms trīs gadiem. Sanāksmē piedalījās tikai 27 sabiedriski darbinieki, bez kapitāla. Bet šiem darbiniekiem bija liela ideja raditī pašu — LATVIEŠU BANKU. Latviešu bankas dibinātāji ir pierādījuši, ka ar negurstošu darba sparu un pienākuma

KULTŪRAS POLĪTIKA

LNAK PADOMES SĒDĒ NOLASĪTS REFERĀTS

Visos laikmetos un vienmēr ir notikušas pārmaiņas kultūras dzīvē, sadarbojoties vecajai un jaunajai paaudzei, pie kam vecie savā vairumā allaž ir aizstāvējuši sasniegto un jaunie ir cīnījušies par pārmaiņām; domu izmaiņā ir izkristallizējies dabiskais pārveidojums, neskarot nacionālās kultūras pamatus un neignorējot arī jaunos ierosinājumus. Trimdā paaudžu attieksmes tikai paasinās, bet savos pamatos tās nav mainījušās, lai gan latviskā saglabāšana kļūst arvien grūtāka. Teorētizēšana un pārmetumi visos laikmetos maz noderējuši, un tiem nevar būt sevišķa nozīme arī mūsu dienās. Konkrēti reālais ir visvairāk veicinājis kultūras attīstību. Teorija galvenokārt ir noderējusi vadmotīvu noskaidrošanai un darbinieku sagatavošanai.

Latvju tautas kultūra balstās uz tradicionālajiem pamatiem. Kam ir griba un iespēja rūpēties par šīs kultūras attīstību, tam jātiek skaidrībā par tās pamatiem jeb tādām principiālām īpašībām, kas uzglabājušās gadu simteņos. Piemēra dēļ lai ir atļauts minēt dažas no tām.

Latvietis ir vienpatis jeb individuālists, kas viens un pāša spēkiem cenšas iespējamības robežās veikt savus uzdevumus. Tādam viņam svarīga paļāviba uz Dievu.

Līdz ar to viņš paliek uzticīgs darba tikumiem un ar to saistītai kārtīgai strādāšanai bez stetgas un paviršības. Tāpat latvietis ilgojas pēc gara gaismas un ir centīgs izglītības iegūšanā, galvenokārt praktiskos nolūkos, lai gan netrūkst arī ideālistu.

Autoritātes atzīšana un vecāku cienīšana mūsu dienās ir svaru kausos. Latvieši līdz šim no tām nav atteikušies, izņemot tos, kas aizrāvušies ar svešiem paraugiem.

Zinātniskā darbā latvieši savā vairumā allaž ir balstījušies uz novērojumiem, mazāk uz prātojumiem, kāpēc mums maz filozofu. Valodas izkopšanā mūsu rakstnieki un valodnieki ir veltījuši uzmanību tradicijām, īpaši tautas dziesmām. Tajās viņi meklējuši arī paraugus savas stājas izveidošanai.

Latviešu sikstums vērojams visā tautas pagātnē, bet īpaši pēdējā gadu simteņa sākumā un brīvvalsts nodibināšanā, aizsardzībā un šīs valsts kultūrālā darbā.

Minētās un citas latvju tautas īpašības sargā ģimene, saistot radiniekus ciešā vienībā, kas kļūst par paraugu sabiedriskai kopdzīvei un kopdarbībai.

Protams, visās kultūras nozarēs ir izņēmumi, kas neraksturo tautas vairākumu, bet tikai to daļu, kas vai nu grib būt pārāk savdabīga, vai aizraujas ar svešiem paraugiem un visvareno modi. Kas tā rīkojas, tas parasti maz interesējas par saviem paraugiem, īpaši garīgās dzīves atslābumu.

Šķiet, ka šo piemēru pietiek, lai varētu spriest par to, kas īpaši raksturīgs, un tāpēc savos pamatos negrozāms latviešu kultūrā — individuālisms, ticība Dievam, pieņēmuma apziņa, tikumība, darba tikums, tieksme pēc gara gaismas, autoritātes atzīšana, vecāku cienīšana, pētījumos balstīšanās īpaši uz novērojumiem, tradiciju izmantošana valodas izkopšanā un stājas izveidošanā, vispusīgāka gara dzīves attēlošana dzejā, dziesmu un dziedāšanas nozīme, raksturs sikstums un ģimenes loma, kas kopsummā veido īpatnēju kultūru. Otrkārt, latvietības sargātājiem jāpazīst arī jaunāko laiku kultūrālās vērtības un jācenšas šai garā pārveidot savas tautas sasniegumus.

Technikas panākumi nevar kaitēt nevienai nacionālai kultūrai, piem., tie var tikai atvieglot darba tikuma ietekmi un mākslas darbu radīšanu. Modernisms mākslas nozarēs arī nav bīstams, ja ievēro tradicionālos pamatus.

Protams, allaž nopietni jāpārbauda, kādas pārmaiņas latviešu kultūrā varētu veicināt tās augšupeju.

Ciets rieksts ir atturēšanās no svešvalodu un svešvārdu lietošanas. Šodien latviešiem neiespējams iztikt bez svešvalodām. Bet savās runās un rakstos viņi varētu gan nelietot nevajadzīgos svešvārdus un citu tautu izteicienus attiecīgajā valodā.

Mūsu dienās vismodernākais cilvēks apgalvo, ka pagātne, tātad arī tradicionālais ,esot lieka bagāža, kas kavējot lidojumu pretim nākotnei.

Šai jautājumā ļoti zīmīgi ir izteicies prof. Dr. P. Jurēvičs (Kultūras sejas, 128 lpp.): „Tiešām, ja jautā, kas mēs, cilvēki, esam, tad gluži vispārīgi var teikt: mēs esam tas, kas mēs biju: ko esam jutuši ,domājuši, uzzinājuši, darījuši. Pagātne un garīgā dzīve ir gandrīz identiski jēdzieni. Ja nav pirmās, tad nav arī otrās. Tā ir specifiska dvēseles iezīme: gara dzīve sākas tad, kad pagājušais tiek paturēts un uzglabāts apziņā". Latviskās īpašības piespiež mūs interesēties par pagātni. Atsakoties no tām, mēs neesam vairs latvieši."

Saņemot kopā atzīmēto, ir vērts paintересēties, ko saka Zenta Mauriņa ,kas daudzas zemes ir apceļojusi un iepazinusies ar vēl lielāku kultūru skaitu, ko viņa savā Sirds mozaikā (178. lpp.) saka: „Kultūrāls ir nevis tas, kas svešumā visu redzēto aizgrābtīgi apbrīno un piesavinās, arī ne tas, kas uzpūtīgi un paštaisni visu noraida, bet tas, kas uzmanīgi vēro, salīdzina, vērtē un beidzot paņem tikai to, kas viņa paša un viņa tautas īpatnības kāpina, šķīsti, papildina un tvirtina". P. Dreimanis

DV ASV ROSĪBA

(Pārnesums no 5. lpp.)

Kultūras daļas vad. V. Aparjods plašāk atreferēja par ALJA's kongresa norisi Ņujorkā gadu mijā, kur viņš piedalījās kā DV ASV valdes pārstāvis. Kā pozitīvāko viņš vērtēja ALJA's rīkotās paneļa diskusijas, kurās piedalījās pārstāvji no visām latviešu vadošām organizācijām.

Jaunatnes lietu referents J. Peniķis papildināja V. Aparjoda ziņojumu, pieejot jaunatnes organizācijas darbības jautājumiem no DV redzes viedokļa.

Tālāk V. Aparjods ziņoja par DV bibliotēkas Bostonā ierosinājumu par grāmatu apmaiņu ar Melburnas latviešu biedrības bibliotēku, pie kam domāts apmainīties ar tādām grāmatām, kas vienai vai otrai bibliotēkai vairākos eksemplāros un kādu otrai trūkst. Valde apsveica šo ierosinājumu un nolēma jaunajā budžetā paredzēt līdzekļus Bostonas bibliotēkas paplašināšanai.

Ar DV ASV valdes materiālu atbalstu ALA's kultūras birojs izdevis pirmo burtnīcu valodas jautājumu krājumu „Rājums," kas nupat iespiests un savā saturā ir nozīmīgs un vērtīgs.

V. Bērziņa - Baltiņa nodomājusi izdot jaunu latviešu gramatiku un šai sakarībā lūdz DV atbalstu. Valde, atzīstot šī darba izcilo nozīmi visai latviešu sabiedrībai, domāja, ka šī darba sekmīgai veikšanai jāpanāk ALA's kultūras biroja līdzdalība.

DV valdes uzsāktie priekšdarbi viru koŗu dziesmu otram krājumam norit sekmīgi. Aicinājumam atsaukušies daudzi komponisti un V. Aparjodam iesūtītas 20 jaunas dziesmas. Tā kā dziesmu krājumu ar saviem līdzekļiem izdod DV zemes valde, kā arī komponistiem maksā nelielus honorārus, tad, lai atbalstītu radošos komponistus un tiem sniegtu lielāku gandarījumu par darbību latviešu kultūras laukā, valde nolēma griezties pie ALA's kultūras biroja, aicinot piedalīties palielinātā honorāra izsniegšanā krājumā ievietojamo darbu komponistiem.

Jaunatnes lietu referents J. Peniķis ziņoja, ka ar DV ASV valdes atbalstu jaunatnes apgāda „Ceļinieks" izdotais jaunatnes žurnāls „Mēs" 1. n-rs līdz šim nav atradis pietiekamu abonentu skaitu, lai gan tas, līdzīgi citiem „Ceļinieka" žurnāliem, ir ieguvis lasītāju atzinību. Apgāds iecerējis tuvākā laikā izdot minētā žurnāla otro n-ru. Valde, atzinīgi novērtējot „Mēs" pozitivo nozīmi un ietekmi uz latviešu jaunatnes audzināšanu ,nolēma to populārizēt DV jaunatnes vidū, šai sakarībā aicinot DV saimes piederīgos abonēt minēto žurnālu saviem bērniem.

Par paveiktiem priekšdarbiem paredzētajām DV darbinieku un jaunatnes pārstāvju paneļa diskusijām sīkāk ziņoja V. Aparjods un J. Peniķis, norādot, ka diskusijās domāts aicināt pārstāvjus no dažādu pārliecību un uzskatu grupām. Valde diskusijas nolēma rīkot 25. martā Čikagā, uzdodot tās vadīt jaunatnes lietu referentam J. Peniķim un kult. d. vad. V. Aparjodam.

Valde sīkāk iztirzāja jautājumu par priekšā stāvošām DV dienām Ņujorkā, uzsverot, ka tuvākā laikā koriem būtu jāstājas pie dziesmu iestudēšanas, lai tie varētu savlaicīgi apgūt paredzēto programmu.

DV delegātu sapulce notiks š. g. 7. un 8. aprīlī, Čikagā. Čikagas apv-bas pr-ks U. Vītols sīkāk pakavējās pie ceļotiem priekšdarbiem. ep.

REVOLŪCIJAS PLĀNS, KĀ SADALĪT BAGĀTĪBAS UN SAGLABĀT BRĪVU SABIEDRĪBU

„THE CAPITALIST MANIFESTO" by Louis O. Kelso & Mortimer J. Adler, 265 l. p. „THE NEW CAPITALISTS" by Louis O. Kelso & Mortimer J. Adler, 109 l. p., Random House izdevums.

Pirmās grāmatas autori, kas savam darbam izraudzījušies ne tikai revolūcionāru pieeju, bet arī nosaukuši to par „kapitālistu manifestu", lai it kā izaicinātu „komūnistu manifesta" ticīgos uz cīņu, konstatē, ka modernā sabiedrība nevar saglabāt demokratisko iekārtu un sekmīgi apkarot komūnismu ārzemēs, ja tā kā rūpniecības sabiedrība neatrisina tās saimnieciskās problēmas ar kapitālistiskiem bagātību sadalīšanas paņēmieniem sociālistiskās sadalīšanas vietā, jo pēdējā arvien vairāk ieviešas brīvajā pasaulē. „Kapitālistu manifests" aicina uz kapitālistisku revolūciju, lai nobeigtu demokratisko revolūciju, ko iesāka ASV ar neatkarības deklarāciju un konstitūciju. Grāmata grib uzmodināt visus amerikāņus — ne tikai kādu to grupu vai klasi. Tā akciju īpašniekiem, strādniekiem, strādnieku vadoņiem, lielo sabiedrību atbildīgiem vadītājiem, ieguldījumu baņķieriem, nodokļu maksātājiem un mazajiem veikalniekiem, kā arī rūpniekiem, valstsvīriem ,likumdevējiem, tiesnešiem un izglītības darbiniekiem parāda i s t a s un esošas briesmas, kas draud no inflācijas un progresējošās saimniecības sociālizācijas.

Otrā grāmatā autori pasvītro, ka mūsu tradicionālie financēšanas paņēmieni liedz lielākai jaunu daļai piekļūšanu kapitālam. Tie apgalvo, ka šāda piekļūšana ir nepieciešama personīgās brīvības dēļ rūpniecības sabiedrībā un ka korporāciju financēšanu jāmodificē, vadoties no kapitālistiskiem principiem un atbrīvojot saimniecības augšanu no „ietaupījumu verdzības".

Var piekrist vai arī nepiekrist šo grāmatu autoru slēdzieniem, bet visi, kas par moderno kapitālismu interesējās, varēs abas grāmatas izlasīt ar interesi kaut vai tāpēc vien, ka tās ļauj ieskatīties modernās dzīves tendencēs no cita viedokļa un bez tradicionālām sociālistiskās pieejas aceņēm. Kls.

DRUMSTALAS SMAIDAM

Mazais Jānītis skolas domraksta raksta:

„Divritenis ir ļoti praktisks saimniecības priekšmets, jo uz tā var ejot sēdēt."

☆

Skolotāja latviešu skolā:

„Vai jūs variet minēt kādus Trikatē dzimušos lielos latviešu vīrus?"

Klasē uz brīdi valda pilnīgs klusums.

„Generālis Balodis," ieminas nedrošs balss.

„Njeki vien," atskan no pēdējā sola, „viņu un arī visus pārējos kā mazus knaukus atnesa stārks."

☆

Dace ar Baibu vingrinājas lēkšanā ar auklu.

„Laidi arī man lekt," saka Baiba.

„Laid arī mani lekt," pārlabo gaŗāmejošā vecā Kūļu māte, kādreizējā latviešu valodas skolotāja.

„Manis dēļ," neapmierināta atbild Baiba, „bet ja klupsat un salauzīsat kāju, būs pašas vainа!"

☆

Māte pēc sarikojuma izprašņā savu meitu:

„Vai viņš tevi pavadīja mājās?"

„Protams, ka pavadīja."

„Vai viņš tevi noskūpstīja?"

„Protams, ka noskūpstīja."

„Un tu nekā neteici?"

Meita pārsteigta uzlūko māti.

„Māmm, bet vai tu nezini, ka tajā brīdī tu nemaz nevari parunāt?"

☆

Mazā Mārīte palīdz mātei mazgāt veļu.

„Tā mūžīgā autiņu mazgāšana man jau sen apnikusi," gaužas māte.

„Māmiņ, bet kādēļ tu māsiņu nebaro ar piena pulveri?" brīdi domājusi, jautā Mārīte. „Tad tev viņai vajadzētu tikai apslaucīt putekļus."

☆

Klases darbs dzimtenes mācībā. Temats: „Latvijas ceļi un satiksmes līdzekļi". Liek minēt piemērus.

Mazais Juris nopietni raksta: „Pēc vecāku nostāstiem un tautas dziesmām Latvijas ceļi visumā bijuši ļoti līdzeni, izņemot uz baznīcām. Tāpēc arī braukšanai uz krogiem izmantojuši zirgus un automobiļus, bet uz baznīcu braukuši kājām. Atgriežoties mājās, ceļš arvien bijis divreiz gaŗāks, tādēļ daži labs mājās atgriezies ļoti vēlu.

Piemērs: Uz krodziņu līdzens ceļš, uz baznīcu grumbuļains."

☆

Vecajam Kāsim kārtējās rūpes, jo sieva dzimšanas dienas dāvanai vēlas pērļu rotu.

„Zini, tas tavs kakls man arī pamazām aug vērtībā," viņš neapmierināts sūdzas.

„Bet tu taču visā mūsu laulības laikā neesi man nevienu kakla rotu uzdāvinājis," taisnojas Kāsene.

„Ak tā," uztraucas Kāsis. „Bet kurš tad pagājušajā gadā samaksāja tavu mandeļu operāciju?"

☆

Trakumi, nule kā nomaksājuši pēdējos parādus, pārrunā jaunos nepieciešamos pirkumus. Trakumiene labprāt vēlētos pusdienas servizi, Trakums pats modernu bāru. Vārds pa vārdam, un mierīgā saruna pārvēršas ģimenes vētrā. Lido šķīvji, glāzes, un arī viens otrs kristalla gabals sabirst sīkās drumstalās.

Kad pēdējais lauska gabals salaucīts, Trakumiene pasit pigu zem vira deguna:

„Un es teicu, ka mēs pirksim servizi!"

ALBĀNIJA MEKLĒ KONTAKTU AR RIETUMIEM

Plaīsa starp Padomju Savienību un Ķīnu padziļinās.

Albānija paziņojusi, ka vēlas nodibināt diplomātiskus sakarus ar visām rietumnieku „kapitālistu" valstīm, kuŗas to vēlētos. Rakstā, kas publicēts albāņu laikrakstā Zerie Popullit, teikts, ka Albānija vēlas „labus tirdzniecības un kultūrālus sakarus ar kapitālistu valstīm."

Šī albāņu apelācija Rietumiem nāk tieši pēc mēneša kopš Padomju Savienība pārtrauca diplomātiskos sakarus, kam sekoja Austrumeiropas satelitu sūtņu atvilkšana no Tiranas.

Albānijai pastāv diplomātiski sakari ar Franciju un Itāliju un vārda pēc ar Austriju. Anglija nedz Amerika nav atjaunojusi sakarus ar albāņu komūnistu režīmu kopš 1945. gada, sakarā ar uzbrukumu britu kaŗa kuģim (iznīcinātājam) Korfu šaurumā.

Cik liela ir tagad plaisa ar Maskavu, pierāda tas, ka apmēram 100 krievietes, kuŗas bija apprecējuši albāņu virsnieki un valdības pārstāvji ,izraidītas no Albānijas. Tās atstājušas Albāniju 3 lidmašīnās ceļā uz Maskavu caur Prāgu. Tikai daži viri esot izvadījuši savas sievas lidlaukā. Vairums albāņu tās bija apprecējuši, uztuvoties Padomju Savienībā jeb tās mācību iestādēs.

Albāņu autoritātes izteikušās, ka baidoties, ka krievu sievas varētu iespaidot savus vīrus pret Hodžas režīmu.

Tanī pašā laikā padomju un komūnistu Ķīnas prese iespaido savus laudis pret tālākas plaisas padziļināšanos starp Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu, kas pārvēršas naidā un rūgtumā.

Komūnistu centrālkomitejas ideoloģijas paudējs Juris Andropovs (Yuri Andropov) gaŗā rakstā „Pravdā" apvaino albāņu komūnistus Enveru Hodžu un Mēmetu Šehu (Mehmet Shehu) „uzturot terrora valdīšanu, pielietojot negodigas Berija metodes pret lojāliem tautas dēliem un meitām". (It kā Chruščevs to nedaritu!).

Šis Andropova raksts liekas tēmēts tikpat labi pret ķiniešiem kā albāņiem. Vārdā nesaucot, „Pravda" izsakās: „Daži cilvēki pārmet mūsu partijai, ka tā runājot taisnību par albāņu vadību, un, to daridami, ir publiski mazgājuši mūsu netīro veļu." Tad, aizstāvot partiju pret šāda veida ķiniešu vadoņa Čuenlaja partijas kritiku kongresā, raksta: „Mūsu partija neapsūdzēja personīgo kultu droši un atklāti, lai noskatītos ar vienaldzību dogmatistu un nacionālistu strīdos kulta vārdā, lai atceltu visu to, ko marksisms-ļeņinisms mēģinājis darīt pēdējos gados."

Andropovs tālāk raksta, ka Albānija bija noņākusi tik tālu, ka savās briesmīgās fabrikācijās apvaino Padomju Savienību, ka tā kopā ar Jugoslāviju tīši izsaukšas sacelšanos Ungārijā.

Tas pa īstam uztrauca krievus. „Tiešām," raksta Andropovs ar rūgtumu un, pasvītrojot katru vārdu, „visrupjākā imperiālistu propaganda nobāl šāda negodīga apmelojuma priekšā."

No šī raksta ir skaidrs, ka Chruščevs pirms kongresa bija cerējis uz komūnistu Ķīras atbalstu, kas būtu pilnīgi izolējis albāņu Hodžu un Šehu, bet ķinieši ne tikai atteicās atbalstīt krievu uzbrukumu, bet nostājās albāņu pusē, atbalstot to uzskatus un publicējot Hodžas runas visā pilnībā savā partijas laikrakstā.

Zīmīgi, ka šo „Pravdas" rakstu bija pārspiedusi Pekingas avize Tautas Dienienieks, redakcijai nesniedzot nekādus komentārus, bet šis pats Ķīnas komūnistu oficiālais laikraksts savā Jaunā gada numurā iespiedis bridinājumu partijai, ka attiecības ar Padomju Savienību var drīz paslikt ināties. Tur arī bija rakstīts, ka Jaunā gada apsveikumos starp Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas vadoņiem Chruščevs neesot saukts vārdā kā iepriekšējā gadā.

Krievu valdības laikraksts „Izvestija" kādā savā ievadrakstā uzbrūk albāņu komūnistiem un „to aizstāvjiem", kas dod skaidru liecību, ka Ķīna, atbalstot albāņu komūnistus, ir nostājusies pret Chruščeva vadību. Laikraksts piemetina, ka albāņu „atkritēji un to aizstāvji" ir nostādījuši sevi pilnīgā izolācijā un tad norāda, ka visas komūnistu partijas pasaulē nopeļ ķiniešu izturēšanos.

Maskavas krievu centrālkomitejas žurnāls „Komūnists" savukārt publicējis stipru uzbrukumu pret tiem, kas saucas sevi esam Marksa - ļeņinisti, bet neatbilstot Chruščeva „miermīlīgai koeksistencei" un neticot, ka karš ir novēršams.

Turpretim Ķīnas komūnistu partijas žurnāls „Sarkanais Karogs" nopeļ tos, kas uzskata, ka „jautājums starp kaŗu un mieru" ir svarīgāks nekā jautājums „pret imperālismu un pret kolonismu."

Tanī pat laikā Ķīnas komūnisti apvaino krievus, atteicoties dalīties savstarpējā saimnieciskā un militārā palīdzībā starp komūnistu valstīm. Šo pārmetumu ķinieši izsaka savā apkārtrakstā vadošām partijām komūnistu kustībā.

No ziņojumiem Maskavā izriet, ka Ķīnas komūnisti pieprasot jaunu sanāksmi, kuŗā būtu pārstāvētas 81 komūnistu partijas pasaulē. Galvenā apspriede tajā būtu krievu - albāņu strīdi. Bet ir skaidrs, ka ķinieši starpgadījumu ar Albāniju grib izmantot, lai apspriestu visa komūnisma stratēģiju pasaulē un tās vadību. Ja krievi piekrītis noturēt jaunu komūnistu vadoņu sapulci, tad pašreizējās krievu dogmas pamatus partijas programmā satricinās ķiniešu uzbrukumi. J. R.

AUTO ĪPAŠNIEKI!

Automašīna ir ieguldījums, kas nenes augļus, bet prasa regulārus izdevumus. Lai šie izdevumi paliktu līdzšinējie, pārbaudiet savu automašīnu katru mēnesi, tā jūs aiztaupīsiet daudz lieku, nevajadzīgu remontu.

RŪPĪGU UN REGULĀRU PĀRBAUDI JUMS IZDARĪSIM KATRĀ LAIKĀ.

ALDER'S ESSO SERVICES

1157 QUEEN ST. E. TORONTO 8, ONT.

Tālr. HO 6-0496. L. ALDERS.

MARKU KRĀJĒJAM

SAV. VALSTU PASTS PIEGĀDĀ KOMŪNISTISKAS PROPAGANDAS LITERĀTŪRU

Jau ilgāku laiku Sav. Valstu pasts bez kādiem ierobežojumiem pārsūta komūnistiskās literātūras sūtījumus, un tā šādi sūtījumi nepārtrauktā plūsmā tiek piegādāti arī rietumos patvērumu uzmeklējušiem politiskiem bēgļiem. Nav šaubu, ka šo bēgļu adrešu sagādē ir piedalījušās personas, kas pratušas iefiltrēties bēgļu vidū, jo uzvārdi sūtījumiem izrakstīti ar tām pašām īpatnībām kā savā laikā nometnēs.

Jau 1961. g. jūlijā pazīstamais avīznieks Drummonds kādā rakstā norāda uz to, ka Maskava izmanto Sav. Valstu pastu. Plašāks raksts par šo parādījās 1961. g. oktobrī filatelijas nedēļrakstā Linn's Weekly, un šo jautājumu apskatīja arī daži kongresa locekļi. Prezidents Kenedijs gan norādīja, ka noliegums pastam pārsūtīt šādus propagandas sūtījumus varot atsaukties uz bēgļu sakariem ar piederīgiem dzimtenē.

Uz Sav. Valstu pasta ministra Day rikojumu, ar 29. janvāri katrā no 45.000 pasta iestādēm redzamā vietā bija jāizliek uzraksts, kuŗā norādīts, ka nevēlamus sūtījumus to saņēmējam ir tiesība nodot atpakaļ pastniekam arī pēc tam, ja šāds sūtījums ir uzplēsts.

Uzraksta saturs īsumā: Nevēlama komūnistu propaganda no Pad. Savienības un padomju satelitiem, no Kubas un citām vietām ārpus Sav. Valstīm izsūtīta personām šajā zemē. Šī ir propaganda ar nolūku veicināt internacionālā komūnisma kustību. Savā ietērpā tā izskatās nekaitīga un nesvarīga. Bet komūnistiem propaganda ir svarīgs un nepieciešams līdzeklis mūsu tautas un brīvās pasaules sagraušanai. Lai panāktu lielāku iespaidu, šī propaganda bieži adresēta personām, kam nav nekādu sakaru vai kas nesimpatizē komūnistu mērķiem."

Tā kā šie propagandas sūtījumi nav īpaši apzīmēti un tos nav iespējams pazīt, tad saņēmējam arī pēc tādu atvēršanas ir tiesība ar uzrakstu „Refused" nodot tos atpakaļ vēstuļu iznēsātājam, kas tos nodod atpakaļ pastā iznīcināšanai.

IZSTĀDE AR CEĻOJOSU BALVU LATVIJAS MARKĀM

Mičigenas pastmarku klubs Detroitā ,kuŗa rīcībā ir Kārļa Kozlovska piemiņas balva, rīko savu 48. gadskārtējo izstādi š. g. 24./25. martā Hotel Fort Wayne plašajās telpās. Bez minētās ceļojošās balvas Latvijas markām vēl paredzētas apliecības 10 zelta balvām, 10 sudraba un 10 bronzas, kā arī viena galvenā balva un K. Kozlovska balva kluba dalībniekiem. Tāpat paredzētas arī American Philatelic Society un Society of Philatelic Americans medaļas.

Izstādes klāsti jāiesūta līdz 15. martam, bet pieteikšanās jāizdara pēc iespējas ātrāk, jo ietvaru skaits izstādē noteikts uz 200. Pieteikšanās anketes pieprasāmas pie W. H. Alkema, 30589 Bluehill Drive ,Roseville, Michigan, U.S.A.

Maksa par ietvaru — $1.00, ietvarā 6 lapas, klāsts nedrīkst pārsniegt 8 ietvarus.

Kārlis Kozlovskis ir bijis viens no Mičigenas marku kluba dibinātājiem, miris 1954. gadā. Balvu Mičigenas marku klubam dāvājusi Latviešu Kristus draudze Detroitā, kuŗas loceklis aizgājējs bija un kuŗai dāvāja daļu no saviem ietaupījumiem. Dāvājot šo ceļojošo balvu, draudze cēlusi savdabīgu pieminekli savam aizgājušam loceklim.

KANADAS MARKA IZGLĪTĪBAS GADA ATZĪMEI

1962. gads Kanadā izsludināts par izglītības gadu un tā atzīmei pasts 28. februārī izdos sevišķu atzīmes marku vēl pirms otrās izglītībai veltītās konferences Montreālā, kas notikšot marta mēnesī. Marka paredzēta 5 centu vērtībā, iespiesta loksnē pa 100, un pavisam izdos 32.000.000 markas . Markas zīmējuma centrā jauniešu pāris lūkojas nākotnē, un katrā pusē simboliski zīmējumi, kas rāda katru izglītības nozari, kā grieķu templis, valsts gerbonis, rakstāmmašīna, vijole, saule, pasaules globs, galdnieka rīki, grāmata, mikroskops, krusts, virsnieka cepure. Šie iespiesti zelta krāsā, bet galvenās figūras, vērtība un uzraksti melnā krāsā.

Pirmās dienas aploksnēm pieprasījumi jāiesūta pasta priekšniekam, Ottawa 2, Ont., līdz 26. februārim, pievienojot samaksu par markām un 5 centu par pakalpojumiem līdz ar sev adresētu aploksni. Nelietotām markām pieprasījumi līdz ar samaksu adresējami Superintendent, Postage Stamp Division, Post Office Department, Ottawa 4, Ont.

FILATELIJAI MIRUSI VALSTS — PORTUGALES INDIJA

„Indijas invāzija Portugales kolonijās Indijā iezīmē ne vien portugaļu 400 gadu ilgas industrijas, tirdzniecības un reliģiskās misijas galu, bet arī iezīmē izcilus pasta organizācijas beigas un noslēgumu vienām no interesantākām markām pasaulē," atzīmē pazīstamais filatelists E. A. Kehr laikrakstā Western Stamp Collector. Primitīvs ziņu un vēstuļu pārsūtīšanas veids starp Indiju un Portugali izveidojās līdz ar pirmām novietnēm, starp kuŗām Goa bija galvenā, no kuŗas kristietība tika izplatīta Āzijā līdz pat Japānai. Sākumā vēstules uzticēja portugaļu kapteiņiem, kuŗu burinieki ceļā uz Eiropu burāja gar Labās Cerības ragu Afrikā. Vēlāk noorganizēja regulāru pasta pārvadāšanu ar tā laika buriniekiem vispārējām vajadzībām.

1871. gadā daudzo sūtījumu dēļ Goa pārvalde ar Lisabonas piekrišanu izdeva pirmās markas. Pasūtinājumu to iespiešanai nodeva vietējam gravierim L. Gohindozo. Tas izgatavoja markas plati un iespieda uz plāna, neizturīga papīra vienu marku pēc otras, līdz papīra loksne bija pilnīgi pildīta.

Naudas vienība Portugalē un tās aizjūras īpašumos bija milreiss (1.000 reiss), bet tā kā pārējā Indijā, kas bija Britanijas dominija, naudas vienība bija rupija, tad arī Portugales kolonijas Indijā pārgāja uz šo naudas vienību — 12 reisus pielīdzināja vienai tangai vai annai un 16 tangas vienai rupijai. Vietēji iespiestās markas bija apgrozībā 6 gadus. Tā kā markas bija iespiestas uz neizturīga papīra, tās ļoti reti var atrast labi uzglabājušās. 1877. gadā Portugales aizjūras pasta administrācija nolēma aizstāt šīs vietējās markas ar „kroņa" markām, kādas jau bija citās kolonijās un kādas pakāpeniski ieveda visās Portugales kolonijās. Zīmējumā ir kronis aplī ar ierāmējumu grieķu stilā un uzrakstu „Correo" augšā. Apakšā bija brīva vieta tās kolonijas nosaukumam, kuŗai šādas markas iespieda. 1885 .g. izdeva citas šāda veida markas, kas pazīstamas kā Luizes I, Karlosa I, Vasko da Gamas un Keres tipi. Sākot ar 1931. g. Portugales Indija izdeva atkal savas markas, rādot to atlēlos atklājējus, gubernātorus, garīdzniekus un citus, kam sakars ar kolonijas izveidošanu. 1957. gadā, kad Indija sāka savu pirmo agresijas gājienu pret šo koloniju, izdeva markas ar to teritoriju kartēm attēlā, kas rāditu vietējiem un pasaulei ilgo gadu ritējumā iegūtās tiesības uz šīm kolonijām. Pateicoties interesantiem zīmējumiem un rūpīgam izstrādājumam, kā arī maigām krāsām, krājēji bija šīs markas iecienījuši.

ZILĀ APLOKSNE

Stāstījums par Latvijas pretizlūkošanas aģentu bīstamajām gaitām.

280 lapas puses, glīti iesieta, cena $ 3.75.

Pieprasiet savā grāmatnīcā vai pasūtiniet apgādā

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St.,
Toronto, 2-B, Ontario.

Sestdien, 1962. gada 24
ROYAL CONNAUGHT H
7. KAR
PIGB
LABA DEJU MŪZIKA. BAL
BUFETE. ZIEDU MEITENE.
DAUDZ
Ieeja $ 2.00.

NOSŪTĀM DĀVANU
uz
PADOMJU LATVIJU un CIT
(PARASTIE NOTEIKU
PIEPRASIET CEN
DV SAINISU NO
123 HURON ST., TORONTO
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 —

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403,
(Collège un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, TORONTO.

DAŽĀDAS
ATTĪSTĪŠA
ĀTRA UN PIRMKLA
PIENEM:
DV. GRĀMATNIC
Darba laiks no pl. 9—5, ses

„Neaizmirstiet savu t
Saglabājiet nacionālo

JAUNS S
Latvijā noli
LP 021 — ārpu
LATVIAN
Mi
1. J. R
LP021 2. P. J
kopgarums
32 min.; 3. Kok
4. J. K
No tā Latvian
Līgo — 27 m. 1. E.
2. A. J

SAGLABA
Šīs Līgo dziesmas okupētās dzimte
Cauri rotaļīgai līgošanai tajās jūtama
pēdējā līgošana. Nav šaubu, ka tik aut
tenes ansambļi. Bet nu viņiem atņem
pināt tikai trimdas latvieši, pārņemot
LP 021 tehniskā kvalitāte tikpat l
tiešā pārraidījumā. Dzimtenē Līgo dzie

SKA
Neabonentiem (pamatcena): kā LP021
Kr30; katra EP vai 78
Abonentiem: 10%
(tiem,
Visas jaunpiesūtītās skaņu

Pasūtinājuma veidlapa
G. K.,
lūdzu piesūtiet m
(kad)
(pilna adrese)
DV G
123 HURO

...TU AR RIETUMIEM

...un Ķīnu padziļinās.

...ārā rak-
...āņu ko-
...un Mē-
...nu) „uz-
...ielieto-
...metodes
...iem un
...s to ne-

...ēkas tē-
...niešiem
...esaucot,
cilvēki
...tā ru-
...u vadī-
...ubliski
...veļu."
...et šāda
...uenlaja
...ā, rak-
...sūdzēja
...atklāti,
...ņu dog-
...strīdos
...isu to,
...mēģinā-

...ka Al-
...āņu, ka
...jās ap-
...ka tā
...zsauku-

...rievus.
...ovs ar
katru
...riālistu
...negodī-

...s; ka
...a bija
...ņas at-
...izolējis
...bet ķi-
...balstīt
...ostājās
uzska-

...bet
...ktu
...esi,
...tu.

...IS

...S.

...vijole,
...dnieka
...krusts,
...spiesti
...gūras,
...krāsā.
...n pie-
...priekš-
...diz 26.
...maksu
...ar pa-
...dresē-
...ārkām
...maksu
Post-
Office

...LSTS
...JA
...es ko-
...n por-
...trijas,
misi-
...zcilus
...n no-
...santā-
...tzīmē
Kehr
Col-
...štuju
...ndiju
...iz ar
...urām
...kris-
...līdz
...s uz-
...ku-
...turā-
Afri-
...ulāru
...a bu-
...bām.
...u dēļ
pie-
...rkas.
...i no-
Go-
...arkas
...eiztu-
...ec ot-
...a pie-

...ē un
mil-
...iā pā-
...anijas
bija
...oloni-
...audas
...zināja
...in 16
...ēji ie-

tus un publicējot Hodžas runas visā pilnībā savā partijas laikrakstā.

Zīmīgi, ka šo „Pravdas" rakstu bija pārspiedusi Pekingas avize Tautas Dieninieks, redakcijai nesniedzot nekādus komentārus, bet šis pats Ķīnas komūnistu oficiālais laikraksts savā Jaunā gada numurā iespiedis brīdinājumu partijai, ka attiecības ar Padomju Savienību var drīz paslikt tināties. Tur arī bija rakstīts, ka Jaunā gada apsveikumos starp Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas vadoņiem Chruščevs neesot saukts vārdā kā iepriekšējā gadā.

Krievu valdības laikraksts „Izvestija" kādā savā ievadrakstā uzbrūk albāņu komūnistiem un „to aizstāvjiem", kas dod skaidru liecību, ka Ķīna, atbalstot albāņu komūnistus, ir nostājusies pret Chruščeva vadību. Laikraksts piemetina, ka albāņu „atkritēji un to aizstāvji" ir nostādījuši sevi pilnīgā izolācijā un tad norāda, ka visas komūnistu partijas pasaulē nopelj ķiniešu izturēšanos.

Maskavas krievu centrālkomitejas žurnāls „Komūnists" savukārt publicējis stipru uzbrukumu pret tiem, kas saucas sevi esam Marksa - Ļeņinisti, bet neatbilstot Chruščeva „miermīligai koeksistencei" un neticot, ka karš ir novēršams.

Turpretim Ķīnas komūnistu partijas žurnāls „Sarkanais Karogs" nopelj tos, kas uzskata, ka „jautājums starp karu un mieru" ir svarīgāks nekā jautājums „pret imperālismu un pret kolonismu."

Tanī pat laikā Ķīnas komūnisti apvaino krievus, atteicoties dalīties savstarpējā saimnieciskā un militārā palīdzībā starp komūnistu valstīm. Šo pārmetumu ķīnieši izsaka savā apkārtrakstā vadošām partijām komūnistu kustībā.

No ziņojumiem Maskavā izriet, ka Ķīnas komūnisti pieprasot jaunu sanāksmi, kurā būtu pārstāvētas 81 komūnistu partijas pasaulē. Galvenā apspriedetajā būtu krievu - albāņu strīdi. Bet ir skaidrs, ka ķīnieši starpgadījumu ar Albāniju grib izmantot, lai apspriestu visa komūnisma stratēģiju pasaulē un tās vadību. Ja krievi piekrītis noturēt jaunu komūnistu vadoņu sapulci, tad pašreizējās krievu dogmas pamatus partijas programmā satricinās ķiniešu uzbrukumi.

J. R.

---

spiestās markas bija apgrozībā 6 gadus. Tā kā markas bija iespiestas uz neizturīga papīra, tās ļoti reti var atrast labi uzglabājušās. 1877. gadā Portugales aizjūras pasta administrācija nolēma aizstāt šīs vietējās markas ar „kroņa" markām, kādas jau bija citās kolonijās un kādas pakāpeniski ieveda visās Portugales kolonijās. Zīmējumā ir kronis aplī ar ierāmējumu grieķu stilā un uzrakstu „Correo" augšā. Apakšā bija brīva vieta tās kolonijas nosaukumam, kurai šādas markas iespieda. 1885. g. izdeva citas šāda veida markas, kas pazīstamas kā Luizes I, Karlosa I, Vasko da Gamas un Keres tipi. Sākot ar 1931. g. Portugales Indija izdeva atkal savas markas, rādot to attēlos atklājējus, gubernātorus, garidzniekus un citus, kam sakars ar kolonijas izveidošanu. 1957. gadā, kad Indija sāka savu pirmo agresijas gājienu pret šo koloniju, izdeva markas ar to teritoriju kartēm attēlā, kas rādītu vietējiem un pasaulei ilgo gadu ritējumā iegūtās tiesības uz šīm kolonijām. Pateicoties interesantiem zīmējumiem un rūpīgam izstrādājumam, kā arī maigām krāsām, krājēji bija šīs markas iecienījuši.

ZILĀ APLOKSNE

Stāstījums par Latvijas pretizlūkošanas aģentu bīstamajām gaitām.

280 lapas puses, glīti iesieta, cena $ 3.75.

Pieprasiet savā grāmatnīcā vai pasūtiniet apgādā

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St.,
Toronto, 2-B, Ontario.

Sestdien, 1962. gada 24. februārī, plkst. 7.00 vakarā,
ROYAL CONNAUGHT HOTELA ŠERATON ZĀLĒ notiks

7. KARNEVĀLS
PIGBRIDŽĀ

LABA DEJU MŪZIKA. BALONI. SIENU „GLEZNAS". • PILNA BUFETE. ZIEDU MEITENE. LABĀKO MASKU GODALGOŠANA. DAUDZ VĒRTĪGU BALVU.

Ieeja $ 2.00. Apmeklēt lūdz: HAMILTONAS DV.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B.

Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS
uz
PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.
(PARASTIE NOTEIKUMI)
PIEPRASIET CENRĀŽUS.
DV SAIŅU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403,
(College un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, TORONTO.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
dabūjami
O. ANDERSONA
DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",

„Neaizmirstiet savu tautu un tēvzemi . . .
Saglabājiet nacionālo kultūru — tā ir tautas dzīvība!"

Teodors Reiters

JAUNS SENSĀCIONĀLS IZDEVUMS!

Latvijā noliegtās Līgo dziesmas

LP 021 — ārpusabonementa skaņu platē:

LATVIAN MIDSUMMER SONGS
Mixed Latvian Choir

1. J. Reinholds — LĪGO DZIESMAS
conductor D. Gailis

LP021 kopgarums 32 min.; No tā Līgo — 27 m.

2. P. Jurjāns — LĪGO DZIESMAS
conductor L. Vigners
3. Kokļu ansamblis — LĪGO MELODIJAS
4. J. Ķepītis — LĪGO DZIESMAS
Latvian Folk Songs:
1. E. Melngaiļa — AI, ZAĻĀI LĪDACIŅA
2. A. Jurjāns — PŪT, VĒJIŅI
Mixed Latvian Choir
conductor T. Kalniņš

SAGLABĀSIM LĪGO TRADICIJU!

Šis Līgo dziesmas okupētās dzimtenes radiofonā pēdējo reizi atskanēja 1959. gada Jāņos. Cauri rotaļīgai līgošanai tajās jūtama sviņīga pacilātība, it kā dziedātāji nojaustu, ka šī būs pēdējā līgošana. Nav šaubu, ka tik autentisku Līgo ieskaņojumu varēja paveikt tikai dzimtenes ansambļi. Bet nu viņiem atņemtas iespēas tālāk kopt Līgo tradiciju. To tagad var turpināt tikai trimdas latvieši, pārņemot un saglabājot mūsu krāšņās Līgo dziesmas.

LP 021 tehniskā kvalitāte tikpat laba kā jaunieskaņojumos, jo Līgo koncerts uztverts tiešā pārraidījumā. Dzimtenē Līgo dziesmu skaņu platēs, protams, nav.

SKAŅU PLAŠU CENAS

Neabonentiem (pamatcena): kā LP021 tā katra cita LP ā $6, £2, A£2.10, DM20, Ffr.20, Bfr250, Kr30; katra EP vai 78 apgr. plate — tieši ¼ no LP cenas.

Abonentiem: 10% atlaide uz visām skaņu platēm
(tiem, kas izņēmuši vai izņem abonentu 1—8 ieskaņojumus).

Visas jaunpiesūtītās skaņu plates piesūtām jaunos gaumīgos ietvaros!

Pasūtinājuma veidlapa

G. K.,

lūdzu piesūtiet man nekavējoties sekojošas Latvian Music skaņu plates:

..... par ..... — pēc pamatcenas
..... — 10% abon. atl.
..... izsūtīju Jums = ... — netto
(kad) (kā)

....
(pilna adrese) (pilns vārds un uzvārds)

DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2 - B.

Meklē
Hariju Grēberi
un
Zentu Liepu
no Tukuma.
EDVINS BLUMBERGS,
zvanīt 922 - 5065,
vai rakstīt
39 Hayden St., Apt. 5
Toronto 5, Ont.

Danforth Broadview raj.
IZĪRĒJAMA
GLĪTI MĒBELĒTA ISTABA
vieniniekam / cei.
Zvanīt HO 3-6501, Toronto.

Pilsētas centrā
IZĪRĒJAMA
NEMĒBELĒTA ISTABA.
Zvanīt EM 6-0101, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

†

1962. gada 13. februārī no mums šķīrās mūsu mīļotais LNAK mūzikas lietu referents un Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda Kanadas pārstāvis

KOMPONISTS
JĀNIS CĪRULIS

LNAK valde, Kultūras un Izglītības nozare.

THE UNDEFEATED NATION

Grāmata par Latviju — angļu valodā dāvināšanai kanadiešiem un amerikāņiem.

(NEUZVARĒTA TAUTA)

Sarakstījis *Ādolfs Blodnieks*.
310 lpp. Glīti iesieta.

Cena $ 4.00.

Pasūtināma
DV GRĀMATNICĀ,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

†

Mans mīļais dzīves draugs un tētiņš

PĒTERIS VALPETERIS

dzimis 1917. gada 15. jūnijā, miris 1962. g. 5. februārī Edmontonā, Kanadā.

Dziļās sērās
SIEVA un DĒLIŅŠ ĀRIS.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Svelce.
Speciālists iekšķīgās, sievlešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

TRANSPORTA FIRMA

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

• *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

KĀPĒC GAIDĪT LĪDZ PAVASARIM?
DARIET TO TAGAD

I AR MĀJAS IZBŪVES AIZDEVUMU

Šo aizdevumu variet dabūt caur jūsu banku saskaņā ar National Housing aktu mājas remontiem un tās atjaunošanai, kā no ārpuses, tā arī iekšpusē. Jūs variet aizņemties līdz $ 4.000.- ar atmaksas terminu līdz desmit gadiem. Šo aizdevumu var arī dabūt īrēto īpašumu apsaimniekotāji.

II AR LAUKU ĪPAŠUMA IZBŪVES AIZDEVUMU

Šo aizdevumu variet dabūt caur jūsu banku saskaņā ar valdības rīkojumu līdz $ 7.500.- par 5 procentiem, ar atmaksas terminu līdz 10 gadiem.
Par šo aizņēmumu jūs variet iegādāties inventāru, kā arī izlietot to dzīvojamās mājas un lauksaimniecības ēku būvēm.

III AR MAZO UZŅĒMUMU AIZDEVUMU

Iespējams aizņemties no valdības caur banku uzņēmuma uzlabošanai līdz $ 25.000,-, ar atmaksu desmit gados.

Pēc padoma un norādījumiem griežaties pie vietējās Darba pārvaldes.

Izsludinājis Hon. Michael Starr,
Darba ministrs.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:

SAV. VALSTIS:
A. **Lāci**, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. **Lāci**, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. **Zuti**, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. **Libieti**, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. **Ezergaili**, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. **Hermani - Daly**, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. **Ozoliņu**, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. **Miķelsonu**, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. **Zirnīti**, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. **Irbi**, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. **Gailīti**, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. **Grebli**, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. **Liģeri**, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. **Cauku**, 350 Maitland St., London, Ont.
J. **Roni**, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. **Ķivīti**, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. **Turciņu**, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

†

Pēc īsām un grūtām ciešanām no mums šķīrās mūsu ļoti mīļotā

Karline Šēfers

dzim. IKŠELS,

dzimusi 1884. gada 11. augustā Palsmanē, Latvijā, mirusi 1962. g. 15. februārī, Toronto.

Dziļās sērās

VĪRS, MEITA un DĒLS, BRĀLIS ar SVAINIENI TORONTO, MĀSAS MEITA ar ĢIMENI un MĀSAS DĒLS TORONTO, CITI RADI KANADĀ un SAV. VALSTĪS, MĀSA ar BRĀLI LATVIJĀ.

DUSI SALDI!

SPORTS

PASAULES MEISTARSACĪKSTES FUTBOLĀ

Šogad notiks Čilē meistaribas finālos iekļuvušās vienības spēlēs: 1. grupā Padomju Savienība ar Dienvidslaviju, Kolumbija ar Urugvaju. 2. grupā Čechoslovakija - Spānija un Meksika - Brazilija. 3. grupā Čile - Šveice un Rietumvācija - Italija. 4. grupā Ungarija - Anglija un Rietumvācija - Italija. Pašreizējais pasaules meistars futbolā ir Brazilija.

LATVIEŠU SPORTA DIENAS ADELAIDĒ

Sporta Apskats ziņo, ka Adelaidē notikušas Austrālijas latviešu sporta dienas, kurās notikušas sacīkstes sieviešu un vīriešu basketbolā un volejbolā, galda tenisā, golfā, tenisā, vieglatlētikā un Lielāka interese bijusi veltīta basketbolam. Vīriešu basketbola ie meistara titula cīnījušās astoņas: ASK, MLS, Kurbads, Olimpija. Finālā ASK uzvarēja MLS ar 50:48. Uzvarētājos spēlēja J. Dancis, Freidenfelds ,Tiliks, Zariņš, Kukurs, Ceplītis, Vilmanis, A. Zariņš, Lidums, U. Freidenfelds, Rudājs.

Sieviešu basketbolā MLS uzvarēja finālā Sparu ar 50:24. Uzvarētājos spēlēja Zālīte, Pole, Pāruma, Ado Kūnava, M. Zālīte, Vēze un Jaškinska. Sieviešu un vīriešu volejbolā uzvarēja ASK. Mazieprieciņoša aina volejbolā, jo šī sporta nozare balstās tikai uz veciem sportistiem.

Galda tenisā uzvarēja A. Robergs, golfā — Z. Ozoliņš ar 164 p., tenisā — R. Gailis, šachā — A. Janelsītis, Endzeliņam nepieciešamo daloties.

Vieglatlētikā bija maz dalībnieku. 100 m uzvarēja Padoms ar 11,4, 400 m — Šķiņķis (59,0), 1500 m — Dile (4:39,2), tāllēkšanā — Padoms (5,64), augstlēkšanā — Padoms (1,73), diskā — Kreicbergs (38,78), šķēpā — Pāvuliņš (50,34), veseri — Jākobsons (46,66).

LATVIEŠU YMCA JAUNATNE UZVAR DRAUDZĪBAS SACĪKSTĒ BASKETBOLĀ ANNETTE NODARBĪBU CENTRA JAUNATNES VIENĪBU AR 66:47

YMCA jaunatnes vienība, neesot labākā sastāvā, pārliecinoši uzvarēja basketbolā Annette nodarbību centra vienību ar 66:47, pirmais puslaiks bija 33:22.

Annette vienībā spēlēja YMCA spēlētājs P. Akers, kas ieguva savai vienībai 4 punktus. YMCA spēlēja: A. Liepa-7, A. Zaķis-2, E. Pilskalnietis-13, J. Upners-9, J. Dreifelds-6, V. Ziediņš-2, V. Kauliņš-15, A. Siksna, V. Ozoliņš-12.

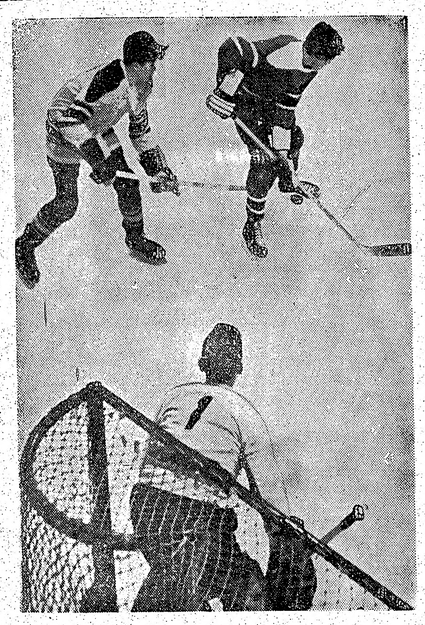

Hokejs ir Kanadas nacionālais sports (C. S.)

ANITAS GRIGALES iestudēto operetei
MIKADO
uzvedīs St. John's anglikāņu baznīcas sarīkojumu zālē 21., 22. un 23. februārī, plkst. 8,15 vakarā, Kingston - Woodbine, Toronto.
Ieeja $ 1.-.

O'KEEFE CENTRE, Yonge & Front St., svētdien, 25. februārī, plkst. 11.00 dienā,
(kase atvērta no plkst. 10 rītā.)
IGAUNIJAS 44. GADA DIENAS SVINĪBAS
I daļā — KONCERTS.
II daļā — IZVILKUMS NO IGAUŅU OPERAS „VIKERL ASED".
Ieeja $ 2.-. *Visi laipni ielūgti.*

PRESES BIEDRĪBA LATVIEŠU SKOLAI

Latviešu preses biedrības Kanadas kopa ne vien ar vārdiem, bet ar darbiem ir parādījusi, ka latviešu skolas centieni un nozīme tai nav vienaldzīgi.

Svētdien notikušais rakstnieku cēliens bija tam jauns apliecinājums.

Sarikojumu ar sirsnīgu uzrunu atklāja kopas priekšniece B.Senkēviča. Nav šaubu, ka viņas dedzīgais aicinājums radīs atbalsi visā latviešu sabiedrībā.

Garo rakstnieku parādi ievadīja Angelika Gailīte. Sekoja M. Vētras, V. Tomas, A. Lūša, A. Zemdegas, I. Viksnas, T. Krūkas, I. Gubiņas, Aleksandra, M. Kroņlejas, M. Lorberga un I. Batraka pašu autoru lasīto darbu klāsts. Aktieris Ed. Pētersons lasīja nelaika J. Ciruļa fragmentu par Šaļapinu Rīgā.

Rakstnieku cēliens deva apm. $200,-, tīrais atlikums ap $150,- novēlēts latviešu skolai. X.

BIJUSĀ PASAULES MEISTARA BOKSĀ INGEMĀRA JOHANSONA MENEDŽERS NEAPMIERINĀTS

Bijušais pasaules boksa meistars smagā svarā nupat tikās ar Joe Bygraves, uzvarot to, bet savā gādājot tomēr vilšanos skatītājiem un menedžeram. Johansons nerādīja to, ko no viņa gaidīja. Johansona treners domā,ka Johansonam, ja viņš grib vēl pretendēt uz pasaules meistara titulu, jātrenējas daudz vairāk un reizi mēnesī jācīnās.

PASAULES MEISTARSACĪKSTES SLĒPOŠANĀ UN LEDUS HOKEJĀ NONĀKUSAS STRUPCEĻĀ

„Berlīnes mūra" ietekmē Austrumvācijas sportistiem vēl joprojām nav izdevies dabūt atļaujas iebraukt ASV un Francijā. Padomju bloka valstis, izņemot Poliju, jau atsaukušas savu slēpotāju piedalīšanos pasaules meistarsacīkstēs slēpošanā Chamonix.

Tāpat liela neziņa valda par ledus hokeja sacīkstēm, kurām jānotiek ASV.

Zināms gandarījums rīkotājiem ir Zviedrijas, Somijas, Dānijas un Norvēģijas paziņojums, ka tās sacīkstēs piedalīsies arī tad, ja Austrumvācija nedabūs atļauju iebraukt Sav. Valstīs.

NOTIKUMI PASAULES SPORTĀ

J. UELSES PASAULES REKORDA PILNVĒRTĪBU APSAUBA

Pašreizējais pasaules meistars kārtslēkšanā Don Bragg, kura rezultāts sasniegts pirms dažiem gadiem, lecot ar alumīnija kārti (15 pēdas un 9¼ collas) izteicies, ka Džona Uelsa jaunais rekords neesot pilnvērtīgs, jo „fibre glass" materiāla kārts palīdzot sasniegt lielāku augstumu un šādu rekordu nevajagot apstiprināt. Pats rekordists apgalvo, ka līdzīgu rezultātu spējot sasniegt arī ar agrākā parauga kārti.

Meklē
KĀRLI STOLTU,
pēdējā dzīves vieta Vankuverā.
Ziņas no māsas Idas.
Lūdz rakstīt VALIJAI MELL, 22 Durie Street, Toronto 3, Ont.

HAMILTONAS GAIDAS UN SKAUTI

Lielākais guvums latviešu tautai svešumā esot ir organizēta latviešu jaunatne, kas pulcējas latviešu skolās un gaidu - skautu organizācijās. Apsveicama ir tā latviešu jaunatnes daļa, kas, atrazdamās it kā starp divi pasaulēm — latvisko un kanadisko, spēj sevī saglabāt latviskumu, kas ar interesi mācās mūsu senču tradicijas un tikumus.

Pirms vairāk kā 10 gadiem, 1951. gada 17. novembrī, Hamiltonā vad. R. Pavasare aicināja kopā nedaudzas latviešu meitenes, lai tās iepazistinātu ar gaidisma lielo ideju, tad arī nodibināja Ventas gaidu vienību. Šodien vienībā skaitās 57 locekles, pr-ce ir vad. Dz. Majoriņa.

Aiviekstes skautu vienība dibināta 1952. gada februārī. Tagad vienībā skaitās 46 locekļi, tās pr-ks vad. E. Dāvidsons.

Minot svarīgāko no gaidu - skautu pag. gada darbības, jāatzīmē, ka 10. lielajā nometnē piedalījās 32 gaidas, iegūstot 1. vietu nometnes iekārtojumā, tāpat arī piedalījās 26 skauti.

Liels atbalsts Hamiltonas gaidu un skautu vienībām, kā arī paligs vadītājiem, ir gaidu - skautu vecāku padome materiālo, tehnisko un saimniecisko jautājumu izkārtošanā. 1962. gada 10. janvāra sapulcē vecāku padome konstruējusies šādi: pad. pr-ks Z. Vilks, sekretārs Z. Valdmanis, kasiere A. Bulte un pad. pr-ks H. Vilks, sekretārs Ž. Dāmu komitejā pr-ce I. Puriņa un palīdzes: V. Ozola, V. Šmits - Kalējs un E. Intenberga.

Minētajā sapulcē nolēma, ka sakarā ar vaditāju sagatavošanas kursiem, kas notiks Hamiltonā 14. un 15. aprīlī, vec. pad. dāmu komiteja rūpēsies par kursantu cienastu pret samaksu, bet Hamiltonas vienību jauno vaditāju piedalīšanās izdevumus segs no vec. padomes kases. Līdzekļu sagādei rikos mantu loteriju. Izloze paredzēta š. g. 2. jūnijā. 29. aprīlī būs Sv. Jura dienas svinības Niagarā, 11. lielā nometne paredzēta no 30. jūnija līdz 8. jūlijam Tālavā.

Latviešu gaidas un skauti no sirds priecājas par ikvienu jaunu, mazo, kas viņu rindām pievienojas. Gaida un skauts savā tālākajā dzīvē paņem līdz daudz skaistu atmiņu un sirsnīgu draugu, ko guvuši nometņojot un skautojot. Vaditāji savā darbā nedrīkst pagurt, viņi zina, ka uz viņu sirdsapziņas ir Latvijas nākotne — mūsu meitenes un zēni.

v. T. G.

KANADAS LATVIEŠU MĀKSLINIEKU APVIENĪBAS KARNEVĀLS „ELLES RATOS"

Tīra abstrakcija. Nosaukums — kompleksu pārcilāšanai neizsmeļams. Cik daudzi to lasījuši — nesaskaitīs tās svētdienas, kad nav bijuši baznīcā. Citi atcerēsies nenomaksātu baznīcas vai LNAK gada maksu. Citi sajuvu 50. gada Fordu vai Kadilaku, kur elle sākās ar to brīdi, kad tos nopirka. Citi savas mājas un savu otro pusi.

Paši mākslinieki saka: „Nebīstaties, ja sirds tira!" Un ja tu vēl neesi redzējis ne elli, ne viņas ratus, tad nāc, un tu redzēsi. Grēkus ellē un karnevālā neskaita, bet tikai debesīs. Iegaumē adresi, jo Langenfelds ar paligiem būs Kolumbus zāli pārvērtuši līdz nepazīšanai. Nebūtu brīnums, ja nākošais pasūtinājums nāktu no pašas elles.

Nebīstaties par savu sirdi un veselību. Pirmo tik un tā paņems sievišķis vai velns (nav starpības), un par veselību gādās ungāru deju orķestris ar tvistu.

Trīs mākslas darbi stāvot uz ākiem pakārti, kuŗus speciālā žūrija piešķiršot labākām maskām: 1) piemērotai, 2) oriģinālai, 3) laikmetīgai.

Eriks Dzenis jau kopš pusgada ir bieži redzēts Mayfair Liepiņa sabiedrībā. Šo sarunu rezultātā pēdējais devies uz Eiropu, lai papildinātu savu „plate making". Protams, tas sola svaigu, neredzētu mākslinieku avīzi, kuŗā viens otrs redzēs savu seju greizā spoguli vai rīmēs liktu.

Par miesu rūpēšoties „Little Rīga". Tās labumi Elles ratiem jau gadu krāti, gulot „Rīgas pagrabos un „fridžos".

Lotus, tas maigais Ēģiptes zieds, ir vienmēr gatavs apmainīt ielūgumus pret ieejas kartēm un ierādīt galdiņus pēc piemērotības. Tā, piemēram: plikākiem tālāk no caurvēja un trakākiem tuvāk pie durvīm.

Uz redzēšanos Elles Ratos!

STINKERS

Es vēl neesmu paspējis aprunāties ar āriešu un indoeiropiešu sanskrita valodas katedras ārpusštāta katedras vaditāju projektējamā Toronto Latviešu sestdienas pēcpusdienas universitātē, draugu Kalniņu, lai būtu pilnīgā skaidrībā, vai vārds stinkers ir viens no visvecākiem latviešu vārdiem, vai arī tikai aplami grūti tulkojams anglosakšu milinātmais vārds. Viena lieta gan man ir pilnīgi skaidra: stinkeru latviešu izcelsmes etniskajā grupā šajā kontinentā nav mazums.

Pieņemsim, jūs esat izstudējis visas žibulēšanas mākslas rokas grāmatas. Kādā jaukā dienā jūs iedomājaties pamest mājas sievu pie izlietnes, traukus mazgājot, miesīgos bērnus televizijas ekrāna priekšā ar algebras grāmatu rokā, speŗot graciozus tvista soļus. Jūs pats, saģērbies kā dzīvs ziemeļpola pētnieks, saviem godājamiem piederīgiem paziņojat: „Būšu prom pāris stundas. Jāaizbrauc uz Simko ezeru pēc asariem."

To, ka jūs esat nodomājuši uz ezera nežēlīgi salt un žibulēt, jūs taktisku iemeslu dēļ noklusējiet.

Var gadīties, ka sieviete, ar kuŗu esat parakstījuši diezgan oficiālu līgumu visu mūžu kopīgi dalīties gultas lietošanā un laicīgā mantā, pārtrauc trauku mazgāšanu un atļaujas komentēt:

„Brauc vien! Sniegu no trotuāŗa šodien atkal nošķipelēs rūķīši. Vai nē?"

Jūs rādiet tādu ģīmi, ka komentārs droši vien domāts rūķīšiem. Šajā brīdī starptautisko stāvokli ļoti veikli izmanto jūsu dēlēns, kam tikai deviņi gadiņi, bet kam īstā vieta būtu Valstrītā.

„Papu!" viņš saka, „par vienu dolaru es to sniegu novākšu."

Troņmantnieks ļoti labi zina, kādas cenas pašreiz ir darba roku tirgū. Viņš nav mūsu pusaudžu arodbiedrības locekļis, bet drošības pēc par katru pakalpojumu viņš vienmēr noprasīs pieklājīgu tarifu, jo citādi citi kaimiņu bērni viņu drīz vien sāktu saukt par itāli.

Var gadīties, ka jūsu princese uzreiz pārtrauc tvistošanas treniņu, nobučo jūs uz kreisā vaiga un ātri iečukst ausī: „Papu, iedod man divus dolarus ķīnītim, un es neteikšu mammai, ka tas biji tu, nevis tavs šefs, misters Makdonalds, kas pag. sestdienā ar cigareti jaunajā dīvanā izdedzināja to lielo caurumu."

Protams, jūs nokārtojiet savas financiālās saistības un pa galvu pa kaklu steidzaties atstāt diskusiju forumu. Jums uz sirdspazņas droši vien ir arī citi grēki...

Ārā ir bezkaunīgi auksts. Mašina nēgrib un negrib startēt. Tā kā jūsu autiņš nevar jums atbildēt, jūs varētu lietot dažus tautiskus izteicienus krievu valodā. Jūs varētu arī latviski drusku palamāties, bet tā kā dzīvojat anglo - sakšu zemē, jūs esat pavisam lakonisks. Vēlreiz jūs iedarbiniet starteri un skaidrā angļu mēlē, ne pārāk dusmīgi, saucat „Nu, vai tas nav viens riktīgs stinkers!" Tūliņ mašina sāk darboties.

No šī brīža par stinkeru jums ir atļauts saukt visu, ko vien jūs iedomājaties. Nešķīsti biezo ezera ledu. Vēju, kas nāk no ziemeļiem un taisās izpūst jūsu apziņā latvieša dvašu.

Āliņģi cērtot, jums ir diezgan laika pārdomām, jo pusstundā jūs ziemeļu vientulībā variet mēģināt atcerēties, vai esat samaksājuši par Ziemsvētku kartītēm, kad pēdējo reizi esat personīgi pārbaudījuši, vai latviešu baznīcas Toronto vēl darbojas. Jūs pat varat pārdomāt, vai tos 650 iekrātos dolarus, par kuŗu eksistenci laulātā draudzene nekā nezina, nebūtu prātīgāk glabāt latviešu bankā nevis pagrabā zem veļas mazgājamās mašinas.

Ledu cērtot, jūs varat konstatēt, ka kopš pēdējās latviešu grāmatas iegādes nākošā mēneša vidū paies apaļi trīs gadi. Ledus drumstalas šķīst uz visām pusēm un jūs, varbūt, sākat lietot tautiskus domu graudus no paša pēdējā daiņu sējuma.

Beidzot fiziskām nodarbībām ir panākumi — ledū izskrubinātais caurums pieplūst ar ūdeni. Vižņus laukā zvejojot, personīgie pirksti sāk izrādīt vienaldzības pazīmes pret temperātūras svārstībām. Jūs varētu rokas sasildīt kabatās, bet jums ir bailes, ka tādā gadījumā tās neapsaldē citas ķermeņa daļas, jo ar nosalušiem stilbiem jums pavisam mazas izredzes aizsoļot atpakaļ līdz krastam. Varbūt, ka šajā brīdī jūs pavisam nepārdomāti nosaucat sevi par stinkeru. Varbūt arī nē, jo jāsāk žibulēt. Rīki iemērkti ūdenī. Pēc pusstundas jums sāk rasties aizdomas, ka pēdējais asaritis šajā vietā izvilkts pirms kādiem 80 vai pat 100 gadiem.

Jūs cērtat jaunu āliņģi soļus 50 tuvāk krastmalai, jo, ja aukstais ziemeļu vējš izpūtīs sveci, kas ar visām siltām drānām jūs vēl uztur pie dzīvības, tad no krasta jūsu mirstīgās atliekas vēl kādu varēs ieraudzīt un aiznest vēsti latviešu trimdas galvas pilsētai, cik drāmatiskos apstākļos beigusies jūsu žibulētāja karjēra. Šajā brīdī jūs solāties turpmāk izbeigt latviešu avīzes aizņemšanos no kaimiņu mājas un, mājās pārbraucis, pats personīgi ar savu dolaru sākt atbalstīt avīzi. Varbūt pat, ka jūs apņematies sievai, nē, labāk puikam, abonēt Mazputniņu un meitai jaunpsmuko žurnālu Mēs.

Darbojoties ap āliņģi, ir palicis drusku siltāks. Pat rokas vairs neliekas kā aizlienētas no kādas vaska figūru manekēnu darbnīcas. Vējš iegriezies no rietumiem un otrs āliņģis beidzot ir gatavs.

Aukla pazūd āliņģī, un tūliņ kāds apdauzīts asaritis, sagrābis pliko āķi, tīšā prātā dodas pašnāvībā. Esat trāpījuši īsto vietu. Spurainis pēc spuraiņa — seš- un astoņcolligi vien nāk laukā no ezera. Tik laba žibulēšana jums gadījusies pirmo reizi.

Šajā brīdī žibulētāju saimei ir pievienojies jauns un izteikti chronisks amata brālis. Aukstums ir aizmirsies. Aizmirsies pat Voldis, kas pēdējā dzimšanas dienā šķiroties, ar kreiso roku dzīvojamā istabā norāva dārgās gardines ar visu stangu.

Būtu tagad bijis kāds lieciniekš jūsu panākumiem. Vienalga, no kuŗas etniskās grupas. Tā gribētos palielīties ar lielo lomu. Lielie asari nāk un nāk, viens pēc otra. Ātrumā nav pat iespējams apskatīties, vai žaunās nav izslavētie tārpiņi.

Ilgi nav jāgaida. No krastmalas tuvojas melns punktiņš, un nāk taisni jums virsū. Viņš ir vecāks jaunkanadietis kā jūs. Koka kašķele liecina, ka arī viņš par vienīgo dižciltīgo sportu atzīst žibulēšanu.

„Nice day! A?" viņš iepazīstoties saka.

„Me Latvian. Bolševiks no good!" jūs eventuāli deklarējat.

Kanadiešu večuks atbild: „I know no bolsheviks here only perch."

Jūs parādat savam amata brālim savu dižlomu.

„O, boy!" večuks paliek tramīgs. Nākošā brīdī viņš ar karjadiešiem piemitošo pieklājību palūgs aizdot uz brīdi jūsu āliņģa cērtamo virgu. Ezers ir liels, kādēļ gan neaizdot vecitim brechštangu?

Bet tad nāk pārsteigums. Vecītis nomēra trīs pēdas no jūsu āliņģa un bez lielas domāšanas sāk darboties ar ledus cērtamo rīku. Jūs gan mēģiniet protestēt un sakiet: „Aba . . . Abaa . . .", bet vecītis tikai cērt un cērt.

Nu jums sanāk dusmas un jūs mēģiniet vecītim iestāstīt, ka pēc žibulētāju statūtiem nav pieņemts cirst āliņģi tik tuvu otra brālības locekļa izvēlētai operātivai bāzei.

Vārds pa vārdam, un jūs abi iekarstiet.

Ir vairāk kā iespējams, ka runas plūdu iespaidā vecītis dusmās nomet aizlienēto virgu, nemaz neprasa jūsu Kanadas pilsonības papīrus un vienkārši pasaka: „You are a stinker!"

Tā kā laba latviski - angliska vārdnīca vēl neesot izdota, jūs uztraukumā nevariet atrast pareizos vārdus, lai izteiktu savas domas par bezkaunīgo vecīti.

Varbūt, ka, atceroties Perija Mēsona izglītojošos raidījumus televizijā, jūs pielecat kājās un sauciet: „Objection overruled!"

Man gan liekas, ka tik smalku valodu vecītis nesapratis un jūs, 104. asariti laukā velkot, paskaļā balsī pateiksiet vecītim tieši ģīmī, ko jūs par viņu domājiet: „You are a stinker, too!"

Šajā manā rakstā atstāstītie notikumi nav domāti laikraksta, Mazputniņa vai žurnāla Mēs, vai Latviešu bankas popularizēšanai. Darbojošās personas ir reālas, bet es tikai nezinu, kā abus pieminētos stinkerus sauc istā vārdā.

Citā reizē es pastāstīšu par kādu pavisam mazu un neticami smuku stinkeriti.

A. Pelēkais.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

25. februārī plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Svētdienas skola.

4. martā, plkst. 3.00 p. p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas gadskārtējais bazārs.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2516.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

25. februārī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums, svētdienas skola un iesvētes mācība.

4. martā Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

25. februārī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

25. februārī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē draudzes gada sapulce.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 N. Portage Rd.

4. martā, plkst. 2 p.p.; māc. J. Prauliņš.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

25. februārī, plkst. 5.00 p. p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas sanāksme baznīcas apakšējās telpās un jaunatnes jautājumu grupas stunda baznīcas blakus mājā.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Sestdien, 24. februārī — draudzes Ralbais vakars Victoria Hall telpās, plkst. 7.30 vakarā.

Svētdien, 25. februārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Trešdien, 28. februārī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

Svētdien, 4. martā, plkst. 1.30 p. p., Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

25. februārī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst 8 vakarā — 14 Park Rd., Floor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.